

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXIV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Obletnica smrti Louisa Adamiča

Jubilej le uvod v temeljitejšje spoznavanje Adamičevega dela in življenja — Mednarodni seminar bo osvetlil problem izseststva — Razstava v SAZU — Založbe se dogovarjajo o izdaji Adamičevih del

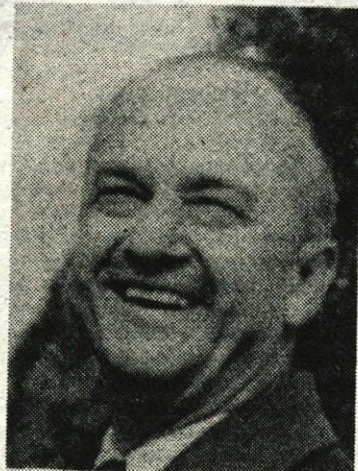
Ljubljana — »Pravi čas in zadnji čas je, da pristopimo k fenomenu Louisa Adamiča, ki izraža celo vrsto osnovnih elementov naše preteklosti in sedanjosti, določeno problematiko lahko prikažemo celo s pogledom v prihodnost. Resda je Louis Adamič že trideset let mrtev, toda njegovo delo in ideje ostajajo vse bolj žive, saj nas prav njegov nemir usklajanje razklanega sveta edine možnosti našega skupnega preživetja navajajo k raziskovalnemu načinu proučevanja njegovega dela.

Misel, s katero je Vida Tomšič, članica predsedstva SRS in predsed odbora za obeležitev Adamičevega jubileja pri RK SZDL, na torčaniškarski konferenci označila velikega ameriškega pisatelja, publicista in politika slovenskega. Zavaljo tega Adamičevega jubileja sme biti le priložnostna slovesna, temveč uvod v temeljitejšje spoznavanje Adamičevega dela in življenja.

Adamič je bil pisatelj, publicist in novinar ter človek, ki je prvi klical.

da je izvor v večih kulturah bogastvo in ne nevarnost. Zastavljal je novo pojmovanje etničnega sestava nove Amerike, v kateri večjezičnost in večkulturnost lahko samo bogati. Istočasno pa je globoko doumel, kako razvoj proizvodjalnih sil zahteva družbene spremembe. Nov ekonomski red in neuvrčenost, stvari, ki se danes pojavljajo kot žgoči problemi sveta, je Louis Adamič začel že zdavnaj prej, le da jih ni tako poimenoval.

V njegovi drugi domovini, v Ameriki, so nas pri proučevanju Adamičevega dela in življenja že prehiteli in tako torej zdaj v njegovi rodni domovini popravljamo to zamudništvo. Po sredini spominski slovesnosti v Cankarjevem domu, se je v Ljubljani začel mednarodni seminar, ki ga je pripravila Univerza Edvarda Kardelja in bo zaključen v soboto, 19. septembra z obiskom Proproč, Adamičevega rojstnega kraja. Udeležuje se ga 38 predavateljev iz Jugoslavije, pa tudi iz ZRN, Francije, Italije, ZDA in Kanade. Razveseljivo je, da so številni tudi udeleženci iz drugih republik in pokrajin, saj Adamič ni bil samo Slovenec in Američan, samo svetovljan v smislu odgovornosti za vse ljudi, temveč tudi borec za novo Jugoslavijo.

Te dni pa je v Prešernovi dvorani SAZU odprta Adamičeva razstava, ki jo je pripravila Narodna in univerzitetna knjižnica. Predstavljeno je njegovo delo, na ogled so številni, doslej neznani drobci in dokumenti.

Pomembno nalogo v bodoče pa bodo imele slovenske založbe. Napovedale so skupni projekt izdaje Adamičevih del. Kako obsežen bo, ali bodo to izbrana ali zbrana dela, danes še ne moremo povedati. Merilo mu bo vsekakor tudi izredna berljivost Adamičevih knjig, saj so nekatere doživele celo tridesetkratne ponatise.

M. Volčjak

Kranjska prizadevanja za še boljše izvozne rezultate Plan izvoza bo dosežen

Kranj — Kranjske delovne organizacije so v prvem polletju preslegle planirani izvoz za 48 odstotkov glede na lansko enako obdobje, do konca leta pa bo gospodarstvo izpolnilo in preseglo tudi letni plan izvoza. O tem je bilo govora na sestanku, ki ga je v začetku tedna sklical predsednik kranjskega izvršnega sveta Milan Bajželj s poslovnimi organi nekaterih kranjskih delovnih organizacij. Aktualne naloge v zvezi z zunanjetrgovinsko menjavo so tako kot za jugoslovansko gospodarstvo nadvse pomembne tudi za kranjsko, za katerega je sicer značilno, da letos dosega pomembne izvozne uspehe. Vendar pa se v izvoz vključujejo predvsem večje delovne organizacije, manj ali sploh nič pa manjše delovne organizacije. Kranjski izvršni svet, tako je povedal njegov predsednik Milan Bajželj, namerava že v kratkem s pogovori v teh manjših delovnih organizacijah spodbuditi prizadevanja, da bi se resnično povsod, kjer je le mogoče

vključili v prizadevanja za kar največji izvoz blaga. Kranjsko gospodarstvo sicer glede na svojo razvitost še vse premalo izvažajo, saj dohodek ustvarjen z izvozom na tuje trge ne presega 10 odstotkov, medtem ko bi bil zadovoljiv odstotek med 20 in 30.

Sicer pa bodo v večjih delovnih organizacijah kot na primer v Savi letni plan izvoza izpolnili. Seveda pa je za to industrijo pomembno, če bo imela na voljo dovolj reproduktivskega materiala. Kranjska Sava, ki je bila doslej v veliki meri odvisna od uvoženih surovin, je letos že zmanjšala uvoz od 72 milijonov dolarjev na 64 milijonov, obenem pa vsako leto večajo svoj izvoz približno za petino, planirajo pa, da bodo čez tri leta že povsem pokrili uvoz z izvozom.

Enaka izvozna prizadevanja veljajo tudi za kranjsko Iskra, kjer si prav tako prizadevajo izpolniti letošnji izvoz. Prav v ta namen so ustanovili posebne delovne skupine, ki dnevno spremljajo številke o izvozu in si prizadevajo za nove kupce na zunanjem trgu. Prihodnje leto Iskra načrtuje za četrtino večji izvoz, da bi izboljšala odstotek izvoza v celotnem prihodku, saj ta dosega le 14 odstotkov. Nekatere druge organizacije namreč že dosega dosti višje odstotke, na primer Planika 35, IBI 27, ter Ekso-term in Sava 16 odstotkov.

Udinboršt — spomin in opomin

Udin boršt — (ne)varno zaklonišče, izhodišče za mnoge drzne akcije, prizorišče bojev in žrtv, zmag in navidezni porazov, zadnje počivališče dvaindvajsetim partizanom... trdno povezan z okolico, kraji in vaščani!

Skupščina občine Kranj je sredi poletja ustanovila 50-članski odbor za celovito spominsko ureditev v Udinem borštu, katerega predsednik je Martin Košir in podpredsednik Milan Ogris. Na prvi seji, ki je bila 14. septembra 1981, je odbor sprejel nekaj važnih zaključkov. Ugotovil je, da so dogodki v bližnji in daljni preteklosti, predvsem pa dogodki med NOB tako pomembni, da zahtevajo ustrezno spominsko ureditev Udinboršt kot tudi njegovo okolico. Spominska ureditev bi torej zajemala celotno področje med cestama

Kranj-Golnik-Križe-Duplje, Naklo (Okroglo) — Kranj. Zato bo v kratkem razpisal javni natečaj za kompleksno spominsko ureditev Udinegaboršta s postavitvijo centralnega spomenika in obeležij v tem velikem bodočem narodnem parku. Urejevanje kompleksa bo potekalo etapno, vendar pa naj bi centralni spomenik stal že čez leto dni. Istočasno naj bi izšla tudi spominska knjižica, ki bo zajemala pomen in dogodke v Udinborštu in dogodke v zvezi z njim, od predzgodovine do današnjih dni.

Da bo vse to pravočasno pripravljeno, bo imel operativni odbor, ki ga vodita Drago Štefe in Tine Tomažin, obilo odgovornega dela. Odbor upa, da lastniki in upravljalci boršta tem načrtom ne bodo delali težav.

I. S.

Višje pokojnine

Ljubljana — Na današnjem zasedanju republiške skupščine pokojninskega in invalidskega zavarovanja se delegati odločajo za vnovično povečanje pokojnin. Predlagano je, da bi se pokojnine, ki so bile s prvo medletno ukladitvijo julija povečane za 8 odstotkov, povečale še za nadaljnjih 10 odstotkov. Povprečna starostna pokojnina naj bi po tem predlogu letos znašala 8.267 dinarjev, brez predlaganega povziranja pa bi dosegla le 7.840 dinarjev.

Če bo predlog na današnjem zasedanju delegatov skupščine pokojninske skupnosti sprejet, lahko slovenski upokojenci pričakujejo povečano pokojnino, ki bo obračunana od 1. julija dalje.

ZA VSAKDANJO RABO...

V SREDISCU POZORNOSTI

Na tuje vse, kar se da prodati

Ocene gospodarskih gibanj so v Sloveniji zelo različne, od najbolj optimističnih do črnogledih. Obseg industrijske proizvodnje se je v sedmih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za 2,1 odstotka, avgusta pa je bil zagon še večji, odločni ukrepi za zavezitev cen so zmanjšali stopnjo inflacije na 44 odstotkov in konec leta naj bi pristali na 32 do 33 odstotni inflaciji, če se bodo sedanja gibanja nadaljevala. Akumulacija v gospodarstvu raste. Lani je konec julija znašala 19,8 odstotka, letos pa že 22,2 odstotka. Osebnih dohodkov se gibljejo v dogovorjenih mejah in kar za 12 odstotkov zaostajajo za rastjo dohodka, čeprav je v resoluciji načrtovano 5-odstotno zaostajanje. Poročil o kršitvah skoraj ni.

Po drugi strani so se izgube v prvem polletju povečale, še bolj zaskrbljujoče pa je dogajanje v zunanjetrgovinski menjavi. Če smo v prvih šestih mesecih ugotavljali dokaj ugodne rezultate, na Gorenjskem smo kar za 3 odstotke presegle uvoz z izvozom in dosegli 73-odstotno pokrivanje uvoza na konvertibilnem področju, se je devizno bilančni položaj Slovenije v zadnjih dveh mesecih poslabšal. Julija je znašal primanjkljaj 178 milijonov dolarjev, konec avgusta pa se je povzpela na 316 milijonov dolarjev. V delovnih organizacijah je splošno izvozni elan in to predvsem na konvertibilno področje, uvoz pa je presegel možnosti projekcije za 2,5 odstotka v celoti, s konvertibilnega področja pa skoraj za 10 odstotkov.

Da bi do konca leta izpolnila svoje plačilno bilančne obveznosti, je Slovenija pripravila predlog, naj bi se možnost mesečnega uvoza zvečala na 110 milijonov dolarjev, kar je nujno zaradi redne oskrbe proizvodnje z repromateriali in surovinami ter za zadostne količine nafte, hkrati pa bi slovensko združenje delo prevzelo obveznost, da bo mesečno izvozilo za 200 do 250 milijonov dolarjev, namesto predvidenih 114 milijonov dolarjev.

Tako bi do konca leta izvozilo za dobrih 200 milijonov dolarjev več, kot je bilo planirano v začetku leta. Vendar sedaj ne gre več za to ali bo plan uresničen ali ne oziroma do kakšne mere bo, sedaj so razmere takšne, da cilj mora biti uresničen. Ni več mogoče pozivati, naj povsod pogledajo ali lahko kaj izvozijo, sedaj bo potrebno zahtevati od vodilnih tistih tozdov, ki se nočejo vključiti v izvoz, da se umaknejo. Potrebna je organizirana akcija. Zato te dni tečejo v okviru republiške in medobčinskih zbornic pogovori z vsako delovno in temeljno organizacijo posebej o možnostih prodaje na tuje. Ni upraskanje ali se izvoz splača ali ne, izvoziti je potrebno vse, kar le na tujem hočejo kupiti.

L. B.

Veliko zanimanje za razstavo

Kranj — Razstava »Varnost in družbena samozaščita« bo odprta v ponedeljek, 21. septembra popoldne v razstavnih prostorih Gorenjskega sejma v Savskem logu. Razstava je bila prvič postavljena pred šestimi leti v Beogradu v počastitev dneva varnosti 13. maja, kasneje pa je bila večkrat dopolnjena in je doslej prepotovala že vse republike in obe pokrajini. Letos so razstavo videli že v enajstih slovenskih mestih, od torka, 22. septembra, pa do torka, 29. septembra, bo na ogled občanom Gorenjske. Razstava bo odprta vsak dan od 8. do 18. ure, po razstavi pa bodo skupine obiskovalcev vodili posebej usposobljeni vodniki. Po dosedanjih prijavah skupin za ogled bi se dalo sklepati, da je zanimanje za ogled izjemno, tako da organizator razmišlja o dodatnih urah namenjenih ogledu. Med prijavljenimi je največ šolskih skupin in skupin iz organizacij združenega dela.

Prekaljeni v boju

Jutri, 19. septembra, se bo v Izobraževalnem centru organov za novejše zadeve v Tacnu pri Ljubljani zbrala večina vseh vosovcev, naše narodnoosvobodilne vojske, ki so s posebnimi in izrednimi usposobljenostmi vodstva NOG delovali v boju za osvoboditev naše domovine.

Okrog tisoč je še živih in zanje v pripravi prijetno in slovesno srečanje s slavnostno akademijo in predajo prapora VOS OF. V pripravi jim bodo priznanja, sprejeli jim bo pa predsednik CK Franc Popit. Kulturni program izvajali učenci šol in delavci izobraževalnega centra. Ob tej priložnosti bo v prostorih Izobraževalnega centra odprta muzejska razstava VOS OF in razstava akademskih slikarja Iveta Šubica s kranjskimi motivi.

Poletna sezona se počasi, a zanesljivo bliža koncu. Gorenjski turistični centri in njihovi hoteli, kampi ter zasebne sobe večinoma že samevajo. Turisti, domači in tuji so se poslovili, zdaj pričakujejo tiste, ki jim je za dopustniški čas ljubša topla in ne predraga jesen. Prav turistični obisk gorenjskih krajev ni bil tako majhen, pa se vsi tako zavedamo, da bi z boljšo, enotnejšo in kvalitetnejšo ponudbo lahko izžili znatno več deviz. — Foto: M. Ajdovec

PO JUGOSLAVIJI

Rekordno število študentov z diplomami

V prvih šestih mesecih letošnjega leta je v vseh republikah in v obeh pokrajinah diplomiralo največ študentov na tehničnih fakultetah. Po podatkih zveznega zavoda za statistiko so dale te fakultete 3769 mladih inženirjev, ekonomsko fakulteto pa je na vseh univerzitetnih centrih po državi končalo 2641 ekonomistov. Pravno fakulteto je zaključilo 2157 študentov, na medicinski fakulteti pa je diplomiralo 1037 študentov. V prvem polletju letošnjega leta je na jugoslovanskih fakultetah diplomiralo za 6 odstotkov več študentov kot v enakem letnem času.

Potreben nadzor

Ko so pri republičkem družbenem pravobranilcu samoupravljanju v Ljubljani ugotavljali, kako se plačujejo prispevki za interesne skupnosti družbenih dejavnosti, so ugotovili, da je bilo leta 1978 za več kot 2,3 milijona dinarjev neplačanih obveznosti, leto kasneje je ta vsota narasla na 6 milijonov, lani pa na več kot 7 milijonov dinarjev. Podobne pomanjkljivosti so ugotovili tudi pri neplačanih obveznostih v zasebnem sektorju. Zato so pozvali, da se mora plačevanje obveznosti bolj nadzorovati.

Vedno več nezaposlenih

Po podatkih je v Jugoslaviji vedno več nezaposlenih mladih kadrov, ki iščejo zaposlitev. Največ je med njimi nekvalificiranih delavcev, število nezaposlenih pa se je od lani povečalo za 2,2 odstotka. Po mnenju predstavnikov iz Bosne in Hercegovine so dopolnilno, honorarno in nadurno delo eden izmed bistvenih vzrokov, ki preprečujejo ustanavljanje novih delovnih mest. V Bosni in Hercegovini bi le z ukinitvijo nadurnega dela lahko ustanovili vsaj 120.000 novih delovnih mest.

Zatišje pri cenah

Podatki zavoda za statistiko kažejo, da so se minuli mesec v primerjavi z julijem cene kmetijskih proizvodov in izdelkov industrijskega blaga in storitev povečale povprečno za 0,1 odstotka. K temu je prispevalo precej — za dobrih 5 odstotkov — nižje povprečje cen kmetijskih pridelkov in živil, medtem ko so bile cene storitev višje povprečno za pol odstotka. Avgusta so bile cene znatno nižje kot julija letos.

Obnovljena stavba — boljši pogoji bivanja

Kranj — Med poletnimi počitnicami je stavba oddelka za delovno usposabljanje OŠ Helene Puharjeve na Stritarjevi cesti začela izgubljati svoj pepelkasti videz. Stavba častilive starosti, v kateri so po preselitvi osnovne šole s prilagojenim programom v novo sodobno šolo na Zlatem polju ostali oddelki delovnega usposabljanja za srednje duševno prizadete otroke in mladostnike in tudi delavnica pod posebnimi pogoji, je bila nameč že povsem dotrajana. Nova velika in svetla okna, obnovljena fasada in ostala dela so veljala blizu enega milijona din, denar za obnovo pa je namenila skupnost za zaposlovanje. S sedanjo obnovo se je sicer bivanje v oddelkih in v delavnici nekaj izboljšalo, v

prihodnje pa bo treba še preurediti sedanjo nefunkcionalno delavnico, kjer 27 mladostnikov, ki so zaključili delovno usposabljanje, opravlja enostavna dela, ki so jih zagotovile nekatere kranjske in tržiške organizacije združenega dela.

S prvim septembrom se je prenatrpanost na oddelku nekoliko omilila, — v stavbi je čez 50 otrok — saj se je predšolski oddelk, v katerem je bilo 6 težje duševno in telesno prizadetih otrok, preselil v nove prostore vrtca na Planini, kjer je tudi predšolski oddelk za zmerno prizadete predšolske otroke. Nov varstveni oddelk pa je odprt tudi v prostorih OŠ Helene Puharjeve na Zlatem polju.

Izobraževanje se nadaljuje

Od aprila v Stražišču pri Kranju poteka občinska mladinska politična šola — V načrtu ima 215 izobraževalnih ur iz temeljnih znanj družbenoekonomskega sistema — Novembra začetek intenzivnega dela šole — Za zdaj vpisana dva oddelka, ob koncu leta bodo v izobraževanje vključili še nadaljnja dva

Kranj — Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Kranj je s pomočjo Delavske univerze »Tomo Brejca« letos prvič pripravila širšo obliko političnega usposabljanja mladine. Tovrstne kadrovske šole so bile do zdaj dokaj neučinkovite, mladim niso nudile zadostnega znanja za naloge, ki naj bi jih sprejemali v svoji organizaciji.

Aprila je šola začela obiskovati 69 mladih, pričakujejo pa, da bo ob koncu leta, ko se izteče pet šolskih mesecev, izobraževanje zaključilo kakih 50 slušateljev. V prvih 125 urah udeleženci šole poslušajo predavanja o štirih temeljnih temah: iz zgodovine delavskega gibanja, politične ekonomije, družbenoekonomskih odnosov in marksističnega pojmovanja družbenega razvoja. Ob koncu vsakega teh ciklov tudi preverjajo pridobljeno znanje in uspešno opravljeni izpiti so temelj za drugi, intenzivni del šole.

Ta del obsega 90 izobraževalnih ur in je bolj ustvarjalen. Tu namreč pridejo do izraza mnoga posamezna mnenja, ki se soočajo v popoldanskih razpravah ob problemu, ki so ga nakazali dopolne. V kratkem predavanju namreč predavatelj le grobo nakaže problem — tematsko ga določijo slušatelji sami — potem pa si udeleženci šole skupaj prizadevajo ne le v razpravi, pač pa tudi rešiti ta problem. V intenzivnem delu šole, ki se začne novembra,

potekalo pa bo bržkone zunaj Kranja, so dodobra upoštevani slušatelji kot celovite osebnosti. Šola je dosledno samoupravno organizirana. Organizatorji so mislili tudi na kulturno in rekreativno plat življenja med izobraževanjem. Pripravili nameravajo filmske večere, večere gledališča in podobna kulturna srečanja, na katerih bodo mladi govorili tudi o kulturni problematiki.

Politična šola se je ponovno začela 8. septembra. Poteka popoldne ob torkih, četrkih, petkih in sobotah. Občinska konferenca ZSMS se je že predhodno dogovorila s šolami in delovnimi organizacijami, iz katerih prihajajo mladi slušatelji, glede morebitne odsotnosti z dela oziroma od pouka. Na tem področju sicer niso vedno najbolj uspešni, pa vendar skupina slušateljev dosledno spoštuje pravilnik in se predpisanih predavanj redno udeležuje, ne glede na prepreke, ki jih morda postavljajo nerazumevalne strukture v šoli ali na delu.

Septembra bodo predavanja le obe soboti, 19. in 26. septembra, in sicer na temo Zgodovina delavskega gibanja in socialistične revolucije v Jugoslaviji s poudarkom na povojnem razvoju. Za letošnja predavanja trdijo, da niso zgolj faktografska, pač pa poskušajo resnično problemsko ujeti sodoben politični trenutek.

D. Ž.

Svet v tem tednu

Pobuda sosedov

Pomemben obisk romunskega zunanjega ministra v Jugoslaviji — Obiskal nas je kuvajtski voditelj — Zahod skuša sam najti rešitev za Namibijo — Zaostrovanje med Egiptom in Sovjetsko zvezo

V sredo je bil končan pomemben obisk romunskega zunanjega ministra in člana najvišjega partijskega vodstva Stefana Andreija v Jugoslaviji. K nam je prišel na povabilo zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca, sešel pa se je tudi s predsednikom predsedstva SFRJ Sergejem Kraigherjem in mu izročil pozdrave romunskega voditelja Ceauscesca, in s članom predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Stanetom Dolancem. Ob tem obisku ne gre po novno na široko poudarjati, da nas z Romunijo vežejo številne vezi in imamo s to državo dobre sosedske odnose, čeprav je Romunija z nenačrtno vzhodnoevropske vojaške in politične zveze. Jugoslavija pa je neuvrščena. Takšni sosedski odnosi, kakršni vladajo med Romunijo in Jugoslavijo, so lahko marsikomu vzor. Bolj pomembno ob zdajšnjem obisku je poudariti skupne akcije, za katere se odločata Romunija in Jugoslavija. V Organizaciji združenih narodov sta predlagali sprejem deklaracije o načelih dobrososedskih odnosov. To naj bi bil prvo tovrstni dokument, sprejet v svetovni organizaciji. Prav tako je izjemno pomembna pobuda zadnjega beogradskega srečanja, da Romunija in Jugoslavija oblikovali načela in osnove za oblikovanje Balkana kot cone miru. Ni treba posebej dopovedovati, kakšen strogi politični, vojaški in tudi gospodarski položaj je imel in ima Balkan, kako močni so vplivi ter težnje velikih utrditi vpliv v tem delu sveta. Edinole cona miru je rešitev za sožitje in mir na Balkanu in v Sredozemlju kot celoti.

V sredo pa je na povabilo predsednika predsedstva SFRJ Sergeja Kraigherja in predsednika zveznega izvršnega sveta Veselina Djurđevića prišel k nam na obisk kuvajtski emir Džaber al Ahmed al Sabah, voditelj države, ki dosledno zagovarja politiko nevtrnosti in miru. To je po letu 1979, ko je bil naš predsednik Tito v tej državi, prvi obisk voditelja Kuvajta pri nas. Kuvajt nam je blizu po političnih stališčih. To je država, ki ima važno besedo med državami proizvajalkami nafte in ki lahko veliko pomaga najmanj razvitim državam sveta. Treba je ugotoviti, da naši politični odnosi prehitvejo gospodarske, čeprav se tu ponujajo velike možnosti. Ne gre le za nafto in drugo gospodarsko sodelovanje, ampak tudi za vključitev Jugoslavije v uresničevanje pogumnih razvojnih planov gospodarsko močnega Kuvajta.

Dvoje dogodkov iz mednarodnega političnega življenja je treba posebej izpostaviti. Gre za zadnje izredno zasedanje generalne skupščine OZN o Namibiji na predlog nevtrnosti. Skupščina svetovne skupnosti je obsodila južnoafriški režim. Vzdržale so se edinele Združene države Amerike in zahodnoevropske države, zaveznice ZDA. To je bilo pričakovati, saj ima Zahod svoje načrte z Južnoafriško republiko in Namibijo, prav tako pa za jug Afrike ni nezainteresiran tudi Vzhod. Zahod kuje svoj načrt rešitve namibijskega vprašanja, očitno milejšega do Južnoafriške republike z več taktiziranjem v prid rasističnega režima in škodo osvobodilnega gibanja, ki bi v primeru svobodnih volitev nesljudo zmagovalo.

Do nove zaostrovanje je prišlo med Kairom in Moskvo. Okrog 300 sovjetskih državljanov mora zapustiti Egipt, med njimi veleposlanik, številni diplomati in predstavniki ter dopisniki. Sadat grozi tudi s prekinitvijo vseh pogodb in sporazumov s Sovjetsko zvezo.

J. Košnjek

Evidentiranje v razmahu

Jesenice — Volilna komisija pri občinski konferenci Socialistične zveze na Jesenicah, ki je zadolžena za stalno evidentiranje možnih kandidatov za nova vodstva in organe te družbenopolitične organizacije, si prizadeva za sprotno opravljanje te naloge. Tako je prek stalnega stika s krajevnimi skupnostmi in združenim delom (č) 1. julija letos zbrala 3.164 občanov, ki bi lahko kandidirali za razne dolžnosti ob prihodnjih volitvah.

Do prvega roka so koordinacijski odbori za kadrovska vprašanja pri krajevnih konferencah Socialistične zveze pokazali dovolj zanimanja in razumevanja za celotni postopek evidentiranja kandidatov. Več težav je bilo po oceni občinske konference SZDL v združenem delu, saj tu za-

dane naloge še niso začeli na aktivno reševati.

Pred drugim rokom za evidentiranje, ki bo potekel sredi septembra, je akcija na vseh ravneh razmahala. V tem obdobju si predvsem prizadevajo pridobiti več žensk in mladih, saj jih je bilo sedaj premalo kandidatov za razne dolžnosti.

O rezultatih dosedanjega evidentiranja bodo med drugim razpravljali na prihodnji seji predsedstva občinske konference SZDL na Jesenicah. Dogovorili se bodo tudi za nadaljnje naloge na tem področju. Do zadnjega roka za evidentiranje sredi septembra želijo namreč pridobiti 7.500 kandidatov, saj so jih ob volitvah pred dvema letoma zbrali 7.400.

S. Šušter

BRALCI SPRAŠUJEJO tel.: 21-860

Na Planini ni vode

L. B. z Vrečkove na Planini v Kranju se pritožuje, da v večernih urah, posebej pa ob sobotah in ob nedeljah, v stanovanjskih blokih — starejših — na Planini zmanjkuje vode.

Vodovod Kranj: »Vemo, da je preskrba z vodo v novih blokih na Planini včasih problem, saj se ne delajo hidroforne naprave, ni pa prišlo do okvar v stanovanjskih blokih na Vrečkovi ulici. Če ne gre za konkretne okvare — kar bomo preverili — potem je manjši curek vode v pipah ob sobotah in nedeljah zato, ker je znatno večja potrošnja kot med tednom. Zdi se, da je poraba v gospodinjstvu večja zato, ker gospodinjstva zaradi nižje električne tarife porabijo več vode — pranje, čiščenje.«

Po koliko so drva?

L. M. z Bleda zanima, po koliko je kubični meter drv pri Gozdnem gospodarstvu Bled?

GG Bled: »Prostorni meter bukovih drv prve kvalitete stane 910 dinarjev, druge kvalitete 780 dinarjev, tretje kvalitete 650 dinarjev, ostala manj kvalitetna drva pa so po 455 dinarjev.«

Uvoz keramičnih ploščic

D. R. iz Radovljice sprašuje, koliko keramičnih ploščic potrebuje v gospodinjstvu se lahko uvozi iz Italije?

Carinarnica Jesenice: »Lahko se uvozijo keramične ploščice vrednosti 1.500 dinarjev na osebo brez plačila carine. Carinske dajatve pa znašajo okoli 40 odstotkov vrednosti uvoženega blaga.«

Dovolj avtomobilov

K. N. iz Stratišča: »Rad izvedela, katere avtomobile lahko izdelave je trenutno mogoče dobiti in koliko stane avto 750 in Zastava 101? Ali je mogoče nakup na posojilo?«

Slovenijaavto Kranj: »Pri lahko kupci naročijo in takoj prejamejo Fiat 750 po končni ceni 98.955 dinarjev, Fiat 126 in Zastavo 101 komfort po končni ceni 167.023 dinarjev, Zastavo 1300, Zastavo 101 special in Zastavo 2103 po 212.203 dinarjev. Rok dobavo avtomobila »Jugos« ki stane 160.748 dinarjev, je na začetku letošnjega leta, za »Zastavo« 1300, ki stane 160.748 dinarjev, dva do tri mesece. Za zdaj posredujemo dve do tri mesece. Za zdaj posredujemo dva do tri mesece.«

Urednik bralcem

V tem mesecu smo izvedli dve spremembi: spremenili smo podobo prve strani in povišali ceno časopisa v kolportaži za 2 dinarja, medtem ko je ostala naročnina Glasa tudi v tem drugem polletju 1981 nespremenjena — 250 — din.

Pri spremenjeni podobi prve strani nas je vodilo spoznanje, da moramo v zaostrenih razmerah, ki zadevajo preskrbo z repromateriali (za nas to pomeni predvsem papir), kar najbolj racionalno gospodariti tudi s prostorom. Uspelo nam je napraviti prvo stran Glasa tekstovno in oblikovno bogatejšo, predvsem pa nam je omogočeno to stran napraviti aktualnejšo. Na tako rekoč istem prostoru bomo odslej lahko objavili najmanj en članek in eno vest več kot doslej, letno torej kar 100 aktualnih člankov več!

In kaj je z novo ceno? Cena Glasa se za naročnike ni spremenila, spremenila se je le v maloprodaji v kioskih. In zakaj sploh sprememba? Zelo obrabljena fraza, pa vendarle je res, da so stroški za izdajo časopisa porastli preko vseh resolucijskih mej. Tako so neposredni materialni stroški porastli za 58 %, stroški razpečave (PTT) za 83 %, papir za 78 %, tiskarski stroški za 52 % ter obveznosti iz dohodka za 110 %. Danes nas stane en izvod Glasa pri nakladi 23.000 izvodov približno 15,45 din. Razliko pokrivamo delno iz prodane naklade (4,54 din), ekonomske propagande (5,03 dinarjev), z lastnimi storitvami in drugo (3,09 din) ter delno z dotacijami ustanoviteljev Glasa (1,59 din) skupaj 14,25 din. Do konca leta torej še vedno ostane nepokrita razlika v višini okoli 1.300.000 — dinarjev. Sprememba v ceni Glasa v kolportaži bo znižala »primanjkljaj« za okoli 100.000 — din, nekaj bodo prinesli še komercialni oglasi, nekaj pa bodo (računamo) prispevale tudi ustanoviteljice, da bi bila ta razlika čim manjša in rezultat poslovanja zadovoljiv. Vse naše bralce in poslovne prijatelje prosimo za razumevanje z željo, da si tudi za naprej ostanemo nepogrešljivi prijatelji.

GLAS

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavac — V. d. odgovorni urednik Jozef Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Seje, Darinka Sedej, Marija Voltjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaž Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moša Pijade 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 61500-603-31999 — Telefoni: n.c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialna propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Ob gorenjskem posvetovanju v Poljčah Molk je najslabša rešitev

Poljče - Ko je sekretar medobčinskega sveta zveze komunistov za Gorenjsko Zdravko Kravina zaključila zadnje gorenjsko posvetovanje zveze komunistov o stabilizaciji in razvoju na tem področju, je zasnovala odgovornosti vseh vlogar za ureditev nalog. Je sprotnega ocenjevanja rezultatov planiranja in njegovega uresničevanja ter ostrejših nalog komunistov in delavcev na odgovornih položajih opozoril na pomen besede, ki jo izbere v hrabilni, ki jo biti deležen vsak v združenem delu. Molk je najslabša rešitev, saj v zahtevnih načrtov nima nikomere skrivati, ampak jih morajo povedati brez dlake na jeziku. Saj bomo težave reševali sami. Najbolje bi bilo čakati na nekoga, ki ti na recept, ki naj nam bi ga dal. Sami dobro vemo, kaj je pravilo, da bo v prihodnje težav. Tudi to, da pogosto ne znamo vedeti odkrite besede o položaju, kakršen smo, vzbujajo med delovnimi ljudmi in občani nejevoljo in pripravljenost sodelovati v razreševanju težav. Napak je, da molčimo kot člani občin in organizacij Zveze komunistov in po vzoru oportunistov ne reči tovarišu, da ne dela do da greši, da ne sodi več na dolž, ki jo opravlja, da zavira naša prizadevanja in da ne daje tistega, kar je dati dolžan. Več se bojimo zamer in tovariške ustvarjalne kritike, kar pa mora odlikati člana zveze komunistov vsakogar v naši socialistični upravni družbi. Enako prepovedno ravnanje v organih drugih občin političnih organizacij, v sodelovalnih in delegatskih organih, pri združenem delu, ki preredovno obravnavajo problematiko, ki so njihove dnevne rede: združeno delo se moramo zavedati, kar je pogovoru v Poljčah posebej poudaril član predsedstva CK ZKJ Marinc. Stabilizacija je celostno in področje, se najmanj le na proizvodnjo. Stabilizacija je trajna naloga, ki jo lahko izvedemo le v samoupravni socialistični družbi, kjer je omogočena ljudska pobuda. Le-ta pa ne učinkovita, če delovnim ljudem občanom ne bomo povedali odkritih besed o položaju in nalogah. V tem trenutku toliko poudarimo pomen graditve samoupravnih odnosov in njihove povezanosti s stabilizacijo. Vsak, še tako majhen prispevek, lahko naredi korak k skupnemu cilju. J. Košnjek

Analiza bo pomagala

Občinska konferenca ZSMS Radovljica je po zaključku mladinskih delovnih akcij izdelala analizo, v kateri je kritično opredelila letošnje rezultate in predlagala rešitve, ki bodo prihodnje leto pomagale pri organizaciji občinskih brigad.

Radovljica - Letošnje mladinske delovne akcije so pokazale na manjšo udeležbo šolajoč se mladine, dijakov in študentov v brigadah, zmanjševanje števila mladih delavcev, nezainteresiranost družbenih organizacij in društev za pomoč pri kadrovanju brigadirjev. Le udeležba najmlajših je pokazala letos zadovoljivo sliko.

Izobraževalne ustanove, združeno delo, starši in morda tudi naraščajoča potrošniška miselnost, kakor ugotavljajo radovljiški mladinci v analizi, predstavljajo pogosto oviro organizacijam ZSMS, ki skušajo uresničiti program mladinskega prostovoljnega dela. Propagandna akcija, ki je osnova pridobivanja brigadirjev, je pogosto preveč medla in ne doseže pravega učinka. Radovljiški mladinci se zato sprašujejo po učinkovitosti svojega pristopa h kadrovanju.

K udeležbi na MDA so v Radovljici pred začetkom sezone povabili k sodelovanju 250 dijakov in študentov, odzvala pa sta se le dva. Od 21 evidentiranih mladih delavcev jih je le šest dobilo dovoljenje svoje delovne organizacije, nekaj pa jih je preživel v brigadi svoj redni letni dopust. Med Titovimi stipendisti jim je uspelo pridobiti le dva. Družbene organizacije in društva, od katerih so pričakovali dobro udeležbo na akcijah, prav tako niso bile pripravljene na udeležbo na MDA. Odziv med pionirji je bil najbolj množičen, a tudi tu je prišlo do različnih interesov najmlajših: radovljiška osnovna šola je dala največ brigadirjev,

blejska pa je ostala ob živahni propagandi ravnodušna.

Ugotovitve mladih organizatorjev so različne. Ugotavljajo, da le suhoparna informacija ni dovolj, da bi mladega človeka prepričala o pomenu in koristnosti ne le mladinskih delovnih akcij, temveč tudi dela v okviru ZSMS. Tudi osnovne organizacije ZSMS, ki so bile pravzaprav nosilke evidentiranja, so takorekoč zatajile, posebej še v tistih sredinah, kjer deluje mladinska organizacija le forumsko in nima pravega akcijskega zaledja. Že dlje se postavlja tudi vprašanje udeležbe mladih komunistov, ki bi morali delovati kot gonilna sila. Glede evidentiranja dijakov in študentov radovljiška mladina ugotavlja ne le »apolitičnost« v odnosu do dela v ZSMS, temveč tudi prevladovanje tako imenovane »potrošniške miselnosti«, ki žene mlade v sezonsko zaposlitev. Vendar gre tu verjetno tudi za vprašanja eksistenčnega pomena, ko si mladi z delom med počitnicami služijo kruh in učbenice za prihodnje leto.

Letošnja brigada »Stane Žagar« je bila sicer popolna, a to dejstvo mladim ne sme uspavati. Težave, ki se vsako leto ponavljajo pri organizaciji mladinskega prostovoljnega dela - vključujoč tudi lokalne delovne akcije - namreč terjajo novih rešitev. Mladinci iz Radovljice predlagajo bolj usklajeno delo na tem področju, saj je že skrajni čas, da sklepne pogodbe z združenim delom in vsemi dejavniki v občini, kar naj bi konkretno opredelilo obveznosti pri kadrovanju. Brane Grohar

Prehitro zadovoljni

V kranjski občini bi lahko izvozili več, vendar so delovne organizacije preveč zadovoljne z doseženim - Večjo pozornost izpolnjevanju planov - Racionalnejša samouprava pri štipendiranju

Kranj - Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Kranju je ocenilo rezultate gospodarjenja v prvem polletju in ugotavlja, da možnosti za večji izvoz v Kranju še niso izčrpane ter da bi tu lahko naredili veliko več. V Kranju je planiran visok izvoz - za takega smo se pač dogovorili in se strinjali, da bodo vsi ti kazalci nad slovenskim povprečjem - vendar pa ob polletju še ni uresničena niti polovica načrtov. V izvozu je čutili preveč samozadovoljstva, ugotavljajo člani predsedstva. Če je lažje izvoziti na klirinško področje, delovne organizacije izvažajo pač tja. Le redki iščejo nove možnosti za izvoz na konvertibilno. To ima lahko za kranjsko gospodarstvo že v bližnji prihodnosti hude posledice. Prav zaradi pomanjkanja surovin in reprodukcijskega gledanja delovnih organizacij na izvoz marsikatera proizvodnja lahko tudi motena.

Realni osebni dohodki padajo in potrebno je oceniti vzroke. Pri tem je treba upoštevati, da socialne varnosti delavca ne moremo ocenjevati le po osebnih dohodkih.

Z vsesplošnim višanjem cen se kot povsod tudi v Kranju premalo upošteva izpolnjevanje planov: zdaj ob polletju marsikaj ni dosežen, jesen pa tudi ni obetajoča.

O vseh teh problemih, ki tarejo kranjsko gospodarstvo, se bodo člani predsedstva seznanili ob obiskih.

Člani predsedstva so razpravljali tudi o predlaganih novostih pri samoupravi štipendiranja in se zavzeli za bolj racionalno samoupravo pri tem: delegatska baza za štipendiranje naj bo enotna, kot za zaposlovanje, ne pa posebna, kajti štipendiranje je sestavni del zaposlovanja. D. Dolenc

Bliže celodnevni šoli

Vedno hitrejši znanstveni in tehnološki napredek zahteva spreminjeno šolo. Ta naj bi dajala za jutrišnji dan samostojne in ustvarjalne ljudi, ki se bodo sposobni aktivno vključevati v družbena dogajanja.

Preobrazba, za katero smo se odločili, v temeljih spreminja ves sistem vzgoje in izobraževanja, in to v vzgojnoizobraževalni organizaciji, osnovni šoli, srednji šoli in na univerzi. Predšolska vzgoja je kot sestavni del vzgojnoizobraževalnega procesa nujna za uspešno in učinkovito vključevanje otrok v osnovno šolo ter za hitrejšo odkrivanje, oblikovanje in razvijanje njihovih ustvarjalnih sposobnosti.

»V zadnjem desetletju je predšolska vzgoja naglo napredovala, tako po obsegu kot kakovosti,« je povedal Lojze Malovrh, predstojnik enote republiškega zavoda za šolstvo v Kranju. »Njena naloga ni več toliko varstvo otrok zaposlenih staršev kot vzgoja vseh otrok. Trenutno na Gorenjskem obiskuje vrtnice skoraj sedem tisoč malčkov. Število oddelkov se je povzpelo od 96 v letu 1976 na 341 v letošnjem.«

Preoblikovanje celotnega sistema vzgoje in izobraževanja postavlja nove naloge tudi pred osnovno šolo. Ta se mora v svojem okolju razvijati kot odprt družbeni, vzgojnoizobraževalni, kulturni in telesnokulturni center. Cilji osnovne šole postavljajo v ospredje temeljno splošno znanje za življenje, delo in samoupravljanje s posebnim poudarkom na razvoju delovnih navad učencev, njihovega odnosa do dela. Bistvena sestavina osnovne šole so tudi interese dejavnosti, pomembne pri usmerjanju otrok v poklice.

V tem šolskem letu na Gorenjskem obiskuje osnovno šolo 22.862 učencev. Vzgojnoizobraževalno dejavnost opravlja 1215 pedagoških delavcev, od katerih pa jih kar 13,3 odstotka nima primerne strokovne izobrazbe. »Podatek je na prvi pogled zaskrbljujoč,« pravi Lojze Malovrh, »ob poglobitvi v vzroke pa bi odkrili, da gre za učitelje, ki si lahko in tudi morajo pridobiti izobrazbo z dokončanjem začete študijske obveznosti.«

Vsebinska zasnova osnovne šole vsebuje že precej prvih celodnevne šole. Prav je, da jih razvijamo, po-

NAŠ SOGOVORNIK

VLADO GUNA, sekretar Zveze društev civilnih invalidov vojne

Vojna se dolgo pomni

Civilni invalidi vojne so združeni v društvih, kjer obravnavajo in rešujejo probleme - Želijo si več pomoči in razumevanja občinskih skupščin

Radovljica - Člani društva civilnih invalidov vojne iz vseh gorenjskih občin so pred kratkim organizirali prvo delovno akcijo, ko so urejali okolico spomenika žrtvam vojne v Srednji vasi nad Begunjami. Tu naj bi bilo oktobra tudi srečanje vseh civilnih invalidov vojne Slovenije, ki naj bi ob spomeniku postavili ploščo civilnih vojnih invalidov. Počastili bodo letošnji jubilej vstaje jugoslovanskih narodov ter prevzeli spomenik v varstvo.

Ob tej priložnosti so invalidi spregovorili tudi o položaju in problemih civilnih invalidov vojne. Pogovarjali smo se s sekretarjem Zveze društev civilnih invalidov vojne Slovenije Vladom Guna.

»Že dalj časa si v Sloveniji prizadevamo, da bi bili civilni invalidi vojne sprejeti v kolektivno članstvo ZZZ NOV Slovenije, zato smo začeli z akcijo, da bi seznanili občinske odbore ZZZ NOV s problematiko vojnih invalidov. Menimo, da so po položaju in problematiki civilni invalidi vojne najbližji vojaškim vojnim invalidom. Tradicije narodnoosvobodilnega boja se morajo ohranjevati in prenašati na mlade in te tradicije lahko kar najbolje prenašajo tudi vojni civilni invalidi.«

V Sloveniji deluje šest društev, opazili pa smo, da jih je premalo. V jeseni bomo ustanovili takšno društvo na koprskem in tako pritegnili v društveno dejavnost vse tiste naše invalide, ki živijo na tem območju. Civilnim invalidom vojne se vedno bolj slabša njihovo zdravstveno stanje, zato potrebujejo vso pomoč društva ali tovarišev. Problematiko urejajo po družtvih in imajo vedno več problemov, največ s financiranjem. Rasen tega prihajajo člani društev v stalen stik z mladimi po šolah in jih seznanjajo s strahotami in posledicami vojne, tudi s prikazom filma »RAT SE DUGO PAMTI«. Precej ljudi še danes ne ve, da imamo štiri vrste ljudi, ki jih je vojna kakorkoli prizadela in čutijo še danes hude posledice. Le-ti se ločijo po poškodbah in tako imamo civilne žrtve vojne, žrtve vojnega materiala, žrtve fašističnega nasilja in z letom 1978 smo dobili tudi invalide s poškodbami v diversantskih akcijah. Ob vsem tem pa so še vedno problemi zaradi beneficirane delovne dobe.

Invalidi so potrebni rekreacije, stikov z ljudmi, zato v društvih skrbijo za srečanja in za obiske najtežjih bolnikov na domu. Prav radi bi več naših članov poslali na klimatsko zdravljenje, saj so ga potrebni, a pri nekaterih občinskih skupščinah ne naletimo na dovolj razumevanja. Nekateri gorenjske občine imajo izreden posuh, tako škofjeloška kot kranjska občina, v drugih pa ga je znatno manj. Tržiška občina ne namenja niti dinarja, jeseniška občina se je odsvajala lani s 3.270 dinarjev, kar ne zadostuje niti za klimatsko zdravljenje enega izmed članov društva. Vseh naših članov pa je na Jesenicah 23, vsi pa so starejši in po kategoriji težki invalidi.

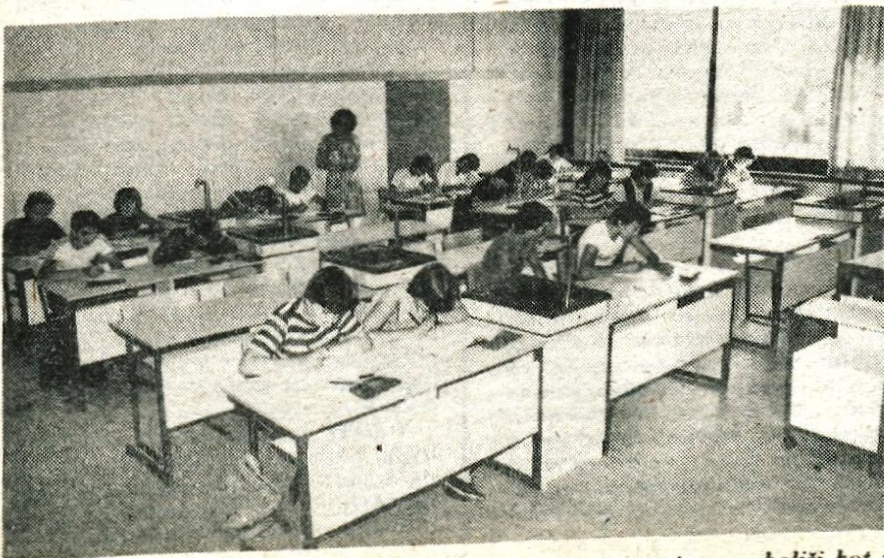
V Sloveniji je 2.000 civilnih invalidov vojne, ki prejemajo invalidnino. Še naprej si bo treba prizadevati, da bi bila invalidnina primerna in da bi jo dobili vsi tisti, ki jo zaslužijo in ki so potrebni. Ne šele tedaj, ko so že stari in onemogli in nujno potrebni družbene pomoči...«

D. Sedej

Povezava trgovine

Prvi svet in drugi organi skupne občine Radovljica so v preteklo obravnavali in sprejeli usmeritve za doseganje boljših rezultatov turističnega in gostinskega področja na področju trgovine. Z namenom, da bi dosegli cilje, izvršni ugotavlja, da je dovolj, da se izjavi zborom zaključki. Člani izvršnega sveta menijo, da naj bi se dogovarjanje o organizaciji trgovine v občini, predvsem drugačnih poslovnih pristopih, dolgotrajen, zato naj bi koordinatorji odbor, ki ga je imenoval prvi svet skupščine občine, poskušali dosegati in predložiti ustrezna gradiva. Nadaljnji aktivnosti za izboljšanje rezultatov na področju trgovine naj bi koordinacijski odbor in izvršni poslovodni delavci v občini opredelili možnosti za specializacijo trgovske ponudbe v občini pri tem odgovorili na vprašanja, kako bi s specializacijo omogočili povezavo s proizvodnjo hrane, o čem, kjer so podobni cilji že izpolnjeni, izkoristili možnosti ter voljili potrebe v gostinstvu in turizmu. Člani poslovnih dogajanj pri obiskovalcih se vedno temenja neposrednih kratkoročnih poslovnih pogodbah, kljub temu opredeljena in sprejeta ugotovitve o nujnosti trajnejših povezav. Odgovorni poslovodni delavci v organizacijah združenega dela trgovine naj bi pospešili delo pri dogajanju o sovlaganju in pripravili potrebne predloge.

Odločno naj bi v občini tudi prekinili s prakso neusklajenega podjetniško naravnane in ekonomske premalo utemeljenega planiranja ključnih zmogljivosti. Delovni organizaciji Murka in Specerija ter druge delovne organizacije trgovine naj bi načrtovala skladišča tako, kot je opredeljeno v dogovoru o temeljih družbenega plana občine Radovljica za srednjeročno obdobje. Po tem je opredeljena ena lokacija v Lescah. Tudi pri uresničevanju drugih nalog naj bi upoštevali in spoštovali že sprejete sklepe in stališča.

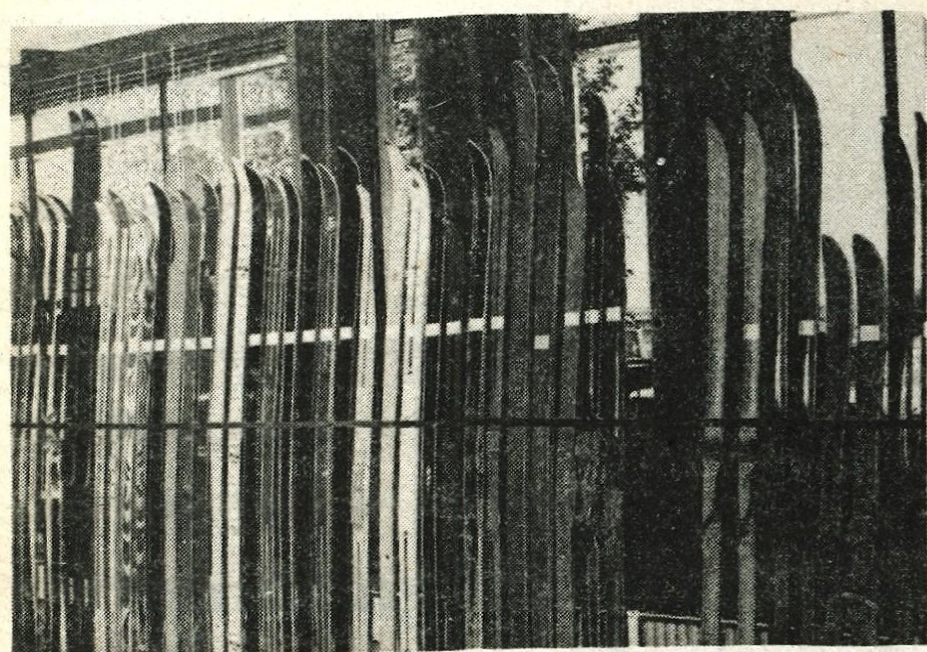
Učni in vzgojni uspehi so v celodnevni osnovni šoli neprimerno boljši kot v klasični poldnevni.

sebo še, ker so materialne možnosti za večje število oddelkov s celodnevno poukom trenutno razmeroma skromne.

Na Gorenjskem je prva prešla na celodnevno življenje in delo osnovna šola Josip Broz Tito v Predosljah. Potem ji je sledilo še deset šol. Danes je v 162 oddelkih 4333 učencev oziroma skoraj 19 odstotkov vseh gorenjskih šolarjev. Daleč spredaj so z 2046 otroki Jesenčani, najslabše pa je v škofjeloški občini, kjer obiskuje celodnevno šolo le 1,4 odstotka otrok.

»Življenje in delo celodnevne osnovne šole se uveljavlja organizacijsko in pedagoško. Prednosti v primerjavi s poldnevno šolo se kažejo v oblikah in metodah dela, kot so usmerjanje učencev k samostojnemu učenju, individualizacija dela z učenci in podobno. Vidni so tudi uspehi na vzgojnem področju. Otroci postajajo bolj sproščeni, izboljšujejo se higijenske navade ter medsebojni odnosi. Razen tega staršem ni več potrebno neposredno pomagati otrokom pri učenju, vsi učenci imajo enake možnosti za učenje, bolj kot prej pa lahko uresničujejo tudi svoje interese. In še na nekaj ne smemo pozabiti,« je dejal Lojze Malovrh. »Celodnevna šola zahteva tesno povezanost z družbenim okoljem, ki mora sprejemati del obveznosti pri vzgoji mladine.«

H. Jelovčan

V Elanu izvozijo 80 odstotkov proizvodnje smuči predvsem na konvertibilno tržišče.

Elanove smuči v izvoz

V tovarni športnega orodja Elan v Begunjah 80 odstotkov proizvodnje smuči izvozijo — Največ na konvertibilno tržišče — Manjše povpraševanje za izdelke športa in rekreacije

Begunje — V tovarni športnega orodja Elan v Begunjah so v prvem polletju letošnjega leta čutili in beležili proizvodno podobne težave kot v vseh naših delovnih in temeljnih organizacijah. Visoka inflacija je vplivala na povečanje cen reprodukcijskega materiala, občutna je bila devalvacija dinarja in stalno so čutili, da nujni reklami, ki jo Elan potrebuje v svetu, ne morejo nameniti toliko denarja, kot bi ga želeli. Akcije s kupci smuči po svetu so bile zato precej okrnjene, zanje so namenili simbolične zneske in tudi v prihodnje nimajo velikih možnosti. Občutili so restrikcije pri uvozu, poostreno kreditno politiko in seveda manjšo kupno moč na domačem tržišču. Ugotavljajo, da se najbolj kvalitetni proizvodi še prodajajo na tržišču, povpraševanje po smučeh nižjih cenovnih skupin pa upada.

Vsemu temu se mora delovna organizacija, ki zaposluje okoli tisoč delavcev, nenehno prilagajati. Proizvodnjo so zato deloma spremenili, upoštevajoč, da bodo prihodnje leto še večje težave, kajti področje proizvodnje športne opreme za rekreacijo je občutljivo področje.

Vse temeljne organizacije Elana so v prvih šestih mesecih dobro poslovale. Celotni prihodek se je povečal za 37 odstotkov, dohodek za 47 odstotkov, čisti dohodek za 52 odstotkov. Te pokazatelje pa je le težko pravilno vrednotiti, saj so bile cene višje vsaj za 46 odstotkov. Ob tem se pojavljajo vprašanja, kako ustvarjen dinar kar najbolj obrniti, saj so ukrepi večkrat kot ne kratkoročni. V Elanu so cene njihovih proizvodov povisali za 11 odstotkov pri smučeh, v temeljni organizaciji plastike za 24 odstotkov in v temeljni organizaciji športno orodje za 20 odstotkov. Na tujem tržišču imajo še vedno precejne težave, saj je vrsta svetovnoznanih smučarskih tovarn prenehala delati, cene Elanovih proizvodov pa so na tujem precej visoke. Nabavljene cene materiala so se pri smučeh povečale za 32 odstotkov, pri športnem orodju za 35 odstotkov in pri plastiki za 33 odstotkov. Vse težave pa jim zaenkrat rešuje povečana proizvodnja.

Tovarna športnega orodja Elan izvozi na konvertibilno tržišče za 12 milijonov 300.000 ameriških dolarjev in za 8 milijonov 500.000 dolarjev na klirinško tržišče. Od vsega izvoza predstavljajo največji delež smuči — 80 odstotkov — sledijo proizvodi iz plastike in čolni, ki pa v vsem izvozu Elana predstavljajo le manjši delež. Športnega orodja izvozijo le za 5 odstotkov, večine njihovih jadrlnih letal sicer kupi inozemsko tržišče, vendar je vrednostno izvoz vendarle odvisen največ od prodaje smuči.

Pri izvozu Elan izpolnjuje vse obveznosti in uresničuje izvozni plan. Največ izvozijo jeseni in pozimi, zato je izvoz izrazito sezonskega značaja. Proizvodnjo deloma preusmerjajo in zasledujejo inozemsko tržišče, na katerem pa je opaziti, da povpraševanje zaradi gospodarskih kriz upada in pričakujejo tako imenovani ciklični »minimum« s tem, da bo naslednja leta spet večji zagon in večje povpraševanje po izdelkih za šport in rekreacijo.

V Elanu so v zadnjem obdobju zgradili skladišče, ki bo obenem služilo za montažo, odprli pa bodo še novo trgovino v Zagrebu. Ob vsem tem se seveda pripravljajo na to, da bi lahko poleg Elana zgradili nove proizvodne prostore ter tako lahko postali kar najbolj univerzalni ponudnik športne opreme pri nas. Vedo, da je le v tem, da na tržišču nastopijo kar najbolj kompletni — od izdelave tal do tribun in orodja — njihova nadaljnja, razvojno uspešna pot. Prav tako si prizadevajo, da bi na področju plastike poiskali industrijski proizvod, ki bi ga ponudili tržišču tedaj, ko bo treba zmanjšati klasični program s plovili in jadrlnimi letali. Pri proizvodnji čolnov so v zadnjem času dosegli zelo dobre rezultate v povezovanju in sodelovanju z večjimi delovnimi organizacijami.

Tako kot povsod v drugih delovnih organizacijah pa ugotavljajo, da so dobavitelji domačih surovin, ki so nestalne kvalitete, večkrat v zamudi z roki in tudi samoupravno dogovarjanje se vedno ne uresničuje. Kljub problemom in težavam pa pričakujejo, da bodo proizvodni plan za letošnji izpolnili in tudi izvozili toliko kot so načrtovali.

D. Sedej

NA DELOVNEM MESTU

Ljudje me potrebujejo

Tržič — Medicinska sestra Marija Turk je prišla v Tržič iz Raven na Koroškem. Prva leta je nabirala delovne izkušnje v tamkajšnjem zdravstvenem domu, ko so lansko pomlad v Bistrici odprli dom starostnikov Petra Uzarja, pa se ji je ponudila priložnost, na kakršno je že dolgo čakala.

»Delo v domu mi daje veliko več zadovoljstva kot prej,« pravi sestra Pika, kot jo kličejo sodelavci in varovanci. »Nisem pisarniški tip, da bi sedela v ambulanti, izpolnjevala obrazce in tolažila dostikrat namišljene bolnike. Tu delam z ljudmi, stari, bolnimi, ki me resnično potrebujejo, ki rabijo nego in prijateljski pogovor.«

V domu starostnikov Petra Uzarja v Bistrici pri Tržiču je zaposlenih šest medicinskih sester. »Največ dela imamo seveda na negovalnem oddelku, kjer so težki, v glavnem nepokretni bolniki.

Marija Turk, medicinska sestra

Na skrbi imamo vso osnovno nego od umivanja do dajanja zdravil, injekcij in delitve hrane. Ob sredah tudi pomagamo zdravniku v domski ambulanti. Ne vem, zame nobeno delo ni težko ali sramotno...«

Preden so v domu zaposlili fizioterapevta, so medicinske se-

Tehniška dokumentacija za tuje in doma

Tehnični biro z Jesenic se že poldrugo desetletje ukvarja s projektiranjem in konstruiranjem strojnih naprav — Njegovi delavci uspešno uresničujejo letošnji delovni načrt, predvsem pa presegajo svoje izvozne obveznosti — Ustvarjalno vzdušje v kolektivu, katerega prizadevanja in načrte v pogovoru predstavlja direktor biroja Brane Dolžan

Kakšen je dosedANJI razvoj Tehničnega biroja na Jesenicah in katera je osnovna dejavnost vaše delovne organizacije?

»Naš tehnični biro, ki je nastal iz konstrukcijskega oddelka jeseniške železarne, deluje samostojno že petnajsto leto. Dobro desetletje dela v njem približno petdeset delavcev, ki se ukvarjajo z izdelavo tehniške dokumentacije. Gre za projektiranje in konstruiranje strojnih naprav predvsem za potrebe metalurške industrije, več kot deset let tudi za tuji trg.

Delavci so organizirani v domačem in inozemskem sektorju, kjer oblikujemo skupine glede na potrebe. Le-te izhajajo iz števila in vsebine naročil za konstruktorska dela pri vzdrževanju, prenovah in novih gradnjah naprav v metalurgiji in industrijski energetiki doma. Na tujem sodelujemo v projektiranju naprav zlasti za valjarne vroče in hladno oblikovane pločevine.«

Opišite naloge iz vašega letošnjega delovnega načrta in povejte, kako jih uresničujete!

»Za leto smo načrtovali za okrog 40 odstotkov večji obseg dela kot lani, kar naj bi nam omogočilo pridobiti približno 37 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Od tega naj bi 60 odstotkov del opravili za tuji trg, ostalo pa za domačega. Glede na dosedanje rezultate predvidevamo, da bomo sicer visoko načrtovane naloge lahko celo presegli za okrog 13 odstotkov.

Ko govorim o uresničevanju načrta, moram poudariti, da je posebno uspešno pri izpolnjevanju naših izvoznih obveznosti. Dejavnost za domači trg se namreč giblje v okviru načrtovane, tujini pa bomo prodali znatno več naših intelektualnih storitev, kot smo predvidevali. Za prvo polletje smo načrtovali za 780 tisoč dolarjev izvoza in ga dosegli za 843 tisoč; do konca leta bo vrednost našega izvoza dosegla približno milijon dolarjev.«

Kam sega vaše sodelovanje s tujino in kaj za vas pomeni?

»Največji tuji kupec naših uslug je vzhodnonemški kombinat SKET, sodelujemo pa tudi z avstrijskimi in zahodnonemškimi firmami. Pri metalurških projektih velikega obsega sodelujemo kot podizvajatelji opreme za večidel sveta: Evropo, Azijo, Afriko in Južno Ameriko.

V inozemstvu smo sklenili pogodbo o poslovno tehničnem sodelovanju do konca 1985. leta, kar je za tako malo delovno organizacijo, kot je naša, velika spodbuda pri delu. Zakup polovice naših zmogljivosti pri tujih naročnikih pomeni tudi določeno stalnost v bodoči dejavnosti. Kako bomo to pogodbo nadalje uresničevali, pa je seveda odvisno od obeh strani.«

V kolikšni meri je uspešnost pri delu odvisna od vas samih, kaj zagotavlja vaše dobre rezultate?

»Tako kot povsod je tudi za dobro delo v tehničnem biroju treba izpolniti določene zahteve. Z naložbo v izgraditve lastnih prostorov, kjer delamo od decembra lani, smo ure-

dili prej neprimerne delovne razmere. To je osnova za normalen potek dela, saj so opravila za risalno in projektantsko desko že tako dovolj psihično naporna. Drzni delovni čas zagotavlja maksimalno storilnost in ugodno počutje zaposlenih. Motivacija za ustvarjanje je tudi nagajevanje po delu na osnovi individualne norme.

Na kratko lahko ocenim, da je med nami stalno čutiti pripadnost kolektivu in ustvarjalno vzdušje. Prav utečen delovni ritem pa veliko prispeva k dobrim rezultatom.«

Vas morda pri delu ovirajo tudi kakšne težave?

»Osnovni problemi izhajajo iz razdrobljenosti našega gospodarstva, kar velja prav tako za projektivno dejavnost. Naš napredek omejuje tudi razvoj znanstvenega dela in inventivne dejavnosti, ki je pri nas mnogo počasnejši kot v svetu.«

Združitev kamniške in domžalske klavnice

Pripravljen je samoupravni sporazum o izločitvi tona Kamnik iz Delikatese in obrata Klavnica iz domžalske predka ter združitvi obeh v enovito delovno organizacijo proizvodnje mesa in mesnih izdelkov za obe občini ter za kateso

Delegati kamniške in domžalske občinske skupščine bodo v prihodnjih dneh razpravljali o predlogu samoupravnega sporazuma, ki ga bodo sklenile delovne organizacije Delikatesa iz Ljubljane, Kočna iz Kamnika in Napredek iz Domžal glede osnivanja nove delovne organizacije za proizvodnjo mesa in mesnih izdelkov. Gre za združitev kamniške in domžalske klavnice, kar je v skladu z v republiki dogovorjenimi usmeritvami razvoja klavniških zmogljivosti oziroma takomnoven mreže regionalnih klavnic. Združeni klavnici, ki si bosta razdelili delo, bosta z mesom in mesnimi izdelki zalagali obe občini ter Delikateso iz Ljubljane.

Obe klavnici danes koljeta živino in predelujeta meso, obe sta tehnološko in sanitarno tehnično pomankljivo opremljeni. Z osnovanjem nove delovne organizacije se bodo izognili naložbam za iste namene v Kamniku in Domžalah, gospodarstva pa je seveda tudi delitev dela. Tako naj bi po samoupravnem sporazumu obrat v Kamniku usposobili za klanje živine in promet s svežim mesom, obrat v Domžalah pa za predelavo mesa. Kamniški obrat bodo morali usposobiti za klanje 4.000 goved in 20.000 prašičev letno

In kakšna je usmeritev v bodočega razvoja?

»Snovanje naših razvojnih črtov je odvisno od zahtev trg sedanjih zaostrenih gospodarstvenih razmerah postaja vse izrazitejša, treba pa smejejem pristopiti projektiranju domačih naprav, bo za prihodnje nujna širša usmeritev na domači trg. Uvajanje matiziranega procesa konstruiranja bo prav gotovo povečalo možnosti izkoriščanja naše dejavnosti na raznih področjih.«

Besedilo in slika: Stojan Saje

ter za hlajenje in pripravo prodajo na debelo in drobno pakiranje mesa. Obrat v Domžalah pa za proizvodnjo 720 ton mesa, suhomesnatih, trajnih izdelkov. Delovna organizacija Napredek in Delikatesa z ustanovitvijo nove delovne organizacije prenesli nanjo vse proizvodne obveznosti iz planskih aktov in godb, ki urejajo oskrbo s živino.

Nosilec usposobitve obrata Domžalah bo delovna organizacija Napredek. Veljala bo 16 milijonov dinarjev. Skupščina občine Domžal bo združila 5,13 milijona dinarjev delovna organizacija Kočna tisoč dinarjev in delovna organizacija Napredek 10 milijonov dinarjev.

Nosilec usposobitve obrata Kamniku pa bo delovna organizacija Delikatesa iz Ljubljane. Bodo 10 milijonov dinarjev. Šteje na občino Kamnik 4,87 milijonov dinarjev, Delikatesa 2,32 milijonov dinarjev in delovna organizacija na 2,81 milijona dinarjev.

Vsi podpisniki sporazuma sredstva združili nepovratno, torej pomeni, da bo imela nova delovna organizacija po združitvi usposobitvenih del dobre možnosti za delo.

M. Volč

Slaba oskrba povzroča izgube

Škofja Loka — V LTH, temeljni organizaciji Zamrzovalniki, so imeli v letošnjem prvem polletju 15 milijonov dinarjev izgube. V tem denarju je bilo 6 milijonov neplačane realizacije domačih kupcev. Vzrok za izgubo je predvsem za 12 odstotkov manjša proizvodnja od načrtovane, izredni porast stroškov, saj so se cene surovin in reprodukcijskih materialov dvignile v enem letu tudi do 83 odstotkov, in neredna dobava.

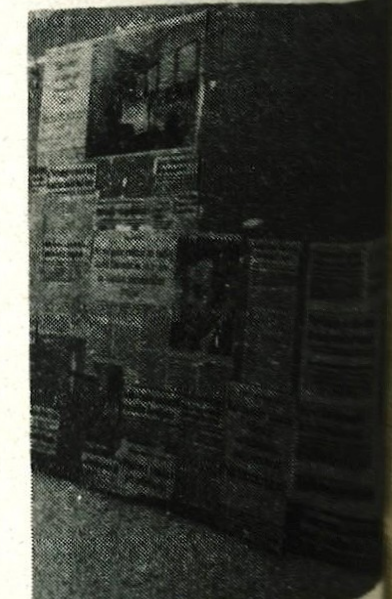
Da bi odpravili izgubo v LTH načrtujejo, da bodo v tozdu Zamrzovalniki do konca leta naredili za 15 odstotkov več. Seveda ta postavka sanacijskega programa temeljni na pogoju, da bodo dobave repromaterialov redne.

Se bolj kot izguba, je vredna skrbi manjša proizvodnja. Proizvodnja zamrzovalnikov je namreč izvozno usmerjena in v LTH bi praktično lahko prodali v tujino skoraj vse, kar naredijo. V planu za letošnje so predvideli, da bi izvozili kar 38 odstotkov celotne proizvodnje, zaradi slabe oskrbe in s tem zaradi manjše proizvodnje pa so izvozili le 23 odstotkov proizvodnje, hkrati pa se jim je zaradi slabe kakovosti materiala, povečala poraba surovin za dobrih 20 odstotkov (izmet). Do konca leta naj bi prodali na tuje za 7 milijonov dolarjev, vendar so v prvem polletju uspeli iztržiti iz uvoza le 2 milijona dolarjev.

V LTH so se, zato da bi zmanjšali uvoz, v kar največji meri preusmerili na domače surovine, vendar pa, kot ugotavljajo, s tem niso veliko pridobili, ker praktično vsi proizvajalci surovin zahtevajo soudeležbo pri devizah oziroma plačilo dobav v deviznih dinarjih.

Ker proizvodnja ni potekala normalno in je primanjkovalo enega, drugič drugega materiala, se pokazale še druge negativne slabosti izkoriščenosti delovnega podvojeni bolniški izostanki visoka fluktuacija delavcev, povzročila tudi pomanjkanje cev na določenih, predvsem v njih delovnih mestih.

L. Bo

Tudi to je obveščanje, takole skrbijo za obveščanje. Verjetno pa samo iz časopisov ter veliki naslovi povedo o delu in življenju delovnem kolektivu...

Zaključek likovne sezone na Bledu Umetnostna razpotja

Portreti, ki jih je Dušan Premrl razstavil na Bledu, so rezultat slikarjevega načrtnega študija oblikovanja portreta v evropskem slikarstvu od renesanse do ekspresionizma. Pri tem ugotavljamo, da so portreti, ki spominjajo na renesančni način portretne upodabljanja, med razstavljenimi deli najbolj številni. Povedano si lahko razlagamo iz slikarjeve nagnjenosti do čistih in enostavnih oblik in barv in iz njegove že v mladih letih prisotne ljubezni do risbe, ki je imela prav v zgodnjem renesančnem slikarstvu zelo pomembno vlogo. Tem portretom stojijo ob strani drugačni, taki, ki imajo slikovit značaj. Barva ni kot pri renesančnih portretih upodobitvah lokalno omejena, temveč razpršena po slikarski ploskvi, ostri obrisi izginjajo, telesa oziroma obrisi so grajeni iz barvnih lis.

Stoletja so sicer v Premrlovem slikarstvu zapustila marsikatero sled, duh dobe pa se je spremenil in z njim tudi umetnik, ki je stare oblike prežl z novo vsebino.

Povezava umetniškega predmeta z okoljem je ena osnovnih značilnosti likovnih prizadevanj razstavljalca plastičnih objektov v parku pred Festivalno dvorano, akademskega slikarja Vinka Tuška. Sodobni likovni objekt je brez življenja in nima stika s svojim ambientom: z naravo, arhitekturo, z ljudmi, ki hodijo mimo, ga ogledujejo, ga sprejemajo ali zavračajo. Predmet sega v njihovo zavest, ni več nekaj, česar sploh ne opazimo, ni več namenjen le izbrancem, temveč vsem, ki kakorkoli prihajajo z njim v dotik. Zato so barve objektov, s katerimi se Vinko Tušek predstavlja na razstavi, ali bolje v ambientu, izredno žive, oblike nenavadne, take, ki se ločijo od okolja in vzbujajo pozornost mimoidočega. Pogosta brezdušnost sodobnega človeka do likovnih stvaritev, ki v množici drugih interesov pozablja na umetnost, je mnoge ustvarjalce privedla do iskanja takih likovnih rešitev, ki so podobno kot večina sodobnih komunikativnih sredstev opta na dinamizem izraza, pa naj se ta javlja z napadalno močjo barve, gibanja ali tonov. Zato se ne smemo čuditi, če v sodobnem svetu umetnost velikokrat ni več sramežljiva, tiha spremljevalka življenja, temveč se javlja s fanfarami, ne umika se več v tišino parkov ali odmaknjenih arhitektur, temveč se pojavlja na najbolj prometnih krajih in v najrazličnejših preoblikah. Umetnik se ne more odreči svoji nalogi biti spremljevalec človeku, ga osvetočati in poglobljati njegov pogled na svet. Toda čim manj odzivno je to hotenje, tem bolj premišljene morajo biti metode njegove uveljavitve. Prav iz teh vzrokov je delo Vinka Tuška še posebej pomembno in spodbudno.

Cene Avguštin

Razpadajoči priči tržiške zgodovine

Strešne razpoke na cerkvi sv. Jurija delajo škodo petsto let staremu gotickemu stropu, edinstvenemu pri nas, vedno hitreje pa izginjajo tudi zidovi gradu Altgutenberg nad Bistrico — Zaščita spomenikov, ki sodita med najdragocenejše v tržiški občini, je nujna

Tržič — Nad Bistrico je že 1156. leta kraljeval grad Gutenberg, ki ga imenuje ljudska pripovedka Hudi grad, domnevno bivališče roparskih vitezov. Najstarejši znani lastniki so bili briksenški škofje, za njimi pa vitezi Gutenberški, ministeriali andekskih grofov, omenjeni sredi 12. stoletja. Po letu 1400 so postali gospodarji gradu Lambergi. Tu je bil rojen prvi ljubljanski škof Žiga Lamberg. Konec 15. stoletja si je ob žetivti s Katarino Lambergovo pridobil grad Jurij Winkler.

Bržkone je potres 1511. leta poškodoval grad tako močno, da so lastniki Winklerji, znani tudi po svojih pravadah s kmeti in tržani, grad zapustili in se preselili v Tržič. Ime Gutenberg so Mabergi, lastniki Kamna, 1557. leta prenesli na grad Glanz ob vnožju Dobrče, da bi se ohranilo vsaj ime gradu, iz katerega so izšli. Grad nad Bistrico pa so od tedaj začeli imenovati Altgutenberg ali Stari Gutenberg.

Slika opuščenega gradu, ki nam jo je ohranil Walvasor, kaže obsežno grajsko ploščad, ki jo obrobja visok zid s strelnimi nastavki. Sredi grajskega dvorišča se izza obzidja kaže obris večjega arhitekturnega objekta, morda ostanek prvotnega stolpasta gradu, iz katerega se je razvilo kasnejše grajsko poslopje.

Na kopasti vzpetini jugozahodno od grajskih razvalin stoji cerkev sv. Jurija, ki je bila sestavni del gutenberške gospoščine. Nastala je v času pozne gotike ter ima rebrasto obokan prezbitelj in z motivi krogovičja dekorativno poslikan lesen strop v ladji z začetka 16. stoletja. Ta sodi med najstarejše in najbolj ohranjene pri nas in ga je še nekaj let nazaj zakrival renesančni strop iz leta 1698, ki je zdaj v cerkvi sv. Jožefa nad Tržičem. Nekoliko mlajše so prav tako v naših časih odkrile gotске freske na slavalolčni steni, ki jih pripisujemo Jerneju iz Loke.

S tem, morda nekoliko predolgim, uvodom, ki sem ga posnela iz knjižice Tržič in okolica avtorja Ceneta Avguština, sem želela opozoriti predvsem na kulturno in zgodovinsko vrednost, ki ju grad Altgutenberg in cerkev sv. Jurija predstavljata za zdaj živeča Tržičana in navsezadnje tudi za širšo javnost.

Oba spomenika je namreč močno načel zob časa. Cerkevni stolp je zaradi miniranja v bližnjem peskopu, delno mogoče tudi zaradi potresa, tako razpokan, da je restavrirani gotski strop ponovno poškodovan. Ogroženo je tudi obzidje Altgutemberga. Zidovi razpadajo, krušijo se — zaradi gosto posejanih dreves okrog njega še hitreje — in sprav-

Cerkev sv. Jerneja nad Bistrico — Foto: H. J.

ljajo v nevarnost priložnostne obiskovalce, predvsem pa otroke, ki se igrajo med starodavnimi ostalinami.

Z namenom, da dragocena spomenika tržiške zgodovine vendarle ne bi do kraja razpadla, je predsednik sveta krajevnega skupnosti Bistrica Jakob Štubic sklical sestanek in nanj povabil »vse zainteresirane«. Osnovni zaključek razgovora je bil: delavci Zavoda za spomeniško varstvo iz Kranja bodo pripravili program obnove obeh objektov, ki ga bo nato treba ovrednotiti in — iskati denar. O virih je zdaj še preuranjeno govoriti. Tržiška skupna skupnost najmanj do 1985. leta denarja ne bo imela, obnova pa bo nujna že prihodnje leto.

Cerkev in grad vsekakor nista pomembna samo za bistriško krajevo skupnost. Sodita med najdragocenejše spomenike v vsej tržiški občini. Zato je nujno reševanje stvar vseh Tržičanov, menijo v Bistrici in poudarjajo, da bi bil atrij grajskega obzidja kot nalašč za različne družabne prireditve, oba objekta pa po zaščiti privlačna turistična točka. Posebno še, ker mimo nje pelje pot slovenske planinske transverzale.

H. Jelovčan

Bogata gledališka sezona

V amaterskem gledališču Tone Čufar na Jesenicah se pripravljajo na letošnjo gledališko sezono — Več gostovanj domačih gledališč in abonmajske predstave

Jesenice — Amatersko gledališče Tone Čufar na Jesenicah se temeljito pripravlja na letošnjo gledališko sezono. Domača igralska skupina bo predstavila štiri dela, izven abonmaja pa pripravljajo dve predstavi preteklega sezone in za noveletne dni mladinsko igro. Repertoar vsebuje še pet predstav gostujočih gledališč ter izven abonmaja več drugih gostovanj.

Oktober bo na sporedu komedijski večer, sestavljen iz dveh enodejank ruskega pisca in dramatika Antona Pavloviča Čehova, ki ga doslej na Jesenicah še niso uprizarjali. Režiser Čehovega Medveda in Snubača bo Miran Kenda. V drugi polovici novembra se ljubiteljem gledališča obeta komedija hrvaškega dramatika Iva Brešana Smrt predsednika hišnega sveta, zgodba iz naše vsakdanjosti, sestavljena iz predstav o človeških slabostih v družbi. V drugi polovici januarja bo na odru gledališča Ibsenova drama Strahovi, drama o izgubljenih mladostnih iluzijah, delo, ki velja za eno izmed temeljnih del svetovne dramatike. Sezono bodo sklenili z delom slovenskega pesnika in dramatika Gregorja Strniš Samorog, ki jo poznavalci uvrščajo med najboljše slovenske drame, kar jih je bilo napisanih po osvoboditvi. Premiera bo predvidoma aprila prihodnje leto.

Izven abonmaja se bodo predstavili še z delom Paula Zindela Vpliv gama žarkov na rast rumenih marjetic in z dramo Jakob Ruda Ivana Cankarja. To je drama, ki je doživela pri kritiki in občinstvu izjemno dober sprejem.

Gostujoča gledališča prihajajo na Jesenice z monodramo Jacera, s

satirično komedijo Emigranta Prešernovega gledališča, gledališče iz Nove Gorice se bo predstavilo z dramo Zakladi gospe Berte, Mladinsko gledališče iz Ljubljane s komedijo Namišljen bolnik in kranjsko gledališče s komedijo Glavnik. Izven abonmaja se dogovarjajo za gostovanja Amaterskega pozorišča iz Valjeva, Pozorišča na točkovima iz Beograda, ki ga vodi znani pisec komedij Radivoje Lola Djukić in za gostovanja šestih najboljših amaterskih predstav v tekoči sezoni v okviru 25. jubilejnega srečanja gledaliških skupin Slovenije, maja prihodnjega leta.

Amatersko gledališče Tone Čufar nudi abonmajske odkup štiri iger domače igralske skupine in monodramo Jacera ter štiri gostovanja drugih gledališč. Cena abonmaja za šest predstav z 20-odstotnim popustom znaša 240 dinarjev. Abonma velja za štiri domače igre, monodramo in eno predstavo tujega gledališča.

D. Sedej

Likovniki!

Kranj — Skladen razvoj likovne kulture je možen le v stalnem sodelovanju vseh ustvarjalcev. Likovno društvo Kranj, ki združuje to dejavnost, vabi vse likovne delavce (slikarje, kiparje, grafike, arhitekte, aranžerje, oblikovalce, ljubitelje), da se včlanijo. Informacije dobite pri Zvezi kulturnih organizacij Kranj, Trg revolucije 3, telefon 21-135.

Kulturni koledar

JESENICE — Amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic bo drevi ob 19.30 za abonma in za izven uprizarilo delo Paula Zindla: Vpliv gama žarkov na rast rumenih marjetic. Režija in scena sta delo Bojana Čebulja. Jeseniški gledališčniki bodo predstavili ponovili v soboto, 19. septembra ob 19.30 za abonma in za izven ter v nedeljo, 20. septembra prav tako ob 19.30 za izven.

RADOVLJICA — V Sivčevi hiši bo do 29. septembra odprta razstava del akademskega kiparja Staneta Kolmana iz Begunj. Razstavo si lahko ogledate vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

KRANJ — V Prešernovi hiši razstavlja svoja dela slikar Milan Merhar, v kletnem razstavnišću pa si lahko ogledate razstavo fotografij Jaka Jeraša. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava slik Franca Vozla, v Stebrišni dvorani in v Mali galeriji Mestne hiše pa se predstavlja slikarka Alenka Kham-Pleman. Na Titovem trgu, na prehodu v Tavčarjevo ulico, je odprta stalna zbirka Kulturno-zgodovinski spomenik Kranja. Razstave so tako kot stalne muzejske zbirke odprte vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

V Iskrini avli na Laborah je odprta razstava del Ljuba Kodica iz Kranja, člana društva likovnih samorastnikov pri ZKO Škofja Loka. Razstava sodeluje v okviru kulturnega sodelovanja med kolektivoma Iskre iz Kranja in LTH iz Škofje Loke, kjer je Kodiz zaposlen.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji na loškem gradu je odprta razstava Partizanska grafika, risbe in akvareli. Ogledate si jo lahko do 5. oktobra, med tednom razen ponedeljka od 10. do 17. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 9. do 17. ure.

ZIRI — Radio Ziri bo v nedeljo, 20. septembra ob 18. uri v dvorani DPD Svoboda pripravil prvo revijo amaterskih plesnih orkestror Slovenije. Sodelovali bodo: orkester KUD Stefan Kovač iz Murske Sobote pod vodstvom Ernesta Lukača, Idrijski plesni orkester iz Idrije pod vodstvom Julijana Vidmarja in plesni orkester Zabe iz Celja pod vodstvom Franceta Kapusa. Na reviji bodo sodelovali tudi naši znani pevci zabavne glasbe: Ditka Haberl, Breda Kodela in Jože Završnik.

LJUBLJANA — V Prešernovi dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti na Novem trgu 4 v Ljubljani si lahko ogledate razstavo, ki je posvečena 30-letnici smrti Louisa Adamiča. Predstavitev pisateljevega življenja in dela sta pripravili Narodna in univerzitetna knjižnica in Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

V prostorih Iskrinega poslovnega centra na Trgu revolucije 3 v Ljubljani si lahko ogledate razstavo risb Nives Kavurič. **SENTPRIMOŽ V PODJUNI** — Slovenska prosvetna zveza iz Celovca bo v nedeljo, 20. septembra ob 14.30 v kulturnem domu Danica v Sentprimozu v Podjuni pripravila mladinsko revijo Pokazi, kaj znaš. Sodelovali bodo mladi pevci, recitatorji in glasbeniki.

SEVNICA — Člani dramske in folklorne skupine DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega bodo v soboto, 19. septembra gostovali v Sevnici in Boštjanu. Pionirska in odrasla folklorna skupina se bosta najprej predstavili v sevnicijski tovarni Lisca, zvečer pa bodo člani dramske skupine v Boštjanu uprizarili Tri šale Čehova, nakar bosta nastopili še obe folklorni skupini. Člani kulturnega društva iz Ribnega bodo tako vrnilo obisk folklorni skupini iz Boštjana, ki je v Ribnem gostovala junija letos.

Tudi letos abonma v Ribnem

RIBNO — Tako kot lani se je DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega odločilo, da organizira tudi v tej sezoni abonma gledaliških predstav. Lanske izkušnje so pripomogle k še boljšemu sporedu. Novost je, da bodo letos v abonma zajete le gledališke predstave in ne tako kot lani, ko je bila v spored vključena vsa kulturna dejavnost.

Za letošnji abonma so izbrali osem gledaliških predstav. Amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic se bo predstavilo s Cankarjevim delom Jakob Ruda in s komedijo Smrt predsednika hišnega sveta. Prešernovo gledališče iz Kranja bo uprizarilo Odločno zahtevo, amatersko gledališče iz Pirnič delo Kje je meja, gledališka skupina iz Bohinjske Bistrice pa Žensko vprašanje. Člani domačega društva bodo pripravili domače delo Krefli in mladinsko predstavo Gostija v polnoči.

Cena abonmaja znaša 200 dinarjev, poravnate jo lahko v dveh obrokih pri poverjenih. Izbrana so dobra dela, zato lahko pričakujemo velik odziv.

Rado Mužan

Pisateljica Berta Golob je v knjigi »Sovražim vas« zbrala prgišče pretresljivih črtic, s katerimi razkriva stisko mladih fantov in deklet, ki jih je življenje pahnilo pod streho vzgajališča v Pred-dvoru.

Tugo

Drugečeno ime mu ne bi pristajalo. Prav nič veselega ni bilo na tem fantu. Gube so se mu razvlekale po vsem obrazu. Bilo jih je veliko. Bile so že globoke.

K nam je prišel iz nekega drugega zavoda. Sprva sploh ni govoril. Potem je lajal. Kasneje mu je ušla kaka človeška beseda. Pisal je nečitljivo, kolikor je sploh pisal. Tiste zvijugane črke so bile natančno take kot njegov obraz: žalostne.

Drugečeno ime mu ne bi pristajalo. Prav nič veselega ni bilo na tem fantu. Gube so se mu razvlekale po vsem obrazu. Bilo jih je veliko. Bile so že globoke.

Počasno se je zlevil, izmotal iz oklepa in spregovoril. Začel je celo tek-movati. Uspeval je. Pokopal ga je zemljepis, tako da mu ni bilo treba spreminjati imena. Ostal je Tugo.

Imel je premožne starše. Mati je uživala tablete, da bi lahko rodila Zarka, ko je bil on že na poti. Zato so otrokovi udje ostali skrivenčeni. Roka ni mogla ubogati svinčnika, noge so mlahavo klecale in iskale desno stran ceste.

Prišla je nova grenkoba: poklic. Vtaknili so ga v trgovsko šolo. Le take, bolj velike reči bi lahko prekladal z nerodnimi rokami, so rekli. Tugo pa bi bil rad finomehanik. Nemogoče. Kako bi mu drobcene stvari ostale med prsti, če pa niso poznali ubogljivosti?

Povrnili se je v svoj oklep. Opustil je človeško govorico. Umolknil je. Ko sva se pred kratkim srečala, se je majčkeno nasmehnil, črte na obrazu pa so ostale. Dolg, suh in bled se je pomikal po Resljevi. Ni povedal kam.

Prometni zamaški načenjajo staro Loko

Škofja Loka — V četrtek zvečer, 10. septembra, se je dvajset minut pred enajsto iz tovornjaka prevrnil nepravilno naložen bager. Prevrtel se je na hišo št. 19 na Poljanski cesti v Škofji Loki in dobesedno priletel v sobe. Sreča v nesreči je bila, da je lastnik nekaj minut pred tem odšel spat v drugo sobo in da tedaj ni tam, tako kot navadno, spal otrok. Tako je nezgoda imela le gmotne posledice.

To je skop posnetek dogodka, ki je ponovno opozoril na nevzdržne prometne razmere v starem mestnem jedru Škofje Loke. Najtežje točke bi lahko označili takole: cesta za Poljansko dolino od Petrola, po Spodnjem trgu, Grabnu in Poljanski cesti; del ceste za Selško dolino od Petrola do Trnja; avtobusna postaja; križišče pri Petrolu; povezava za Ljubljano in Kranj.

Najbolj pereč je promet za Poljansko dolino, ko poteka skozi staro mestno jedro. Po podatkih prometnega štetja v letu 1977 je znašal povprečni letni promet v Zmencu 2.400

vozil dnevno. Vsa ta vozila so se pripeljala po Poljanski cesti, torej skozi stari del Škofje Loke. Njim lahko dodamo še vozila iz mesta, bližnje okolice ter vozila iz Kranja in Ljubljane. Letno se promet povečuje približno s faktorjem 1,4. Takšen promet s streslaji, ropotom in izpušnimi plini uničuje staro mestno jedro, ogroža življenje prebivalcev in udeležencev v prometu, življenjske razmere v tem delu mesta so zelo težke.

Veliko bolj je tudi ni s prometom v Selško dolino. Leta 1977 so na števnem mestu na Bukovici našli dnevno 1900 vozil. Vsa so šla skozi

mesto. Tem lahko prištejemo še vozila iz Podlubnika, Stare Loke in druge bližnje okolice, iz česar se vidi, da je promet na tem predelu še gostejši. Tu so posebno ogroženi predvsem šolobvezni otroci.

Na tem delu ceste je tudi avtobusna postaja. Leta 1956 je bila povprečna dnevna frekvenca potnikov 1960. Na postaji so postajališča za štiri avtobuse hkrati, grajena pa je bila za največ 2.000 potnikov dnevno. Danes gre skozi avtobusno postajo povprečno 9.700 potnikov dnevno in 65 avtobusov, ki opravijo povprečno 199 voženj. Postaja že ovira in utesnjuje promet za Podlubnik, Staro Loko, Selško dolino in obratno. Postaja in avtobusni promet sta pravi prometni zamašek na edinem ozkem prehodu iz starega v novi del mesta. Trenutno je nujna rekonstrukcija postaje in njena razbremenitev na račun železnice in parkirnih površin, istočasno pa je nujna razbremenitev prometa na delu ceste Petrol-Trnje. Čimprej bo potrebno razmišljati o novi lokaciji avtobusne postaje, ki pa je odvisna od ureditve mestnega in obvoznega prometa.

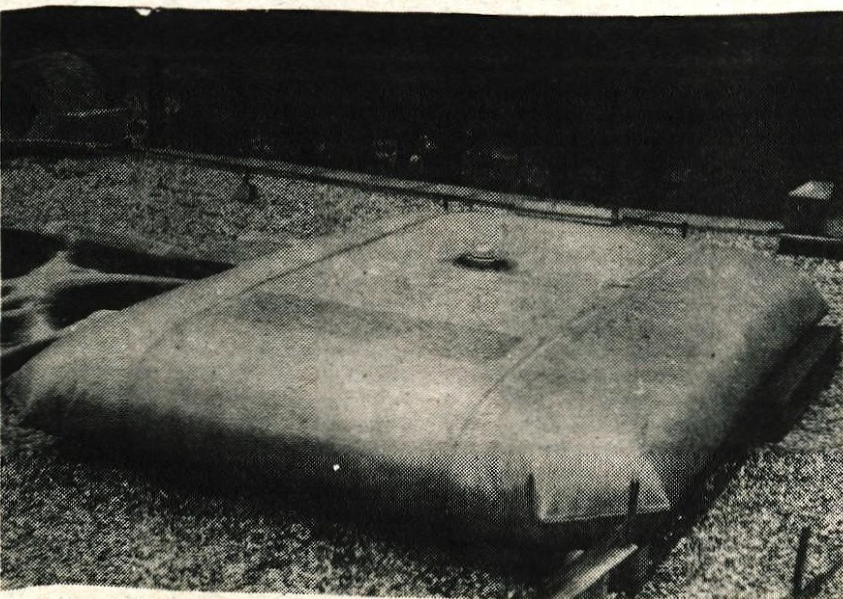
Križišče pri Petrolu je naslednji prometni zamašek in je hkrati neprimerno urejeno in nevarno. Vsa vozila iz Poljanske in Selške doline, iz mesta in bližnje okolice, iz Kranja in Ljubljane v mesto, Poljansko in Selško dolino, gredo prek tega križišča. V vsakem primeru bi bila nujna takojšnja rekonstrukcija, ki niti ne bi zahtevala prevelikih stroškov, s kompleksno rešitvijo prometa pa ga je potrebno čimbolj razbremeniti.

Tudi povezave za Kranj, predvsem pa za Ljubljano, niso dobre. Leta 1977 so na števnem mestu na Godešiču našli dnevno v poprečju 4.200 vozil dnevno, pri Sv. Duhu, na cesti proti Kranju pa 5.500 vozil. Danes je promet še gostejši.

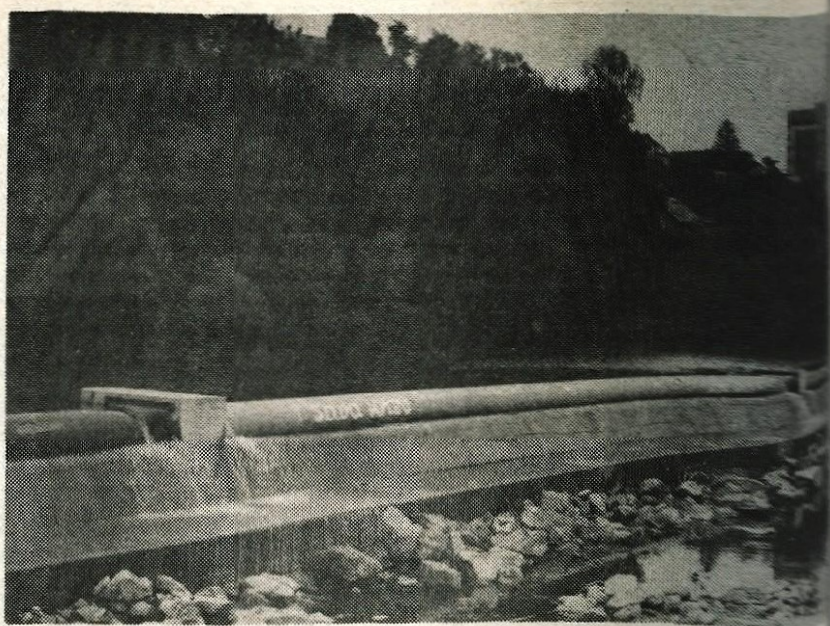
Če se torej vrnemo na izhodišče, na problematiko prometa v Škofji Loki, vidimo, da nikakor ni problem le promet za Poljansko dolino, temveč je potrebno v zvezi z njo kar najbolj rešiti tudi druge prometne probleme v vsem mestu. Ne gre torej za nobeno »uransko cestovno«. Povezava glavnih prometnic z novim rudnikom urana samo naključno in s širšo družbeno pomočjo rešuje akuten in star problem Škofje Loke. Koliko bo rudnik udeležen v prometu, je razvidno iz naslednjih števil: dnevno bo potrebno okoli 50 ton žveplene kisline, 10 ton nafte, 12 ton živega apna, 0,6 tone netrijevega klorata, 0,5 tone ostalih kemikalij, 0,9 tone eksploziva. Večino teh surovin naj bi dovažali enkrat tedensko oziroma mesečno. Uranov koncentrat naj bi odvažali iz rudnika v 25-tonskih kontejnerjih, po predvidevanjih enkrat mesečno.

Nova obvoznica za Škofjo Loko je že predvidena in naj bi jo zgradili potem, ko bo zgrajena cesta po Poljanski dolini, čeprav gostota prometa in prometni problemi kažejo, da bi bilo racionalneje in boljše graditi v obratni smeri. Vendar je bilo pri urejanju prometa skozi Škofjo Loko oziroma obvoznice že toliko zamujenega, da je vrstni red tak, kot je. Vsekakor pa bo nujno potrebno ob gradnji obvoznice hkrati menjati prometne probleme v mestu in sicer tako, da bodo rešitve omogočale normalne tokove prebivalstva, turistov in tudi tovora v mesto, na Trato, v industrijski bazen in okolico. Predvsem pa bo potrebno tako kot na Mestnem trgu izločiti promet iz Spodnjega trga in Grabna, ker se bo le tako lahko zavarovalo staro mestno jedro. Le tako bo načrt revitalizacije starega dela Škofje Loke uspešen in se bo lahko mesto usposobilo za zgodovinske, kulturne in turistične namene.

L. Bogataj

Tri leta je gumijasti rezervoar za vodo že izpostavljen dežju in soncu. Razpoke nima še prav nobene.

Savin gumijasti jezero že uravnava nivo vode na jezu kranjske elektrarne.

V Savi izdelali gumijasti jezero

Iz posebnega kavčuka in močne tkanine so v Savini tovarni kemičnih izdelkov izdelali petdeset metrov dolg gumijasti jezero, ki je pri nas novost — Namestili so ga na jezu kranjske elektrarne — Njegova prednost je enostavna uporaba in varnost.

Stari, leseni Majdičev jezero na Savi v Kranju so pred leti temeljito obnovili. Spodnji del so obložili z betonom, potem ko so odstranili vrhnji, prepereli del starega jezusa. Za zgornji del pa so se tedaj odločili za pravo novost, za gumijasti jezero, ki spada med takojmenovane mehke jezove.

Gumijasti jezovi so še danes v svetu prava novost. Pred približno petindvajsetimi leti so se pojavili v Ameriki, danes jih izdelujejo Čehi in še v nekaterih drugih evropskih deželah. Kranjčani so se tedaj odločili, da izgradnjo vrhnjega dela jezusa zaupajo češki tovarni Polytechna. Ob montaži radovednežev ni manjkalo, saj so bile gumijaste vreče, ki so jih montirali na betonski del jezusa in napolnili z vodo, prava zanimivost. Poleg so bili tudi strokovnjaki kranjske tovarne gumijevih izdelkov Sava. Zakaj ne bi tega naredili tudi pri nas, so si tedaj rekli v razvojnem oddelku Savine tovarne kemičnih izdelkov?

Po treh letih danes lahko na Majdičevem jezu že lahko vidite ob českih Savin gumijasti jezero. Češki so črne barve, Savin pa je moder, s čimer so v Savi želeli doseči tudi lepši izgled izdelka, prilagoditi ga okolju. Nepoznavalcu barva gumijastega izdelka ne pomeni veliko, toda strokovnjaki dobro vedo, da je zaščita in s tem odpornost gumijastega izdelka pri črni barvi najlažja.

Dolga, gumijasta vreča bi lahko opisali Savin jezero. Izdelali so ga iz posebnega kavčuka, enega najbolj trdnih, kar jih danes poznajo v svetu. Posebej odporen je na vodo, ultravioleto žarke, kisik, ozon in obrabo. Poleg kavčuka so uporabili posebno, zelo močno sintetično tkanino, ki ima trdnost 400 kilopondov na en centimeter. Dobili so izredno odporno gumijasto plast. Zahtevna je bila tudi velikost izdelka, saj je bila ponjava dolga 50 metrov in široka 6 metrov.

Kako torej deluje gumijasti jezero? Vrečo so pritrdili med dva betonska stebra in vgradili samodejno polnjenje z vodo. S količino vode v gumijastem jezu namreč v višini 1,10 metra uravnava nivo in preliv vode čez jezero. Lahko je torej povsem napolnjen ali spuščen in tako položen na betonsko ogrodje jezusa.

Prednost gumijastega jezusa je predvsem enostavna uporaba. V primerjavi z lesenimi ali betonskimi izvedbami je znatno cenejši tudi v pogledu vzdrževanja. Kako zahtevno je bilo delo na starem, lesenem jezu delavci kranjske elektrarne dobro vedo. Tudi vzdrževanje je bilo drago, saj je voda ob neurjih pobrala

lesene deske, s katerimi so uravnavali nivo vode.

Edina slaba stran gumijastega jezusa — če sploh lahko tako reče — je možnost poškodbe, saj voda ob neurjih nosi s seboj veje, drevesne vejice, kamne, odpadke. Toda popravilo je kaj enostavno. Gumijasto plast je moč zalepiti.

Zivljenjska doba gumijastega jezusa je petnajst do dvajset let. Strokovnjaki bodo jezero, ki so ga postavili ob kranjski elektrarni, spremljali, saj je to njihov prvi tovarni izdelek. Izkušnje seveda Savi omogočajo izdelati ne manjše, ampak znani njeni rezervoarji za vodo druge tekočine. Tako imajo tudi litrski rezervoar za vodo že na izpostavljenem vsem vremenskim razmeram in gumijasta plast se nima nobene razpoke. Omenjena je še en Savin delovni jezero. Nedavno so izdelali »jeguljo«, ki so poimenovali 250 tisoč litrski rezervoar za vodo, s katerim ladje prevažale pitno vodo na dranske otoke.

Kavčuk in tkanino za izdelavo gumijastega jezusa so morali izdelati pri posebnem kavčukarju, ki nima pa bi sintetično tkanino izdelovali tudi doma. Zanimanje je pokazala karlovska tekstilna tovarna.

Savin gumijasti jezero je prvi tak objekt v Jugoslaviji. Pred novost torej. V Savi so torej osvojili novo tehnologijo, ki omogoča velike možnosti razvoja. Le v Srbiji bi potrebovali okrog takšnih jezov, jezovi na Krki pa dajo in kličejo po obnovi in izdelavi takšnih jezov. Gumijasti jezovi se zelo dobro izkazali tudi pri poplavih, saj jih je moč hitro napolniti. Možnosti za uporabo Savin gumijastih jezov je veliko.

M. Volčič

VINKO NOVAK dela v kranjski elektrarni že dvajset let. Kar naporno je bilo nekdanje delo na jezu in kako enostavno je danes, nam je povedal:

»Jez je bil nekdanj lesen in deskami, ki smo jih zatikali s količk, in tako smo »poplavi« vodo. Ob nalih, največkrat pa bilo to ponoči, smo s čolnom in škornjih od ramen bredli deževno vodo ob jezu tja do Tiskanine, pobirali plohe, da se je voda privala čez jezero, sicer bi poplavi Tiskanino, Stružev. Ob neurjih je nosila s seboj vejice, dreve. Tedaj je bilo naše delo zelo nevarno. Dogodilo se je, da je drevo zagodilo sredi jezusa, pa smo v vodi nemočno čakali, da bo. Nekoč je sodelavca vrglo ob jezero. Zdaj, odkar imamo gumijaste jezove, je vse drugače. S pritiskom na gumb uravnava mo nivo vode.«

Zbor delavcev v Potniškem prometu

Z boljšo organizacijo do višjega dohodka

V Alpetourovem tozdu Potniški promet so se pretekli četrtek zbrali delavci na zboru in se dogovorili, kako izboljšati poslovanje

Kranj — Pretekli četrtek so se zbrali na Primskovem na zboru delavcev zaposleni v TOZD Potniški promet pri Alpetouru. Povod za sklic zbora delavcev, sklicala ga je osnovna organizacija sindikata, je bil polletni poslovni rezultat in izplačila osebnih dohodkov. Razen večine delavcev omenjenega tozda so se zbora delavcev udeležili tudi vodilni delavci sozda in delovne organizacije, občinski pravobranilec samoupravljanja in predstavnik občinske konference ZKS. Razprava je bila v največji meri posvečena dvema vprašanjem: zakaj je rast dohodka osebnih dohodkov tako nizka.

V prvem polletju so sicer v Potniškem prometu dosegli za 35 odstotkov več prihodka kot lani v enakem času, vendar so se stroški toliko povečali, da je dohodek porastel komaj za 11 odstotkov. Največ je k visokemu porastu stroškov prispevala nafta, ki v ceni predstavlja kar 32 odstotkov, in povečani stroški vzdrževanja, ki so v ceni storitev zastopani z 25 odstotki. Vse to so stroški, na katere v temeljni organizaciji praktično ne morejo vplivati.

Poprečni osebni dohodki pa so v prvem polletju porasli za 18,8 odstotka, kar je precej več od rasti dohodka.

Na zboru so se dogovorili, da si bodo prav vsi delavci prizadevali, da bi do konca leta zmanjšali poslovne stroške vsaj za dva odstotka. To bodo skušali doseči s selekcijo linij. Število prevozov bodo zmanjšali tam, kjer z izkupičkom ne pokrivajo stroškov. Dogovorili so se, da bodo izpeljali reorganizacijo tehnologije dela znotraj temeljne organizacije. Zaradi podedovanih razmer iz preteklosti je ponekod delo razdrobljeno in to bodo skušali sedaj odpraviti. S tem bodo izboljšali tudi delovne razmere, saj se sedaj dogaja, da so

delavci tudi do 400 ur od doma, da lahko opravijo svojo delovno obveznost 182 delovnih ur. To bodo naredili tako, da se bodo o razporeditvi avtobusnih linij dogovorili s sorodnimi delovnimi organizacijami, ki delajo na tem področju.

Stroške povečuje in s tem manjša dohodek tudi problem koničnega prometa. Konec se pojavljajo zlagi jutraj in po 14. uri in tedaj mora Alpetour zagotoviti prevoze za vse, dopoldne pa tudi do 45 odstotkov avtobusov stoji in čaka za eno ali dve vožnji po 14. uri. Delavci zato izgubijo izredno veliko časa, ko čakajo na linijo oziroma pri prihajanju na delo. Razen tega pa so mnogi vso sezono zaposleni tudi ob sobotah in nedeljah.

Prav zaradi čakalnih ur so delavci na zboru predlagali, da bi pripravili nov pravilnik o nagajevanju. Menili so, da so dohodki za učinkovite ure, ki jih prebijejo na delu, v redu in da tudi glede na višino rasti dohodka temeljne organizacije ne morejo pričakovati bistvenih povišanj. Menijo pa, da je nujno potrebno najprej pregledati, kako bi se dalo zmanjšati tako imenovane čakalne ure in razdrobljeni delovni čas, potem pa se dogovoriti, kako za ta čas šoferje primerno nagraditi.

V torek, 15. septembra, je problematiko potniškega in tudi tovornega prometa obravnavala problemska konferenca ZK, ki so jo sklicali na ravni delovne organizacije Promet. Podprli so sklepe zbora delavcev Potniški promet in sprejeli sklepe in stališča za delo osnovnih organizacij ZK pri odpravljanju vzrokov omenjenih težav in odgovornost za ureditev na zboru sprejetih sklepov. Hkrati pa so se dogovorili, da bodo vse probleme skušali reševati v koordinaciji med vsemi tozdi v delovni organizaciji.

L. Bogataj

Francoski spomini na partizanske dni

Na obisku na Bledu je bilo trideset Francozov, ki so zadnje mesece minule vojne preživeli med partizani Vojkove in Gradnikove brigade - Presenečeni nad gostoljubnostjo

Bled - V blejskem hotelu Park so se te dni mudili na letnem oddihu Francozi s svojimi družinami, ki niso bili »navadni« tuji gostje. S Slovenijo in Jugoslavijo jih povezujejo in spominjajo težka zadnja leta minule vojne, ko so delali v vojnem nemškem ujetništvu na Jesenicah in na Ljubelju, dokler jih niso osvobodili partizani.

Med tridesetimi Francozi, ki so večinoma prvič obiskali Slovenijo po vojni, je bilo največ tistih nekdanjih borcev, ki so bili najprej v taborišču Podmežakli na Jesenicah, julija 1944 pa so jih 83 odpeljali partizani. Zadnje mesece vojne so preživeli v Vojkovi brigadi in potem v Gradnikovi brigadi, z Dolenjske pa so se z avionom odpeljali v Bari in odtod domov v Francijo. Nekaj časa so morali preživeti tudi v delovnem taborišču na Ljubelju kot delovni deportiranci, tedaj, ko so se začela prva pripravljala dela pri gradnji predora na avstrijski strani.

Nekdanji francoski borci so bili izredno navdušeni in presenečeni nad toplim sprejemom, ki so ga doživeli v Sloveniji in na Gorenjskem. Dejali so, da so kraji izredno lepo urejeni, ljudje prijazni in gostoljubni, ogledali pa so si med drugim tudi jeseniško Železarno in seveda Bled in Bohinj. V Ljubljani so se pogovarjali in spet srečali s partizansko zdravnico dr. Pavlo in obiskali bolnico Franjo.

Gospod Pierre Desmoulins je bil že večkrat v Sloveniji in tako kot nekateri njegovi soborci je bil za vojne zasluge tudi odlikovan z medaljo za hrabrost. Bil je dvakrat ranjen, dr. Pavla mu je operirala oko in še zdaj se spominja tistih težkih dni. Francoski borec z najvišjim

odlikovanjem gospod Louissien Breillard pa je takole dejal:

»V tistih težkih časih smo veliko prehodili okoli Idrije in Črnega vrha. Ranjen sem bil v nogo, zdravili so me kakor so le mogli po partizanskih bolnicah. Zime so bile hude in pozimi leta 1944 so mi zamrzli prsti na nogah in morali so me operirati. Zdej, ko sem spet obiskal te kraje, sem jih na novo spoznal - okolja prav gotovo ne bi več prepoznal, v sami partizanski bolnici Franji pa sem lahko pokazal posteljo, kjer sem se zdravil. Notranost mi bo za vedno ostala v spominu kot mi bodo za vedno ostali v spominu tisti težki vojni dnevi, ko smo si z jugoslovanskimi partizani delili vse, kar smo imeli.«

Gospod Georges Sceti: »Preživeli smo težko obdobje v Sloveniji ob koncu vojne. Zime so bile hude, hodili smo le ponoči, a kljub pomanjkanju in večkrat nevarnim razmeram smo imeli vsi skupaj dovolj morale in zavesti. Kraj nismo pozabili, hude tešave so bile v začetku z jesenkom in tudi s hrano, a počasi smo se že privadili.«

Na Ljubelju smo delovni deportiranci kopali pri izgradnji predora na avstrijski strani. Vsek dan smo hodili čez prelaz na avstrijsko stran in si prizadevali, da bi dobili stik z našimi ljudmi,

s Francozi, ki so bili v ujetništvu kot politični ujetniki. Večkrat se nam je posrečilo, da smo imeli sporočila tako, da smo s takimi listek pod kamen in tako nekako le sporočili domačim, da smo še živi.

Vsi skupaj pa bi radi povedali, da smo se v tej dobi, ki si je priborila svojo svobodo v številnih žrtvah in prelivanju krvi, izredno lepo počutili in se zahvaljujemo za zares priroben in topel sprejem vsem, s katerimi smo se spet ali na novo srečali.

Nekdanji francoski borci, ki imajo za svoje zasluge vojna priznanja in odlikovanja, skrbno hranijo vsak najmanjši koček papirja, ki jih spominja na njihova leta v Sloveniji. Na orumenelem listu papirja gospoda Louissiena Breillarda se še vidi, kako skrbno je v partizanski bolnici Franji na Primorskem zapisoval slovenske glagole ali besede, ki jih je potreboval za vsakdanje sporazumevanje z bolničarji, zdravniki ali partizani. Svoje spomine imajo Albert Chenavier, Gabriel Thermoz in drugi, ki nikdar ne bodo pozabili svojih sotovarišev, ki se v domovino nikdar niso več vrnili. Tako sta padla prijatelja in soborca Bongiovanni Cossus in Robert Condamine, strahote Dachaua pa so morali preživljati številni francoski borci. Nikdar pa ne more utoniti v pozabo tovarištvu, prijateljstvo in nesebična pomoč med francoskimi borci, našimi partizani, aktivisti in prebivalstvom, ki je živelo in delalo za svobodo...

D. Sedej

Francoski borci so obiskali Bled in si ogledali partizanske kraje ter jeseniško Železarno - Foto: D. Sedej

V nedeljo v Strahinjo

V nedeljo, 20. septembra ob 14. uri bo pri spomeniku žrtvam v Strahinju pri Naklem spominska slovesnost ob 39-letnici borbe 2. bataljona Kokrškega odreda v Udin borštu.

Slavnostni govornik bo Drago Štefe, predsednik akcijskega odbora za celotno spominsko ureditev Udin boršta, v kulturnem programu bodo nastopali učenci podružnične osnovne šole dr. France Prešeren iz Nakla in osnovne šole Simona Jenka iz Kranja, pevci iz Nakla KUD Naklo in tržiška godba na pihala.

Organizatorji pričakujejo množično udeležbo, posebno pa mladino.

Avseniki v Žireh in na Bledu

Septembra so člani ansambla Avsenikov po poletnem odmoru začeli novo sezono. Najprej so sodelovali s polumnim ansamblom na veliki konjeniški dvorani na Brdu, potem pa so za slovensko televizijo posneli novo predstavilo.

Prvi teden bodo imeli tudi celovečerne nastope in novo sezono bodo začeli prav v Gorenjskem.

Torek, 22. septembra, bodo gostili najprej v Žireh, kjer njihov nastop prav tako kot pred leti organizirajo ZSMS Žirovski vrh. V sre-

do, 23. septembra, bodo nastopili na Bledu v veliki športni dvorani. Velika športna dvorana še ni preizkušena za tovrstne prireditve, vendar skupaj z organizatorjem, Zavedom za turizem Bled, zagotavlja, da bo slinost dobra. Zato bodo dvorano tudi primerno uredili.

Ansambl bratov Avsenikov začne novo sezono z nekoliko dopolnjenim programom, vendar bodo zadovoljni tudi ljubitelji starejših in novejših melodij. Na koncertih bo dovolj humorja. Večera z Avseniki skratka veliko obetata.

Godba Alpess, ki je ena najmlajših pihalnih godb v škofjeloški občini, uspešno predstavlja. Nastopili so tudi na proslavi ob otvoritvi novega koncertnega prostora dr. Borisa Zihlerla v Škofji Loki. Foto: L. Bogataj

MI PA NISMO SE UKLONILI

Dolga so bila štiri leta

Kostrov-Janez

morem si kaj, da se ne bi vsakokrat, ko spomnim na ta poletja v taboru borcev Kranj na Verudici pri Puli, padlih borcev smo bili zbrani pod zelenimi šotori. Janez je bil vsa glavni ekonom. Vsak dan v Pulo po meso, v Verudo po kruh in vse ostalo. Le kolo je imel. Pa dežurnega, da mu je pripeljal. Bogati obroki. Inšpekcija je prišla, da smo najbolje hranjeni na Jadranu. Tudi sam se rad spominja časov. Pripoveduje, kako je krčil tisto vje, da so nam postavili šotore. Z golo je lovil kače. Koliko jih je bilo...

vedno je mlad. Lasje so še vedno temni pri straneh mu še radi uhajajo po glavi. Tudi nasmeh je še vedno isti. Le malo gaane kot nekoč. Zdravje popušča. Vse je hudo? Nikoli tistega, kar je dal Janez kot partizan, ni jemal za hudo. Le

svoje je naredil, kar je moral. Zavest, da je naredil vse, kar je le bilo v njegovih močeh, je kljub vsemu, kar se danes dogaja in kar bi moralo biti, pa ni, kljub vsem njegovim žrtvam in žrtvam vseh njegovih soborcev, lepa. Ve, da več ni mogel narediti. Gospodarstva se ne da reševati s puško, z jurišem. Pamet bi morali rabiti tisti, ki so odgovorni zanj.

S šestnajstimi leti je bil decembra 1941 že med partizani v Krinski čet. Pred tem je bil doma v Stožicah z ostalimi mladinci nenehno v akciji. Bivši artilerijsko kasarno na sedanji Titovi cesti v Ljubljani je s svojimi vrstniki, Slovenčevim, Kumarjevim, Glinškovim, Kovarčevim, Simčičevim, Sotlarjevim in drugimi poznal bolje kot Italijani. Koliko orožja in streliva so znosili ven skozi ograjo! Potem je postalo prenevarno in moral je v gmarjo. Iz Krinske čete je kmalu prešel v zaščitno četo šolskega tabora v Polhograjskih Dolomitih. 7. maja 1942 je na Ključu bil svoj prvi težji boj. Italijanom so tedaj zadali prvi hujši udarec. Uradni viri navajajo, da je padlo takrat 36 sovražnikovih vojakov, 82 vojakov in oficirjev je bilo pa ranjenih. Janez, ki je bil tedaj pomočnik mitraljezca, je prepričan, da jih je bilo več.

Njegova zaščitna enota je bila specialna enota: v njej so bili sami mladi, drzni prostovoljci. Iz te borbe je moral spet domov na teren in prav takrat je le za las ušel raciji. V žitu je bil skrit, ko so Italijani šli v streljih skozi polje. Čerin, kmet iz Savelj, ki je vedel, da je Janez v žitu, je vojak s pijsko speljal proč.

Junija 1942 je s še nekaj tovariši preko Polja in čez Ljubljano sprevljal na Dolenjsko 47 borcev iz Posavja in jih predal II. grupi odredov. Z II. grupo odredov je šel potem na Gorenjsko. V Iljevi četi je bil. Po boju v Lučih nah je postal mitraljezec in potem vse do konca vojne. 34 mesecev je nosil mitraljeze. Desno ramo ima še danes malo nižjo...

Julija 1942 je bil v Kisovški grapi pod Bukovim vrhom v Poljanski dolini hudo ranjen v levi kolk. Dr. Gregorčič, ki je prišel iz Gorenje vasi, mu je hotel odrezati nogo,

toda Janez ni pustil. Igor Peternej ga je potem sprevljal v Grogovo bolnico nad Sv. Križem nad Srednjo vasjo. Ko so ga nesli čez cesto, je šel ob njem kurir Gregče z nalogo, da, če nalete na nemško zasedo, s pištolo najprej ustrelji Janeza, potem pa takoj umik.

Počasi se je zdravila noga. Decembra 1942, ko je spet na nogah, ne dobi več zveze s svojimi. Zato se priključi Poljanski četi in takoj je tu politdelegat udarnega voda. Septembra 1943, ko je bila ustanovljena pri Marenkovcu v Davči Prešernova brigada, je bil določen za politdelegata težkega mitralješkega voda. Potem je Janez s svojimi mitraljezci v bojih na Ratovcu in Prtovcu, kjer je ščitil štab IV. operative cone, ko se jim je zaradi izdajstva komaj uspelo rešiti. Pa je spet v hudih bojih na Zirovskem vrhu, kjer mu uspe, da svoj bataljon vendarle pripelje brez vsakega naloga štaba in brez izgub iz obroča.

Kmalu zatem gre z ranjenci na Dolenjsko, kjer jih predajo na osvobojenem ozemlju, nazaj na Gorenjsko pa nosijo orožje. Na poti nazaj jih na poti čez Travno goro nad Ribnico ustavi kurir glavnega štaba z ukazom, naj počakajo, ker bo čez nekaj dni kapitulacija Italije. Preko Jelenovega žleba so se potem približali Dolenji vasi pri Ribnici, kjer so juršali na italijansko divizijo. Daki jim je pomagala za sovražnikovim hrbtom. Razorožili so jih tik pred kapitulacijo.

Zdej mu je osemnajst let, toda vojna je šele na dobri polovici.

Tiste dni so rušili belogardistične postojanke drugo za drugo: od Kočevja, preko Lašč, Grčaric in vse do Turjaka.

Njegova posebna zgodba je Turjak. To je bila zanj podobna zmaga kot ona na Ključu. Janez je bil tedaj komisar štabne čete. S svojimi fanti se je vgnedil v hribu pod lipami pred glavnim vhodom v grad. Samo ponoči so dobili jesti, ko so lahko prišli tovariši do njih. Sedem dni so oblegali okrog sedemsto belih in četnikov, ki so se skrivali za utrjenimi zidovi. Med njimi je bilo 26 duhovnikov in bogoslovcev. Tik pod tisto kapelo so čepeli v bregu in poslušali pridigo enega od duhovnikov: »Turjaka niso mogli zavzeti ne Turki ne Napoleon, pa tudi komunisti ga ne bodo...«

Osmi dan, ko je Daki privelel močnejši top na Pristavo, je Turjak padel. Ne more

povedati, kaj je doživljal borec v takšnih trenutkih.

S Prešernovo brigado je kmalu zatem na Gorenjskem in ruši mejo od Sorice do Logatca, odstranjuje mine, ruši utrdbe v Baški grapi, železnico v Pivki, Postojni, Logatcu. Potem je spet pri prenosu okrog 60 ranjencev od Martinj vrha prek Cerkenega pa vse do Otilice. Od tu se je na Gorenjsko vrnil kot komisar 5. VDV čete na Pokljuko. Do januarja 1945 je s to četo do Bohinja na Mojstrane, na Bledu, Jesenicah. Pa spet na Primorskem. Pod vodstvom Matije Suhadolnika-Luke je sodeloval v vseh zaključnih akcijah od Martinj vrha preko cele Primorske - Gornje Tribuše, Čepovana, Vipave, Krasa, Sežane, Divače - do zaključnih akcij v Trstu, kamor so prišli 28. aprila 1945. Prvi so bili v Trstu in zavzeli so vse ključne položaje ter tako omogočili ostalim enotam IX. korpusa in IV. armade, da so dokončno osvobodile Trst 1. maja 1945.

Vajen si bil krvi in mrtvih. Toda kar je doživel v Trstu, je nedopovedljivo. Po kanalih so ležali Nemci, ustaši, četniki, partizani, mule, konji, civilisti. V pouličnih bojih ni bilo usmiljenja.

Svoboda? Ni doživel pesmi, godbe, cvetja na glavnih trgih Trsta. Ves čas je bil v akciji. Doživil je v miru zaspal. Toda tista prava, ko si lahko v miru zaspiš, ko nisi več nosil na prodaj življenja, ko so bile pregnane in ujele zadnje bande, tista je prišla zanj veliko kasneje.

Dolga štiri leta in še čez v borbi, v nevarnosti. Ranjen v nogo v Kisovcu, skozi ramo v Gorjah pri Bledu, v meča na Mrzlem vrhu, razbito koleno na Krasu, strel v hrbet na Jelovici... Menda vsega šestkrat ranjen. Še danes prvoborcu nekaj svinca kroži po telesu. Kamorkoli danes popelje družinico, kaže na mesta, kjer so juršali, prenašali ranjence, bili v zasedi... Rad je o svojih doživetjih pripovedoval tudi šolskim otrokom. Najboljše poslušalci so. Pravi užitek je biti z njimi. Če se mu bo zdravje malo pomnilo, bo še šel mednje in jim pripovedoval o Baški grapi pa o Turjaku, Ključu, Žužemberku... Želi le to, da bi se ljudje zavedali trpljenja v tej borbi. Ne le borcev, temveč vsega ljudstva. Da bi tega nikoli ne pozabili...

D. Dolenc

ANDREJ ŠTREMPELJ T LHOSE 10

Zaradi slabega vremena na gre nihče na hrib. Tudi skupine na enki ima »čakalni dan«. Tak dan je za tiste v višinskih taborih moreč, za tiste v bazi pa pomeni avtomatično en dan počitka več. Počitek v bazi poteka tako kot običajno. Pisanje, branje, umivanje, sušenje, pranje itd. Hrana je vedno slabša. Čivcu se nič več ne ljubi. Konzerve samo še pogreje, izboljša, tako kot je obljubljal doma, pa jih ne. Domačini kuhajo, čivc pa večino časa preleži v šotoru. Negodovanje nad hrano je vedno večje.

Na dvojki je spodnji šotor polomilo. Za silo so ga popravili in postavili še tretjega. Naslednjega dne so prišli na trojko in postavili prvi šotor. Bil je nov model in zato premajhen za tri, kolikor jih je ostalo v trojki čez noč. Aleš in Vanja sta sestopila, Peter, Pavel in Filip pa so naslednjega dne napeli še sto petdeset metrov vrvi proti štirici. Zaenkrat nam stena omogoča lepe prehode, ki so večinoma varni pred večjimi plazovi.

V lepem vremenu je bila pot na enko prav mora. V neznosni vročini smo se potili, da je kar teklo od nas. Očala so se neprestano rosila. Sneg je postal moker in se je prijemal na dereze. Stopinje od prejšnjega dne so niso nikdar poznale. Vsako popoldne je snežilo. Kar dar pa sneženja slučajno ni bilo, je pihal veter in zametel gaz.

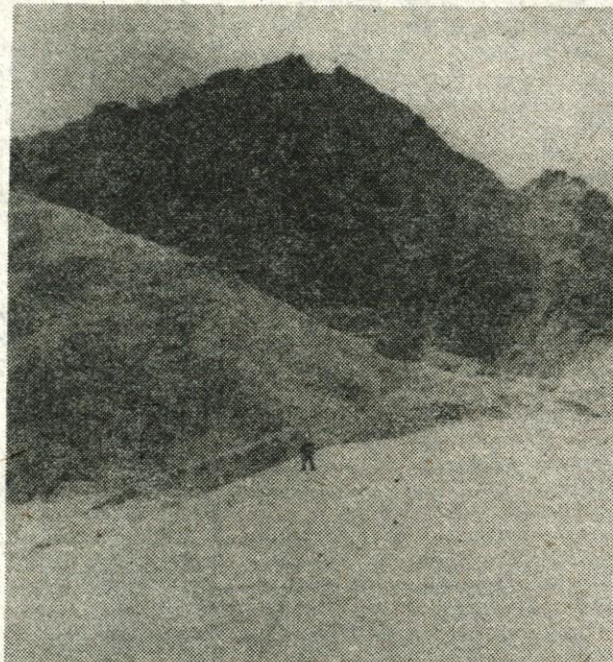
Ob osmih smo šli iz baze. Do prečke nad skalami je zgal kot v pušavi. Hlastali smo kot ribe na suhem. Od gobe na smučarskih očalih mi je kar teklo. Ogromne »coklje« so me spravljale ob živce. Na skalah smo počivali. Naenkrat so se iz doline privlekle megle. Takoj, ko so se usedle v steno je pričelo snežiti. Pohiteli smo, in plazovom komaj ušli v votlino na enki. Popoldne je snežilo. Plazovi so neprestano puhali čez tabor. Tensing je prestrašen prišel iz šotora v votlino. Trdno je bil odločen, da gresta z Ang Dali-jem v dolino. V šotoru ju je tako neznansko strah plazov. Le z obljubo, da bosta spala v votlini, ju obdržimo v taboru. Po večerji sva z Mkom odšla v šotor.

Serpe sta bila tako preplašena, da niti nosu nista pomolila iz šotora, kaj šele, da bi ga odmetala. Oba šotora sta bila zasuta do slemena. Celu uro sva se trudila, da sva ju rešila belega objema. Premočena in prestrašena sva zlezla v šotor. Mk pravi, da sem se prve pol ure v šotoru močno približal Šraufu. Preklinjal sem vse po vrsti, še posebej pa nemarne Serpe. Najraje bi šel v votlino in ju prebunkal. Kar penil sem se od jeze. Take svinjarije v šotoru nisem še nikdar videl. Tri ure sva pomivala brisala in pospravljala preden sva lahko odšla spat. Spala sva odlično, tako kot doma. To je bila posledica dobre aklimatizacije.

Ponovila se je stara slika. V Daljnogledu smo crkavali zaradi hude vročine. Krošnjo sem imel zelo težko. Rame so me vso pot bolele. Na razu je prišla megla. Pod dvojko so nas že zasipali plazovi. Spodaj na razu me je začelo zvijati po trebuhu. Bilo je vedno huje. S težavo sem krotil veliko potrebo.

Mk je odkopal spodnji šotor, Miro in Rok pa srednjega. Sam nisem bil za nobeno rabo. Zvijanje po trebuhu je bilo vedno bolj neznosno. V majhnem šotoru sem se zavlekel v kot in stokal. Mk se je lotil kuhanja. Nisva se še uredila, ko je snežilo zasul šotor do slemena. Gorilnik ni hotel goreti. Tudi z vžgalnikom sva imela velike težave. Od neprestanega neuspešnega prižiganja gorilnika se je v šotoru nabralo veliko plina. V mirovanju sva dihala kot ob največjem naporu. Zmanjkovalo nama je zraka.

Nisva vedela, kako naj se odkopljeva. Po radiu sva vprašala bazo. Mislili so, da se hecava, čeprav je bila situacija za naju na vso moč resna. Skozi majhno odprtino na šotoru je Mk priril debelo plast snega. Odmetal je toliko, da je lahko zlezal ven. Nerodno je bilo, ker nisva imela nobene lopate. Z rokami je od zu-

Človek na snežnem razu pod dvojko je samo majhna pika.

naj odkopal šotor. Komaj je zlezal nazaj, ko sem moral na vrat na nos ven. Šrati v takem viharju je pravo trpljenje. Sneg me je popolnoma zasul. Zanohtalo se mi je v roke. Plazovi so neprestano zasipali šotor. Zato sem moral precej časa čakati na tolikšen odmor, da sem lahko zlezal nazaj k Mku.

Zaradi driske nisem upal jesti nič drugega kot slane kekse in čaj. Nisem hotel tvegati še enega izleta pred šotor. Ta je bil zopet pokopan pod snegom. V notranjosti je zaradi kuhanja in najine prisotnosti postalo toplo. Začelo je kapljati od stropa. Po steni, ki se je na terasi izkopani v strmo pobočje naslanjala na sneg, je polzela voda. To se je dogajalo vsak dan, kadar je kdo spal v šotoru. Zato je bila notranjost vedno vlažna. Spalne vreče so bile popolnoma mokre. Puh v njih se je sprijel v kepe. Taka spalna vreča ne greje več. Vso noč naju je zeblo. Še posebej je mraz grizel v noge. Kljub utrujenosti nisva spala. Ob polnoči sva se zbudila iz dremavice. Hlastala sva za zrakom. Mka je rahlo bolela glava, jaz pa sem se počutil nekoliko bolje. Zato sem odkopal šotor. Tanke mreže na nebu so zakrivalo polno luno. Veter je raznašal sneg in zasipal šotore.

Ob pol šestih zjutraj je zopet snežilo. Aleš je ukazal čakalni dan. Vedno je bilo najhuje, če te je tak čakalni dan doletel na dvojki. To je bil najbolj osovražen tabor. Neprestano je bilo treba odkopavati šotore. V notranjosti je bilo vse moko. Na strehah se je topil sneg. Kapljalo je povsod, kamorkoli si se že vsedel.

Ceha je sestopil v bazo. Imel je občutek, da je staknil ozeblino na rokah. Dopoldne se je vreme popravilo, a že ob desetih je zopet snežilo. Iz baze so nam povedali, da je Peter Podgornik dobil hude zmrzline na rokah. Pri napenjanju vrvi nad trojko je z rokami ril po snegu in iskal špranje za kline. Imel je tri pare rokavic. Spodnje so bile na prste in pretesne. Zato se mu je ustavila prekrvavitve. Značilno za velike višine je, da to opaziš šele takrat, ko je že prepozno. Spodaj na ledeniku je snel rokavice in opazil, da ima plave konice prstov. Do konca odprave smo ostali brez enega najboljših.

navodili za štab Kokrškega odreda in pri tem poudaril, da pismo za nobeno ceno ne sme priti v sovražnikove roke. Kmalu zatem so kokrške vodilce pospremili v več ur oddaljeni štab 2. grupe odredov. Tod tudi Kokrčanom teren ni bil znan.

V štabu 2. grupe odredov sta bila tedaj le politkomisar Dušan Kveder-Tomaž in komandantov namestnik Peter Stante-Skala. Vodilci so jima izročili zapечатeno pismo, nato je stekel še pogovor o razmerah na levi strani Save. Skupno so si ogledali karto, ki so jo vodilci prinesli iz Kokrškega odreda. Na njej je bila vrtana pot vse do Begunjske, približno do tja, kjer je bila uskladiščena hrana. Ta smer je vodila precej visoko po hribih in planinah, na kar je Dušan Kveder-Tomaž, politkomisar 2. grupe odredov, reagiral s pripombo, da niso skavti in da ne bodo hodili tako visoko. V nadaljnjem pogovoru so kokrški vodilci rekli, da je tudi njim prav, če jim ne bo treba hoditi še višje. Dušan Kveder-Tomaž in Peter Stante-Skala sta se še dalje menila o načrtih (komandanta Franca Rozmana-Štane tedaj ni bilo v štabu), trije vodilci iz Kokrškega odreda pa so legli k počitku.

Zjutraj so vodilci štabu 2. grupe odredov spet morali odgovarjati na številna vprašanja, zlasti o razmestitvi sovražnih postojank. Ti so pripovedovali, Peter Stante-Skala

IZIGRANA SMRT IN SUŽNOST

Martin Prešeren

Erika in Hans sta se po tem sporočilu od strani gospoda Karla prišlo mrzlično pripravljati za odhod na »varno« mesto, kamor ju vabi Karel. Omare sta vzela le najbolj nujno obleko in spodnje perilo za nekaj dni. Pripravila sta si tudi nekaj hrane, termovko pa je Erika pripravila namenoma, da bo v notranjost spravila zaupno sporočilo, imena komunistov, katere ji je uspelo dobiti preko njenih dobrih prijateljev. Hans in Erika sta bila do večera gotova s svojimi pripravami. Kovčke sta spravila na hodnik. Erika je stala sredi sobe in držala prst na ustih in mislila, da sta vzela vse, kar potrebujeta, nato pa se je okrenila in v kuhinji vzela termovko ter se napotila v skrivni kot hiše. Iz nedrčkov je vzela poplolist z imeni komunistov in ga shranila na dno steklenice. »Tako, hudič, malo počakajte ko se pa vrnemo, boste videli, kaj je Erika,« je modroval sama pri sebi, nato pa je privila pokrov termovke in se napotila v kuhinjo, kjer je skuhala vročega čaja. Še enkrat je odprla svoj kovček in postavila steklenico strpala vanj še svoj tako priljubljen »dimdel«. Ura se je premaknila že na polnoč, ko je Erika vzela v roke budilko in jo naravnost na štiri zjutraj. Še poprej se je odločila, da bosta s Hansom potovala v Jesenic kar z delavskim vlakom, da ne bi zamudila vlaka, ki pelje v Belja. V vlaku pa se itak odbijo s Karlom in Josefom.

Zbegan in negotova je postajala Erika, ko je legala v posteljo in se več ni bilo tistega navdušenja iz Zeleniške koč v lanskem letu. Sedaj pa zares, si je mislila, ko je polagala svojo težko glavo na zglavnico. Še poprej je vzela iz nočne omarice nemške marke, katere ji je posredoval Karel. Položila jih je na nočno omarico, da jih zjutraj ne bi pozabila. Hans je šel spat že pred dvema urama in je že močno smrčal v svoji sobi.

Erika ni mogla zaspati. Skoraj celo noč se je obračala v postelji in močno potila v razmišljanju, kaj jih čaka v naslednjih dnevih. Mučila jo je negotovost. Spomnila se je tudi skritega spiska komunistov v termovki. Kaj, če ga dobijo v roke cariniki na Jesenicah? Erika sama ni vedela, ali v sploh kaj spala ali nič, ko je zazvonila budilka. V klamastem spanju se je prikazovalo vse mogoče, sanjski dogodki pa so ji bili prava mora, ki ji ni dala spati. Vsa pijana se je dvignila iz postelje in odšla klicat Hansa. Erika je bilo tudi strah, kako sporočiti očetu, da s Hansom odpotujeta za nekaj dni v Avstrijo. Domislila se je, da mu bo napisala na kos papirja, zakaj in za koliko časa bosta zdoma. V svoji sobi je izbrala nekoliko večji nedrček, katerega je položila nemški denar. Lepo je zavrnila nemške marke in nataknila nedrček. Pogledala se je v ogledalo in ugotovila, da je imela velike prsi, ko je bila še mlajša. Nestrpni Hans jo je zmotil, ko si je vlekel čez glavo vrhno obleko.

»Ali še nisi gotova?« jo je vprašal ter pri tem živčno vlekel cigareto. Čeprav ni bil hud kadilec. Nato se je umaknil, Erika pa se je trepljala s rokami po prsih in jih urejevala, da se ne bi kje poznala kakšna sumljiva gubica s skritimi markami.

Posrkala sta vsak skodelico čaja, nakar je Erika vzela iz predelne omare kos papirja in na hitro napisala pismo očetu:

Dragi oče!

Midva s Hanson potujeva za nekaj dni na obisk na Koroško ter se vrneva v nekaj dnevih. Če bi kdo povpraševal, kje sva, jim povejte, da sva odšla na obisk k sorodnikom in da naju pričakuješ vsak dan. V nasprotnem primeru pa ni treba govoriti, da sva sploh odšla od doma. Oče, v čem najine odsotnosti bodite doma, na zajtrk, kosilo in večerjo pa pojdite k sedu, kjer je vse dogovorjeno. Oprostite, da Vam vsega tega nisva povedala ustmeno. Skorajnje svidenje in lep pozdrav Erika in Hans.

Erika in Hans sta stopila v še temno zgodnje jutro. Bilo je mrzlo. Nebo prevlečeno z gosto, sivo meglo, le na vzhodu se je opazila zaznamo rahla belina. Hitela sta proti kolodvoru. Med potjo sta srečevala le posamezne ljudi, večinoma delavce, ki so odhajali mnogo prezgodaj v tovarne dohitevala pa sta tudi delavce, ki so bili namenjeni na kolodvor, da odpeljejo v železarno na Jesenice. Ko sta dospela do železniške postaje, je Erika prebrinila do blagajne in kupila dve vozovnici do Jesenic. Hans se je napotil na kraj perona v senco lesenega skladišča. Ni se hotel kar domačinom in radovednežem, saj je vedel, da je pri večini bolj osovražen kot priljubljen zaradi simpatij do Hitlerjeve politike. Erika se je približala Hansu in iz teme ogledovala delavce, med katerimi so bili pomešani tudi vojaki.

Vsa nestrpna sta od daleč zaslišala prihajajoči vlak. Ko se je vlak bliževal postaji, je lokomotiva z živčigom opozarjala potnike, ki so se preveč približali progi, nato pa se nalahko ustavila. Erika in Hans sta stopila v zadnji vagon in se vsedla v temačni kot kupeja. Hans je na pol urejeval kovčka, ko se je vlak pričel premikati. Erika je stiskala pri srcu, je pomislila na slovo od doma, posebno pa od očeta, ki mu nista v slovo podala niti roke in ga poljubila. Hans je opazil sestrin mrki obraz in ugotovil, kaj jo boli, zato ji je na pol tiho pričel govoriti vzpodbudne besede, da bosta kmalu vrnila kot prava Nemca, takoj za okupacijsko nemško vojsko in tudi oče bo ponosen nanju. V očetovih očeh bosta junaka!

»Boš videla, Erika, potem bomo šele živeli!«

»Hans, prav imaš, verjamem ti in upam, da se ne varaš.«

pa je kraje z nemškimi oporišči sproti označeval na karti.

»Potem smo imeli priložnost videti borce 2. grupe odredov,« piše Branko Djordjevič-Jure. »To je bila prava, organizirana, močna vojska. Občudovali smo jih še posebej potem, ko smo slišali, kakšne boje so imeli z Nemci pri Litiji. Zdaj smo šele razumeli, zakaj je namestnika Stanteta zanimala vsaka podrobnost... Naenkrat je s svojim spremstvom prišel še komandant Franc Rozman-Štane. Mi smo ga navdušeno ogledovali.

Tega dne zvečer sta štab 2. grupe odredov obiskala tudi komandant in politkomisar naše, 1. grupe — Jože Gregorčič-Gorenjc in Lojze Kebe-Štefan.

Ob taobornem ognju smo se pogovarjali in prepevali španske pesmi. Bilo je lepo... A mi smo bili utrujeni in smo legli, saj že dve noči nismo dosti spali. Miha Perko pa je bil že nekam nerazpoložen in vznemirljen.

Drugi dan so pripravili načrt za gibanje 2. grupe odredov, vodilci pa so bili dodeljeni Kranjčevemu bataljonu. Začela se je ofenziva. Nemci so zasedli vso Jelovico in neprestano napadali partizane.

»Čeprav je bilo Nemcev na vsakem koraku veliko, morala Kranjčevega bataljona ni popuščala,« nadaljuje Branko Djordjevič-Jure. »Ko smo med spopadi

prišli nekam na rob Selške doline, nas je spet dočakal strahovit sovražnikov ogenj. In tedaj se je zgodilo nekaj zaprepaščujočega!

Miha Perko, ki je bil od mene položenih le 5 do 6 metrov, se je dvignil in začel teči proti Nemcem. Vmes je vpil tudi meni, naj se pridružim. Kdo bi mogel poslušati, da se bo prav Miha pred Nemcem, saj je bil dotlej izredno hraber borec, poleg tega pa so bili bataljonu še trije njegovi bratje. A on je kar hitel proti Nemcem — in ostal pri njih. Zatem je stalo krajše zatijje. Jedli smo že tri dni, ne pili vode... okoli nas pa sami Nemci.

Po nekaj dnevih umikanja partizanov in iskanja poti k Savi se je tudi Kranjčev ali 1. bataljon Savinjskega odreda začel odpravljati na desni breg Save.

Sodelovanje Kokrškega odreda pri prehajanju Simonovega bataljona 2. grupe odredov čez njegovo operativno območje

Sovražnik nevarno vpada na območje Kokrškega odreda, zbira vse več podatkov o partizanskih načrtih — Nemci odkrivajo skladišče s hrano — 2. bataljon se umakne celo na Koroško

IVAN JAN-SREČKO

3

KOKRŠKI ODRED

Toda za vodstvo pod Krvavec so nazadnje ostali le trije. Na Jelovici so se namreč nekateri vodilci porazgubili: Jernej Lanišek je padel, izgubil se je Florjan Pregled, Jože Solar-Jožca, samosvoji človek, pa je ubral svojo pot. Tako so ostali le Jože Grilc, Jože Slevce in Janez Pregled. Iz štaba Kokrškega odreda sta bila nato poslana naproti k Savi še Mirko Kraljič-Cene in Janez Košelj. Ostali pa so še vodilci iz druge skupine, a tudi ti ne vsi. Zvone Metlar-Crt, ki ni poznal terena, se je med ofenzivo izgubil, Miha Perko pa je dezertiral.

Skupina vodilcev, ki je potem prišla v štab Kranjčevega ali 1. bataljona Savinjskega odreda, je ostala na Jelovici dober teden več kot drugi, kajti ta bataljon je krenil prek Save kasneje.

Mirko Kraljič-Cene in Janez Košelj sta 11. avgusta vodila do Save 2. ali Simonov bataljon Savinjskega odreda, s katerim je bilo tudi grupno poveljstvo, dalje pa Jože Grilc, Jože Slevce in Janez Pregled, ki so bili doma pod Krvav-

cem. Branko Djordjevič in še nekateri pa so 19. avgusta prepeljali čez Savo 1. ali Kranjčev bataljon Savinjskega odreda.

Poglejmo, kako je potekala akcija vodilcev z Brankom Djordjevičem-Juretom!

Glavni vodilci je bil Miha Perko, p.d. Samčev, ki je dobro poznal teren, Branko Djordjevič-Jure pa odgovarjal v partijskem smislu. Za štab 1. grupe odredov je Djordjevič nosil pismo in karto, na kateri je bilo označeno, kje in kako naj bi 2. grupa odredov prišla do Dolgih njiv pod Košuto, kjer bi jo prevzel drug kurir. Na tej poti bi borci 2. grupe odredov oskrbeli tudi s pripravljeno hrano.

Savo so prešli malo nad Podnartom, kjer je bila najbolj plitva, na Jamniku pa so jih prevzeli kurirji iz štaba 1. grupe odredov. V štabu so poročali o razmerah v Kokrškem odredu in na levem bregu Save sploh. Nazadnje je politkomisar Lojze Kebe-Štefan Branku Djordjeviču-Juretu izročil strogo zaupno pismo s povelji in

Sončni in senčni dnevi počitnic

A black and white photograph of four children standing outdoors in winter clothing. From left to right: a girl in a dark jacket and hat, a girl in a dark jacket and hat with a plaid skirt, a boy in a dark jacket and hat, and a boy in a white jacket and hat. They are standing in front of a grassy field with parked cars and people in the background.

*Iz šolskih
klopi*

NACE

dumace maloge nace

NACE!
NO, KAJ JE REKEL
JULIJ
CEZAR?

PRIŠEL, VIDEL,
ZMGAL !!

NO VIDIŠ !!
TI SI PA PRIŠEL,
VIDEL, IN
PREPISAL!!

Zdeněk Štyrský

JOŽE SAJOVIC Z glasbo skozi življenje

Po kosilu je že bilo, ko sva se usedla za mizo v svetli jedilnici doma starostnikov v Bistrici pri Trzinu. Vprašala sem, če bo kaj spil. Odklonil je. Le kavo bi, je rekel. Tudi kadi ne več. Pred petimi leti je prižgal zadnjo cigareto. Kašel mu je nagajal, pa si je rekel; zakaj bi uničeval sam sebe.

Jože Sajovic, rojen v Goričah pred dobrimi 79 leti, je prišel v Trzin kot mlad fant, da bi se izučil za usnjara. Tri leta je delal v svojem poklicu, potem pa ga je zvalila tovarna. Zaposlil se je v Bombažni predilnici in tkalnici, od koder je pred dvajsetimi leti odšel v pokoj.

Med drugo svetovno vojno je sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju. Zadnji dve leti se je bil med partizani: najprej v Koprskem odredu, nato v Koroskem. V Smarjeti ga je sovražna krogla zadela v nogo. Rana se dolgo ni hotela zaceliti. Potem je bil pri telefonistih. A tudi tu ni imel sreče. V Hotičah so ga med veliko hajko zajeli Nemci. Bilo je dva dni pred novim letom, ko se je na obzoru že kazal svet svobode. Peš so ga gnali v Šentvid, od tam v Kranj, 5. januarja pa so ga odpeljali v Begunje. Večkrat so ga zasliševali. K sreči so takrat tudi Nemci že spoznali, da vojne ne bodo dobili. Spominja se 12. februarja, ko so ustrelili zadnjih pet zapornikov.

Njegova velika ljubezen je bila že v otroštvu glasba. Ure in ure bi čepel ob očetu, kadar je vzel v roke orglice in zaigral. V Trzinu se je kmalu pridružil tamburašem. Pred 59 leti je ob zori delavskega praznika prvič igral budnico.

Potem je pri sokolskem orkestru vlekel pozavno, po osvoboditvi pa se je spet brž pridružil glasbenikom. Prirejali so koncerte, operete in spevoigre. Hkrati je igral tudi v pihalnem orkestru, ustanovljenem 1927. leta; pozavno, bas, činele, boben... Šest instrumentov je obvladal v svoji dolgoletni glasbeni karieri. Tudi sina je navdušil za muziko pa oba vnuka. V predalu hrani fotografijo, na kateri so vsi štirje, člani trziškega pihalnega orkestra.

Se zdaj igra. Dvakrat na teden hodi na vaje v Trzin. Če se le da, ne manjka. Tolče na bobenček. Igral je tudi tedaj, ko so v Bistrici polagali temeljni kamen za dom starostnikov. Še na misel mu ni prišlo, da bo čez nekaj let živel v njem. V vseh štirih desetletjih dela si je privoščil le šest dni bolniške. Pred štirimi leti pa je bil prvič v bolnišnici, lani še drugič. Pravi, da mu zdaj žolč ne nagaja več in da se dobro počuti. Ampak raje živi v domu kot sam v svojem stanovanju. Tu mu ni treba kuhati pa še več družbe ima.

Dolčas mu ni. Ni človek, ki bi ždel nekje v kotu, osamljen in pozabljen. Po zajtrku s prijateljem običajno udarita remi, Franca skuha kavo, potem pa jo mahne v Trzin poklepetat z znanci. Tudi bere veliko. Domska knjižnica je dobro založena. Rad ima romane, dokumentarna pričevanja iz druge svetovne vojne, zgodovinsko čtivo.

Zadovoljen je z življenjem. Nikoli ni tako udobno in v obilju živel, da bi se zdaj mogel pritoževati. Spominja se, da je prvič pokusil čokolado šele, ko je šel k birmi. Boter mu jo je kupil. Takrat je dobil tudi prvo čisto novo obleko in čevlje.

Ko je še pasel živino okrog doma, je bil najbolj srečen, če mu je poštar kdaj pa kdaj posodil kolo. Kako rad bi ga imel! Pri dvajsetih je šele lahko kupil svojega. Skoraj dve leti ga je odplačeval. Z njim je obredel vso Gorenjsko, Notranjsko, celo na Hrvaško jo je mahnil.

Preteklost in sedanjost, tako različni druga od druge, se prepletata. Kot rdeča nit pa se skozi življenje Jožeta Sajovica vleče glasba.

H. Jelovčan

Kdo je še tako zaljubljen?

L. K. je hotel v soboto in nedeljo porabiti most čez Kokro pod Klancem za odskočno desko — v smrt. Pravijo, da ga dekle, v katero je do ušes zaljubljen, ne mara. To mu je dokazovala tudi v soboto. Njene besede so ga spravile v tak obup, da se je zagnal v vodo. Ker mu je voda segala komaj do kolen, seveda o smrti ni bilo govora. Čez dva dni ga je spet popadalo. To pot pa ni imel sreče, da bi prišel cel iz vode. Priletel je namreč na kamen in se težje poškodoval. Smrt mu nikakor ni naklonjena, rešili so ga. Upajmo, da bo v bolnišnici prišel do spoznanja, da se zaradi nesrečne ljubezni ne izplača delati samomora niti — videza, da se hoče ubiti.

»Šivalni stroj za parcelo«

Tudi mali oglasi so ogledalo našega vsakdanjega življenja, zrcalo naših stisk in navad — S hitrimi korami smo se znašli v svetu tehnike in mehanizacije

Kranj — Kako zelo se bomo in kako s hitrimi korami prihajajo sprejembe, kako se življenja, naša miselnost spreminjajo vrednote, nam nazorno in tudi poučno pričajo naših lokalnih in osrednjih časopisih so jih objavljali in več leti; večinoma so bili ki so nujno potrebovali denar, beraško palico» in tistih, ki obupu obračali na poštene ščane, če so morda našli suknjič, izgubljen na veseli teno rokavico na prste ali denar.

Če pogledamo za hipec Glas pred tridesetimi leti, so zanimivo in za nas seveda prav tako kot mali oglasi se vredni pozornosti: kažejo nam ljudje tedaj prizadevali, da bi no domovino, da bi pospešili vodno in ne nazadnje kako živeti marsikje tudi v pomanjso se znali in marsikatero res ali veselo stran obrniti.

Avtomobili so bili seveda malih oglasih jih ni bilo. Liko, kolo, so imeli pravo bogastvo so dobro služili, oškodovanci na postaj milic in k časopis le prišli do izgubljenega ali Nihče ni bil začuden, če je da so ljudje preklicali velike knjižnice, nihče se ni potihem izšel pravi pravcati članek kraji kolesa. Vrstila so se »Upravni odbor dijakov vse prizade, da je le o polagati s pomijami Vsako odnašanje pomij nazije bomo prijavi!« dobro vedeli, da je bil lastnik po časopisu sporočili: »pozabljen vozilek z dvema pomije. Lastnik naj se dne v pisarni!« Na cestah našli sedeže motornega kolesa dinamo za motorno kolo in na kolesih — zapravljiva službe kmetijskega upravnika pranje po hišah in pospravljanje pse čuvaje. Direkciji Projekt tožilo po pobelem čuvaju noči od 10. do 11. junija je nemški voltjak, ali si Vsakogar, ki bi ga kje v da obvesti o njegovem cijo Projekta.«

Med drugim so bili pripravljeni ploščice za štedilnik za stroj za gradbeno parcelo. Danes je šivalni stroj z gradbeno polnoma neprimerljiv in bi krepki in težki milijoni. Mav zavzdihnil, češ, ko bi človek govenega utegne postati zaradi va zemlja, kjerkoli bi že bilo.

Danes imamo v malih oglaševanju vrstnega reda golfa. Danes moraš imeti na težke denarce, če listaš po parcele; danes se večinoma prodajajo avtomobili, stan in ležijo pozabljeni v garažah dvoriščih. Danes se prodajo gumijasti in drugi čolni, kasetofoni in tehnična oprema časov televizije, satelitov in se v vsakdanjem našem vikend hišice in kupujejo drugo. A kljub temu ostaja življenje prav tako kot nekoli samo in le ljudje s številnimi skami in napakami, še vedno nevoščljivi, birokratski, razgrajamo po ulicah, če smo v kozarec, še vedno v skalah mislimo na samomot uradih prevzetno birokratsko ramo nekdanje male oglaševanja — tudi po zaslugi najbolj razširjene narkomanije — kajenja.

Lea Mencinger

Če bi prepoved res vedno izzivala kršitve, bi morda zdravniki lahko govorili: Kadite!

Tegobe užitkov tobakovega dima

Nadležno je govoriti o nečem, kar že sami bolj ali manj verjamemo; da je škodljivo, pa si priznamo le potihem, naglas nikakor ne — tudi za ceno zdravja ne — Ugasnite zadnjo cigareto sami, ne bolezen

Četudi boste potem, ko boste morda preleteli te vrstice, ponovno prižgali cigareto in si pri tem mislili, da ga pač ni čez takšenle dimni užitek, nič zato. Še nihče se ni zgrudil zaradi naslednje cigarete. Toda v bolniških sobah golniškega Instituta za pljučne bolezni in tuberkulozo in seveda po drugih bolnišnicah ležijo nemočni hudi bronhialni bolniki, ki so jih skozi leta kajenja pahnil v nemočnost prav cigarete in in sicer po tistem znanem ljudskem reku, da kaplja za kapljo še kamen izdolbe. Toda — je že tako, da si pogosto pred posledicami, ki sicer ne pridejo čez noč, tako radi zatiskamo oči. Mlademu in zdravemu dvajsetletniku tudi ni mar, če si nabira revmo v mrzli vodi, na drvečem motorju — posledice bodo tako šele čez dvajset, trideset let. Podobno je s cigareto, samo da je ta prijetna, dišeča iznajdba človekove želje po sprostitvi in užitku, lahko tudi znanilec kadilčeve prezgodnje smrti.

»Toda opozarjanje na zdravstvene težave in hude posledice kajenja, ki se lahko pokažejo na pomembnih organih od hudega bronhitisa do težav s srcem in obolenim ožiljem in tudi rakom na pljučih, posebno pri mladem človeku, ne zaleže,« pravi dr. Janez Remškar, internist pulmolog. »Veliko sem predaval mladim o škodljivosti kajenja, toda prepričan sem, da mladi niso dovzetni za te vrste zdravstveno prosvetljevanje. Samo nekoliko starejši, ko se morda pojavijo že prve

težave, prislunhejo pozorneje. Vendar pa kljub težavam običajno kajenja ne opustijo. Saj ne rečem, da ne verjamejo zdravniku, da se lahko povsem običajni bronhitis pri nekaterih razvije v sila težko obliko, ko je človek le še popoln invalid in do vajanju kisika. Le pri eni bolezni kadilec takoj neha kaditi — pri raku na pljučih — toda prepozno.«

Najbrž bi marsikoga izmed nas pogled na pljuča na obdukciji mizi, črna od katrana, stresel, prav tako bi bili pretreseni ob pogledu na nemočnega, vseskozi na posteljo in aparate priveznega bolnika s hudim bronhitisom ali pa pogled na izvid, v katerem v medicinskem jeziku piše, da so na pljučih rakave celice. Toda takšna drastična vzgoja seveda nima z etičnega, moralnega in humanega vidika

nobene opore. Preostane nam le prepričevanje besed, števil, grafiknov, preostanejo vsakoletni tedni boja proti kajenju v organizaciji Rdečega križa. Ali to kaj pomaga, dr. Remškar?

»Bojim se, da ne kaj dosti. Glejte, nešteto materiala z zdravstveno prosvetljevalno vsebino pošlje Rdeči križ med ljudi. Med brošurami je najpogostejše najti besedilo našega predstojnika prof. dr. Bojana Fortiča, ki je napisal vrsto razprav in tudi poljudno pisanih člankov za vse vrste sredstev javnega obveščanja. Toda zdi se mi, da se lotevamo prepričevanja kajenja preveč kampanjsko, to je enkrat letno in na veliko, potem pa spet dolgo nič. Kdo ne bi pozabil vse skupaj, razen nas zdravnikov ki lahko vsak dan gledamo posledice kajenja in jih skušamo odpraviti?«

Bolj ali manj vsa družba ima gluha ušesa, kadar gre za kajenje; pa ne le zato, ker se prepričevanja lotevamo neustrezno — poleg kampanjskega dela tudi s prepovedmi. V teh in teh prostorih se ne kadi, prepovedane so reklame cigaret, na večini šol, vsaj osnovnih, je učencem cigareta prepovedana. Toda kaj bolj privlači kot tisto, kar je prepovedano? Nič ni slajšega, kot na skrivaj povleči nekaj dimov. Otroci imajo vendar vzornike v starših, ki tudi kade. Da bi jim za vzgled dajali mlade športnike, ki ne kade, kot sta na primer brata Petriča, ne, tega ne znamo uporabiti. Sicer pa, ali sploh imamo kaj učinkovitega v borbi proti tej epidemiji kajenja, kajti nedvomno gre za epidemijo?

»Prav gotovo je epidemija kajenja pri nas in v Evropi še vedno v porastu. Najprej so začeli v prvi svetovni vojni pogostejše segati po cigaretah, kasneje tudi ženske. Epidemija pa še ni dosegla svojega vrhunca in, kot vsak pojav, se raziskuje ne le z medicinske plati, pač pa tudi s sociološke. Ne bi našteval vseh ugotovitev, zakaj splošno posegamo po cigaretah, pač pa menim, da so trenutna kopja, ki jih kot družba namerjamo v ta pojav, še sila kratka. Zdravniki se srečujemo le s posledicami. Zaenkrat se zdi, da ljudje še ne znamo varovati svojega zdravja, četudi je to recimo dolžnost po zakonu. Tveganje, igranje z zdravjem je morda tudi naša skupna lastnost. Prof. dr. Fortič ima na primer posrečeno primerjavo: angleški zdravniki postavljajo kadilec vprašanja, če bi potovali z letalom, s katerim je verjetnost, da se bo zrušilo, ena proti osem. Verjetno jih ni mnogo, ki bi tvegali. Prav nasprotno pa se obnašamo pri kajenju: enaka verjetnost je, da

bomo umrli za pljučnim rakom, če bomo 20 do 40 let kadili 10 cigaret dnevno. Umrli bo vsak osmi kadilec, med nekadilci pa le vsak 270. Teorije o samouničevalnih nagnjenjih, ki se skrivajo v človeku, so sicer bolj stvar psiholoških razmišljanj, toda dolgoletne medicinske izkušnje so neovrgljive.«

Kaj torej storiti, da ne bi bili mladi ob vstopu v srednjo šolo, na pragu odraslosti, že zasvojeni kadilci? Ali še bolj grmeti proti kajenju, žugati z boleznijo, ki nas nekoč čaka, nad čimer se dvanajstletniki le nasmihaajo? Na šoli je verjetno velik del vzgoje tudi proti kajenju, vendar ne s prepovedjo. Ostali del nosijo starši — vendar je brez učinka nahrliti s cigareto v roki svojega na pol še mlečnozobega otroka.

»Glejte, nihče od nas ne ve, kolikšno odpornost proti nekaterim boleznim ima: naše telo sicer vsako minuto tvori protitelesa, toda če v ta obrambni sistem vztrajno posegamo s škodljivim ravnanjem, pa naj bo to tudi kajenje, potem se začne bolezen. Ni naključje, da je med bolniki z rakom na pljučih kar 85 odstotkov hudih kadilcev. Najhuje pa je, da se ta bolezen prepozno odkrije, saj bolnik ni pozoren na prve znake. Za bolnika najbolj neugodna situacija pa je kombinacija raka na pljučih in bronhitisa: rešitve z operacijo ni. Najbolj žalostno pa je, da jih med bolniki z rakom na pljučih le 10 odstotkov pride pravočasno, za ostale ni ozdravitve. Še bolj žalostno pa je, da je med bolniki z rakom na pljučih tudi vse več mlajših, tudi že okoli tridesetih let. Verjetno zato, ker se meja začetka seganja po cigaretah vse bolj niža. Podobno je tudi z bronhitisom, tudi ta je moderna bolezen kadilcev, ki pa se je še vse premalo boje.«

Mimo so časi, ko smo se bali tuberkuloze, le še redko najdemo zdravniki primerke Kochovega bacila: zamenjale so jo druge pljučne bolezni — tudi po zaslugi najbolj razširjene narkomanije — kajenja.

Pod Žingarico so še Slovenci

Pojdam u Rute... Je še kakšna lepša koroška pesem od te? Še kakšna tako mehka, tako božajoča za uho in dušo, tako lepa in žalostna, da seže globoko v srce in navre solze v oči. Mar ne poje tudi za umirajočim Slovenstvom v hribih nad Dravo, kjer so nekoč tako lepo po domače, slovensko žbrali...

Šentjanske Rute, sveške, kapelske. Vsaka vas v dolini je imela svoje Rute, kamor so gonili poleti past živino. Rote po naše. Tu so bili doma kmetje, sicer bolj redki, toda trdni, na tej strani Drave večnoma slovenski. Redki, zelo redki so bili med njimi nemški. Tudi v Žingarici, ki vleče svoj dolgi hrbet vse od sedla Vrajnca do Podljubelja.

V Podljubelju pred mostom čez Dravo zaviješ levo, pri Svetni vasi pa se dvigneš na rob Žingarice. Ena prvih kmetij je pri Rovenjaku. Ogrisovala dekleta so bila včasih tu doma. Zdaj na kmetiji gospodarita Ogrisovala Zofka in Toman. Tudi njune hčere so šle v dolino in ostala sta sama tu gori. Toman se je pravkar odpravil v gozd, Zofka pa se je ravno vrnila iz vrha Žingarice, obložena z malinami. Niso rodile tako kot ponavadi, jih pa bo za domače malinovec. Kar pripraviš za zimo, je dobro. Po naravni pijači vsak rad seže. Toman pa bo naredil mošta in skuhal sadjevec. Dobro kaže sadje. Če prav premišliš, lahko pridelala ne le zase, pač pa tudi za nedeljske izletnike, ki prihajajo sem v Žingarico in radi prigriznejo in popijejo kaj domačega. S tem smejo postreči, četudi nimajo kmečkega turizma. Če je le domačega dela.

Izredno lep dan sem ujela. Petek popoldan, ko dolina že hoče počivati. Z vrha Žingarice, kjer imajo postavljene prav poseben plato, sta se drug za drugim odlepila dva zmagarja. Mirno sta zaplavala nad gozdovi in jasmami Žingarice, nad Rovenjakom zao-krožila in zaukala, da sta jih čula Zofka in Toman. Ko bodo spet vlekli zmagje po cesti mimo Rovenjaka proti vrhu, se bodo oglasili in morda prigriznili kaj suhega na leseni kuhinjski deski, kot jim vedno postreže Zofka. In Tomanov mošt se bo v tem vročem dnevu še kako prilagel. Vse drugače kot pivo. Prav ta del Koroške je poznan po moštu. »Koroško vino«, so pravili včasih. Vsak kmet ga je naredil tudi po dva tri tisoč litrov. Pred leti so se skvarili in pivo je izpodrinilo mošt. Zadnjih deset let pa spet povprašujejo po njem.

Toman hiti vabiti v hišo. Ne kliče nas gospe, gospodične, tudi tovarišice ne, temveč lepo, preprosto: žene. Ženam naj piti, ženam postreži. Po koroško pojče, vendar tako preprosto lepo. Kot je preprost sam, kot je preprost njihov dom. Da ni bogastva pri hiši, opaziš takoj. Vidiš in občutiš pa, da so tu doma mehki, dobri ljudje. Gnoj petih glav živine in treh prašičev mečejo na zacementiran, ograjen prostor. Ne diši, kot nikjer ne, toda tisti dve veliki posodi s cvetjem na vogalih gnojne jame in cvetje vsenaokrog ob hiši, ob hlevu in staji za orodje, so domačnost, lepota zase. Takoj nad hišo je gozd. Kot jezik sega prav do preproste ograje. Gozd, ki je vso vojno skrival vse aktiviste, kurirje, obveščevalce, ki so prihajali v Žingarico. Dva bunkerja sta bila tu gori. Od spomladi do jeseni 1944 je v enem deloval Okrožni komite partije in

SKOJ za Rožno dolino. Ko je bil bunker uničen, so se aktivisti Jovo, Zarko, Bogo Mohor-Ston, Pavle Bajželj, Silvo Ovsenk, narodna heroja Majda Vrhovnikova in Tomaz Verdnik in številni drugi slovenski in koroški partizani še vedno držali tu, se še vedno oglašali pri Rovenjaku, pri Hafnerju, pri Lapšu, pri Činkovcu in drugih. Večkrat je bila Žingarica osvobodeno ozemlje. Le malokrat so si Nemci in žandarji upali sem gor. Toda, takrat so delali svinjarije. Selili so skoraj iz vseh hiš. Tudi Ogrisovala. Ančko so odpeljali v Rawensbrück, oče je umrl v Dachau, mama in Zofko so zaprli v Celovcu. Podobno je bilo tudi pri Tomanu doma, v Mačah nad Bistrico v Rožu. Brata Florijana so ustrelili kar na polju, štirje bratje so bili v Dachau, mama zaprta v Celovcu, sestra v Rawensbrücku...

Odmaknjeni so od doline. Da živijo tam, pravi Toman, kjer je bog zemlja zagrabil. Tu mladi nočejo ostati. Vleče jih dolina. Boljši zaslužek je tam spodaj. Toda tudi hujši pritisk na Slovence. Boli te, ko slišiš vnuke le še nemško govoriti.

Zemljo so zasejali. Včasih so obdelovali, ko je bilo še dosti rok pri hiši. Rž, pšenica, ajda. Danes pridelajo le še krompir in seno. Pa še to le zase, nič za prodajo. Razen, kar gre od hiše takole za malice, ko pridejo ljudje iz doline in se usedejo v senco pred hišo. Ali pa pozimi sankarji. Na vroče mleko prihajajo, na šilce, na domačo slanino in klobase. Sankanje je poznano v šentjanskih Rutah. Tudi po sto sankarjev hkrati je na njihovi poti. Debelo uro imaš peš od spodaj do gostilne pri Žingarju zgoraj, od koder se spuste. Najlepše so svetle noči. Pa tudi z lučmi gre. Takrat je pri Rovenjaku vedno veselo.

Zanimiva pa je Žingarica tudi za druge zimske športe: za turno smučanje, skakanje. Pod Žingarico je bila zgrajena prva skakalnica izven naših meja, ki jo je projektiral Bloudek. Eno leto so tu imeli smučarske tekme tudi gorenjski kmetijci.

Veseli so vsakogar, ki pride gor. Posebno, če se jih spomni kdo od njihovih fantov, ki so včasih tu partizani. Takrat je bilo lepo, čeprav je bilo hudo nevarno. Pri njih so se vedno ustavili, da so se ogreli, pa jedli, izvedeli za situacijo spodaj. Vsaka enota, vsak kurir se je tu ustavil na svoji poti k Dravi spodaj ali na drugo stran na Sloveni Plajberk. Tu čez, čez ta svobodni »otoček«, so potekale vse nabavljalne akcije za bataljone Zahodnokoroškega odreda — čez Vrajnco v Rož, Šentjanž, v Bistrico, Kaplo, Svetno vas. Kurirske poti so vodile čez Žingarico. Ob napadu na bunker v Žingarici so ljudje sicer postali previdnejši, posebno še, ker so se pojavljali raztrganci, vendar zvesti so ostali do zadnjega.

Slovenska je Žingarica. Slovenci so tu doma. »Vse se že boji Slovelec biti,« pravi Toman, »jaz bom pa umrl Slovenec...« Mladina pa naj bo kar prevzetna... »Po tistem upa, da bodo zagrabili za njim vnuki. Vse pogoje ima kraj za dober kmečki turizem. Včasih so ga pri hiši že imeli, zdaj, ko sta sama, pa ne zmoreta več. Pa bi tudi dobro šlo. Brez domače besede ne bo tu v Žingarici nikoli več tako lepo...«

D. Dolenc

Lepo je posedeti v senci pred Rovenjakovo hišo v Žingarici — Foto: D. Dolenc

ramenjam

Nekdaj so presneto naravnost zapisali, kar so slišali na okrajnem uradu je prevzetna in nerazumevala s strankami. Sedaj so nezahvalne nočne pevce in razgrajenost navedli in niso se obotavljali, lahko vinjen voznik sredi Kranja vpil in razljal ter žalil mimoidoče. Nekdaj je bil vsakdanji oglas: »K. L. preklicujem, v kuhinji Z. L. rekel: Vi pa kradete vozove in se ji opravičujem, da je odloži od tožbe.« Danes je preklicev manj, so prekrški in kazniva dejanja drugačne, pač v skladu z današnjim standardom, in novimi navadami, ki jih prinese

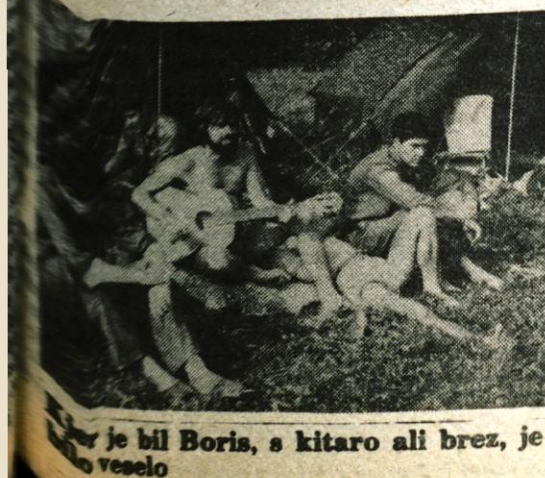
Včasih se je prav dobro in koristno ozreti — a ne zato, da bi se nasmihali ob tem, ljudje prodajali kolesa in povpraševali o gubljenih rokavicah na prste. Včasih bi se tudi zamislili nad tem, kako hiter in skok smo napravili po osvoboditvi in pravzaprav dobro in udobno živimo, temu, da vedno tarnamo, kako slabo in žalostno nam gre. S hitrimi koraki smo šli in vse spremenili — le slabosti, drobne, neke so nam ostale, a te so večne. Njih ne spremenili, kajti še vedno bomo brali male oglase tudi zato, da bi iz njih izvedeli mnogo več, da bi popasli radovednost, da bi razganja. Takoj nam bo jasno, da se je Tinček pač moral zaleteti, ker prodajo po delih; zvedeli bomo, da se znanka ločuje, saj prodaja pohištvo; spoznali, sorodnik v težkih škripcih, ker ponuja staro kmečko skrinjo in kolovrat... D. Sedej

AVNOJ 81 — SLOVENSKI MLADINCI PEŠ 230 KILOMETROV PO POTEH DELEGATOV AVNOJ

Danica Dolenc

Neke je zgrabilo nogo. Na jok ji je, da bodo fantje storili vse, da bo šla z naprej, dokler je ne prevzamejo naši iz doline in odpeljejo v bolnico. Komendant je vsaj v tabor na počitek. Komendant je takoj odredi počitek in fantje se že oziroma primernimi vejami ob vodi, da ji narekajo. Mojstri so v teh rečeh, moram pri- Predvsem taborniki, ki veliko živijo z nami in se znajdejo v vsakem primeru. Dve ravni veji in dve krajši, nekaj jermen in neke vrvi, pa so tu imenitna nosila. Pa se hoja komaj spravila nanje, že je bil tu mojster kombi: radioamaterja sta ga z bližnjega hriba hitro »ujela« in poprosila da pride pomoč. Sicer bi Mojco nosili. Nahrbtnike so bi prevzeli nekateri najmočnejši v čedi bi nosili po dva, razbremenjeni pa no- Pa ni bilo treba. Toda, vsaj videli smo, enostavno in hitro se da narediti nosila.

Kar tako, takale hoja. Pri sami hoji lah- bi hude poškodbe. Fant, ki je vsako vodilo telovadne vaje, si je poškodoval v oči. Vozil je zjutraj v Ivanjski, splošno ni vstati. Dokler greš, je dobro, ko pa noga boli, se razboli. V mavec in domov je mo-

Opazam, da mi otekajo roke. Prste imam vse trde in nabrekli. Od naramnic nahrbtnika, ki se zažirajo v ramena in ker roke vise ob meni. Zagotovo je to tudi od preveč vode, ki je požlamlam na vsakem postanku. Skušam jih držati višje, pa je bolje. In v naslednjih dneh, ko le poskušam piti manj, opazam, da niso več tako nabrekli.

Z vrha hriba smo se spustili v Bužim pod nami. Majhen kraj je to, ki pa ima lepo moše- jo, nov hotel, banko, moderno osnovno šolo in nekaj trgovin. Za šolo smo postavili tabor. Tu nas preseneti tudi prvi dež. Ves čas do zdaj smo imeli mir pred njim. Nič hudega. Se bo vsaj dalo hoditi, ko bo malce bolj sveže. Pa je kmalu odjenjal. Zvečer, ko smo zakurili kres in zaplesali kolo po šolskem dvorišču, so bili oblaki že mimo.

Velike načrte imajo v Bužimu tudi za na- prej. Radi bi razvili turizem, zgradili tovarno konfekcije in tovarno lesnih oblatov. Turistični je kraj zanimiv že danes, saj ima v bližini privlačne kraje, kot je vrela Krušnica, Kapitanaovo jezero, Jasenice in pa 18 kilometrov oddaljeno Uno. Posebno slikovitost pa kraju nedvomno daje stari grad Bužim na hribu, ki je sicer že precej v razvalinah. Od daleč, z vrhov hribov, smo ga imeli ves čas pred sabo in nam je bil dober kažipot. Kar nekam čudno je deloval v tej pokrajini, kjer so na vrhu hribov le muslimanska pokopališča. Kot bi ne spadal sem. Madžarski grofje so ga zgradili tam okrog leta 1500, so povedali domačini.

Čez drn in strn je šlo tudi ves naslednji dan, ko je bil naš cilj Vrnograč. Mladinci iz Vrnograča so nam prišli naproti v Bužim in nas popeljali do svojega kraja. Ko smo se za- grizli v zadnji breg in so mi spet popuščale moči — ko sem ugledala spet strm breg pred sabo, mi je hotelo biti že kar slabo — me je za visoko ograjo nagovorila starejša mati, muslimanka v dimijah: »Jel, težko, sine?« »Je, je.« Polno miline je imela v očeh. Ravnokar se je odpravljala v bližnjo mošejo k molitvi in jo ubrala kar za nami. Rada bi se še pogovarjala z njo, toda morala sem hiteti. Za mano je bil le še radioamater in nekaj vojakov. In čisto tam zgoraj, ko se je svet prevesil že proti Vrnograču, je bila pot utrta skozi ogromno

njivo pšenice. Eden najlepših posnetkov bri- gade bi lahko nastal tu. Spredaj so se vile za- stave in kolona »po eden« je bila razpotegnjena od prednjega do zadnjega roba njive. Toda, preden bi jaz potegnila aparat ven, bi mi že ušli v dolino. Zato si ga pa toliko močneje vtisnem v spomin. Enkratne so bile te barve!

Tudi Vrnograč ima svoj grad. Že od daleč vidimo njegove razvaline. In kot sporoča Vale iz centralne našim radioamaterjem, je naš ta- bor tik pod tem gradom. Ves čas nam že grozi nevihta. Vse črno je vsenaokrog nas. Grmi in bliaka se, vmes sije sonce. Enkratna je ta po- krajina v soncu pred nevihto. To bi bilo nekaj za slikarja — krajinarja. Dež nas ujame šele malo pred vasjo. Pa ni bilo hudo. Le toliko, da smo izvlekli šotorska krila, pa je nehalo.

Tudi Vrnograč je majhna krajevna skup- nost. Ponosni so na veliko moderno osnovno šolo in pa na motel, ki so ga odprli prav za 4. julij letos. Ko smo postavili šotore, smo naj- prej položili venec na spomenik padlim. V rebri nad vasjo stoji in je posvečen petim padlim talcem Vrnograča, ki so tvorili tu na- rodnoosvobodilni odbor, pa so bili izdani in prav tu nad vasjo 30. januarja 1943 pobiti. Še prej pa so si morali sami skopati grob. Torej, enaka grozodejstva, kot so se dogajala tudi pri nas na Slovenskem.

Tudi ljudje Vrnograča so se uprli 27. julija 1941, tako kot vsa Bosna. Maščevanje sovra- žnika je bilo strašno. Kak kilometer proč od Vrnograča so že 2. avgusta 1941 sovražniki pobili blizu 2500 ljudi. Ogromno krvi je bilo tedaj prelize iz vse okolice Velike Kladuše.

Še en dan hoje je pred nami: od Vrnograča do Topuskega. Potem bo spet dan počitka. Spet smo se zagnali iz hriba v hrib. Nekje na sredi teh hribov prečkamo tudi bosensko- hrvatsko mejo. Sredi poti, ko smo se ustavili za kosilo, smo imeli tudi pouk o življenju v naravi. O oblakih in o gobah je ta dan tekla beseda. Nekaj skupin se je porazgubilo po gozdu in prinesli smo skupaj vseh vrst gob, strupenih in pravih. Pravo gobarsko razstavo v malem smo priredili. Kar je bilo dobrega, je šlo seveda z nami in zvečer v štabni lonec. Sicer smo pa vsak dan med potjo nabrali gobe. Jaz sem našla le sem pa tja katero ob počitku.

so bili pa nekateri, ki so ves čas z nahrbtnikom lomastili po gozdu, iskali gobe, pa zato prav nič zaostali. Jaz pa niti robidnice nisem upala pobrati ob poti. In ves čas pohoda mi niti enkrat ni uspelo slikati kolono od spredaj. Pa prava reč, še dobro, da se nisem preveč mučila za to, ko sem doma potem ugotovila, da mi je aparat ves čas zatajeval in bo od petih po- snetih filmov le nekaj slik dobrih. Nimam sreče pri takihle reportažah. Enkrat mi filme na meji presvetlijo, drugič mi jih ukradejo, no, ali pa je aparat »fuč«.

Ne vem kaj je bilo danes naši izvidnici in Andreju, da so tako »zalutali«. Ko sem pri ti- stem edinem vodnjaku v bližini koč, kjer smo imeli počitek, lovila vodo, je prišla k vodnjaku mlada družinica z dvema deklicama. Povedali so, da so prišli peš iz Topuskega in da je od tu do mesta le še slabe pol ure. Če bi človek ve- del, da bodo naši naredili tak ovinek, bi jim človek že rekel. Tako pa sem upala, da vedo za pravo pot in nisem upala pri odhodu pripomniti, da je Topusko že pod nami. Pa smo naredili kakšne štiri kilometre več po gozdu in potem prav toliko po makadamu in asfaltu nazaj, da se nam je kar bliskalo. No, pa vseeno smo bili menda brigada, ki je na AVNOJ naredila najmanj »praznih« kilo- metrov.

Utrujeni, a vseeno vedri, smo vkorakali v zdraviliško mesto Topusko. Zdej smo že na hrvaških tleh. Staro zdravilišče je to. Vsaj po zgradbah, ki so podobne zgradbam na primer v Rogški in drugim starih toplicam po Jugo- slaviji, lahko tako sklepamo. Polno je ljudi iz cele Jugoslavije, ki so prišli sem po zdravje. Revmo in išias zdravi topla voda Topuskega. Celu Kranjčana najdem v bazenu.

Za prvi počitek nam je naš varnostnik Ivo Čerin iz Kranja pripravil zanimivo predava- nje o dejavnosti tujih obveščevalnih služb in sovražnih sil proti Jugoslaviji. Zvečer pa smo si prižgali taborni ogenj samo za nas. Da s med sabo malo bolje spoznamo. Saj se spozna vamo po poti, ki je polna tovarištva, je pa pri- jetno posedeti tudi takole ob ognju in se pogo- voriti, kakšno zapeti.

(nadaljevanje vsak petek)

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 19. sept.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tednik - 9.05 Z. glasbo na poti - 9.40 Turistični napotki za naše goste - 10.05 Pojo amaterski zbori - 10.30 Sobotna matineja - 11.05 Zapojimo pesem - 11.20 Po republikah in pokrajinah - 11.40 Zapoje z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domači nasveti - 13.00 Danes do 13.00-ih - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Glasbena panorama - 15.30 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanje politični magazin - 18.00 Skatlica z godbo - 18.30 Zborovska pesem mladim - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladost mostovi - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Z. glasbo na poti - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Radio Ljubljana II. program - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radijske igre - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajin - 15.30 Hitri prsti - 15.45 Mikrofon za Moni Kostanje - 16.00 Naš podlistek Heinrich Böll: Neprilakovosti - 16.15 Lepe melodije - 16.40 Glasbeni casino - 17.40 Lahka glasba jugoslovanskih avtorjev - 18.00 Polnoč za chanson - 18.35 Naši kraji in ljudje - 18.50 Glasbeni medija - 19.25 Stereogrami - 21.15 Mala nočna glasba - 21.45 SOS - V nedeljo obujamo spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJA, 20. sept.

Prvi program
8.00 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke 9.05 Se spomnite, tovariši! - 10.05 Radijska matineja - 11.00 Radijski poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Za kmetijske proizvajalce - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humoreska tega tedna - Janez Jalen - Pod strojno neba - 14.25 S popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri doma - 15.30 Nedeljska poročila - 15.55 Listi iz dnevnika - 16.20 Gremo v kino - 17.05 Popularne operne melodije - 17.50 Radijska igra - 18.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razgovore - 20.00 V nedeljo - 22.20 Glasbena mladost - Grožnjani - Skupni program JRT - Studio Ljubljana - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Radio Ljubljana II. program - Nedelja na valu - 13.00 V nedeljo se zabavamo, sport, glasba in še - 13.20 Stereogrami - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Iz francoske diskoteke - 21.45 Nove plošče - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJEK, 21. sept.

Prvi program
8.00 Dobro jutro! - 8.08 Z. glasbo v dober dan - 8.25 Glasbeni medija - 8.40 Pesmica

za mlade risarje in pozdravi - 9.05 Z. glasbo na poti - 10.05 Rezervirano za - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00-ih - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Slovenija - 20.00 Iz naše diskoteke - 21.00 Poletni divertimento - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke z jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazza

Drugi program

8.00 - Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z. evropski revijski in plesni orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponedeljkov križemkraj - 14.20 Z. vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.40 Iz partiturne orkestra Andre Kostelanetz - 18.00 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereogrami - 20.00 Jazz na II. programu - Thad Jones - Mel Lewis - Rhythm - Combination and Brass - 20.30 Popularni 20 - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 22. sept.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z. glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Velenje - 9.05 Z. glasbo na poti - 10.05 Rezervirano za - 11.05 Z. našimi opernimi pevci - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00-ih - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Sotočje - 18.45 Glasbena medija - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Milana Ferleza - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S. solisti in ansamblu JRT - 21.05 Radijska igra - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S. popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Orkester Artie Show - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z. vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom in zborom Quincy Jones in orkestrom Salsoul - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Spekter - 17.40 Iz partiturne orkestra Manfred Minnich

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Orkester Artie Show - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z. vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom in zborom Quincy Jones in orkestrom Salsoul - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Spekter - 17.40 Iz partiturne orkestra Manfred Minnich

RADIO TRIGLAV JESENICE

Ponedeljek:
16.00 Domače aktualnosti - 16.30 Ponedeljkov dnevni pregled - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali izbor domače glasbe

Petek:
16.00 Domače aktualnosti - 16.30 Kulturna spovanja - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali zabavni zvoki

Sobota:
16.00 Domače aktualnosti - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Čestitke

Nedelja:
11.00 Mi pa nismo se uklonili - Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti - Nedeljska kronika - obvestila - 12.00 Čestitke - Naši odmevi - Morda vas bo zanimalo

17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Reprize javnih glasbenih oddaj - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Zvočni portreti - Japonski izid Billyja Harperja - 22.15 Rezervirano za disco - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 23. sept.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z. glasbo v dober dan - 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb - 8.45 Zaplešimo in zapojmo - 9.05 Z. glasbo na poti - 10.05 Rezervirano za - 11.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture - 13.00 Danes do 13.00-ih - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 »Loto vrtljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Priredbe ljudskih pesmi v izvedbi zborov »Obala« in AKZ Kranj ter Koroškega akademkega okteta - 18.15 Naš gost - 18.30 Radijsko tekmovanje mladih pianistov II. kategorije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom bratov Avsenik - 20.00 Oddaja zborovske glasbe: suita (V. Mirk, S. Oster, U. Krek) - 20.25 Violinist Dejan Bravničar s skladbami Bravničarja, Matičiča in Lovca - 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere Trubadur - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - Sadao Watanabe - Terumasa Hino - 00.05 Nočni program - glasba - Radio Maribor

Drugi program
8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z. velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 YU - POP - scena - 14.30 Iz naših sporedov - 14.35 Z. vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Tokovi neuvrčenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovanske produkcije zabavne glasbe - 17.40 Iz partiturne Londonskega festivalnega orkestra - 17.55 Vprašanja telesne kulture - 18.00 Z. orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereogrami - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 24. sept.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z. glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - 9.05 Z. glasbo na poti - 10.05 Rezervirano za - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Z. glasbo na poti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00-ih - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Enajsta šola - 14.20 Koncert za mlade poslušalce Beethoven: Patetična - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 vsa zemlja bo z nami zapela - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Minute s skladateljem Janijem Golobom - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Bojana Adamiča - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Fran Levstik - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba z jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z. vami in za vas - 15.30 S. Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam ob og-

nju našem - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz - klub - Clark - Boland big band - Astrud Gilberto - Candido - 17.40 Iz partiturne orkestra Švicarskega radia - 17.55 Mi in narava - 18.00 Popularna country glasba - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereogrami - 20.00 V živo z - 21.00 Zavrtite, uganite - 22.00 S festivalov jazza - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 25. sept.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z. glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - 8.50 Naši umetniki mladim poslušalcem - 9.05 Z. glasbo na poti - 10.05 Rezervirano za - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00-ih - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 V ritmu koračnice - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Pojemo in godemo - 18.30 S. knjižnega trga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Franja Zorka - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo - 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 - Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Kenny Barron (Ted Dunbar - Wes Montgomery - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z. vami in za vas - 15.30 Glasbena medija - 15.45 Vroče - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi? - 17.40 Odmevi z gora - Rezervirano za aktualno reportažo - 17.55 Vodomet melodij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereogrami - 20.00 Stop pops 20 - 21.30 Poletni pops - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 - Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Kenny Barron (Ted Dunbar - Wes Montgomery - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z. vami in za vas - 15.30 Glasbena medija - 15.45 Vroče - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi? - 17.40 Odmevi z gora - Rezervirano za aktualno reportažo - 17.55 Vodomet melodij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereogrami - 20.00 Stop pops 20 - 21.30 Poletni pops - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NAGRADNA KRIŽANKA

GLAS	OKTOGON	STROJ ZA REZANJE ZIVALSKO KRIJE	VODITELJ TV-KRIŽANK	NORVEŠKI SLOVNIČAR AASEN	ZVEZNA DRŽAVA V ZDA	IGRALKA EKBERG
OSMI DEL CELOTE						
BOLG. ME-STO OB VZNOŽJU BALKANA						
REPUBLIKAV JUŽ. AFRIKI (ZOMBA)						
PODROČJE VLADANJA EMIRA						
DRŽAJ, ROČAJ			DARUVAR			JURIJ DALMATIN REŽISER REED
ORANJE			TEKST. SUROVINA			OBRABA, UNESK
SPRIMEK SNEGA ALI PRSTI		LADO AMBROŽIČ				ANGL. POMORSKAČ (JAMES) REKA V SLAVONJI
TRIVALENTNI KISIK		ZNOJ				
TRINITROTOLUOL			NAJRAZV. BITJE (HOMO SAPIENS)			ZEMELJA, KI NI POD VODO ZUPAN POD FRANCOZI
NIKELJ			ČEBELI SORODEN KOŽO-KRILEC			SITUACIJA
IVAN CANKAR			TUJE ZEN. IME			ZDA BREME, OBEZBA
SRBSKI KNJAZEV NIK (MOMA)			RIBA, VRSTA SKATA			VINOROD. RASTLINA PEVKA KOVAČIČ
SESTAVIL: R. N.	GOZDNA ZIVAL Z BODICAMI	ILKA VAŠTE	GLAVNI ŠTEVNIK			MOKROTA, TEKOCINA ORGAN VONJA
USNJE IZ JELENJE KOŽE						STAROGRŠKI POTUJOČI PEVEC
EKVIVOKCIJ						
ŽERJAVICA				MLEČNI IZDELEK		EMIL DALCROZE

Rešitev nagradne križanke z dne 11. septembra: madagaskar, ana pavlova, korana, sto, tnt, os, atene, risalo, ares, vodnik, av, enajst, marlene, rb, alija, kir, reval, jaka, oni, banat, tesarna, pirandello, anastazija.

Prejeli smo 169 rešitev. Izrečani so bili: 1. nagrada (150 din) prejme Gregor Grosar, Kranj, Kidričeva 41, 2. nagrada (120 din) prejme Ciril Hudovernik, Kranj, Cankarjeva 22, 3. nagrada (100 din) prejme Ivica Bavdek, Kranj, Cesta 1. maja 63. Nagrade bomo poslali po pošti.

Rešitve pošljite do srede, 23. septembra do 10. ure, na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadejeva 1, z oznako Nagradna križanka. 1. nagrada 150 dinarjev, 2. nagrada 120 din, 3. nagrada 100 din.

Noben dan brez obresti

Ze nekaj let si v bankah, pa tudi pri skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja prizadevajo, da bi prešli na enotno izplačevanje pokojnin prek hranilnih knjižic. S tem je namreč prihranjenega ogromno dela, pa še vrsto drugih prednosti ima tak način izplačevanja pokojnin.

Zamislite si samo, kaj pomeni vsak konec meseca pripraviti toliko denarja, ga predati pošti, pismonoši pa ga morajo raznositi po hišah. In potem, če hočete, da ga imate na varnem v banki, je treba spet ubrati pot do banke, vložiti in potem po potrebi dvigati.

Če pa se odločite za nakazovanje pokojnine direktno na banko, vse to odpade. Skupnost za pokojninsko in invalidsko zavarovanje nakaže denar v banko vsakokrat do 1. v mesecu in tu je prek računskega centra avtomatsko knjižen na njegov račun. Obresti tečejo od trenutka, ko je nakazilo izvršeno, torej ni tu noben dan zamude. Noben dan brez obresti! To pomeni tudi, da, če pride upokojenec vpisat pokojnino na hranilno knjižico sredi meseca, so obresti obračunane od 1. v mesecu. Tega morda še marsikdo ne ve, pa vendar je tako. Zato ni treba tam okrog prvega, ko je naval v banko največji, izgubljati časa v vrstah in se prerivati za vpis v hranilno knjižico. Četudi vpišete svoj znesek na koncu meseca, ne boste niti ob dinar obresti.

In kakšne so še prednosti hranilne knjižice? Predvsem ni treba doma čakati na pismonošo. Kolikokrat se zgodi, da bi ravno tiste dni radi kam odšli, pa je treba dežurati zaradi pismonoše. Ali pa se dogovarjati s sosedo, da vam naredi to uslugo in prevzamejo denar. Pa saj veste, nihče nima rad opravka s tujim denarjem in tudi sami ne vidimo radi, da nam gledajo v listek, koliko smo ta mesec dobili...

Pa še tako je narejeno pri banki, da moraš biti varčevalec, da moraš imeti tu hranilno knjižico, če hočeš biti deležen tudi drugih ugodnosti banke, kot je na primer kredit, za katerimi zelo pogosto sprašujemo. Pa še več se privarčuje, če ni denar dan in vedno pri roki. To je zagotovo. Če pa drugega ne, v banki je denar le najbolj na varnem!

In kaj pravi o nakazovanju pokojnin na hranilno knjižico upokojenci?

Prelja Saljanin, Straševce:

»Pred petimi leti sem se odločil, da bom dobival denar kar na knjižico. Veste, nerodno je bilo, ker smo bili dosti zdama, včasih tudi po nekaj mesecih, ko smo hodili domov v Črno goro, pismonoša pa je seveda prihajal z denarjem in prevzeli ga je bilo treba. Zdaj pa nakazujejo na knjižico, obresti tečejo od prvega dne in prav nobenih težav nima človek. Zares so se pametno spomnili.«

Zora Balderman, Kranj:

»Menda je že peto leto, odkar mi pokojnino nakazujejo direktno na knjižico. Odlično je to. Že zato, da ni treba čakati pismonoša, pa da mu ni treba letati po stopnicah v drugo nadstropje. Kot nalašč imam prav tisti dan kakšne nujne opravke, pa si samo zaradi denarja priklenim doma. Tako denar sam prihaja na knjižico, ko ga pa potrebuješ, ga dvigneš. Manj sitnosti je takole, res.«

Ivanka Dolenc, Orehek pri Kranju:

»Da mi bodo moja pokojnino nakazovali v banko, sem se odločila pred štirimi leti, ko sem bila spet pred tem, da grem na morje, pa bi imela sitnosti s pokojnino, ki bi jo prav med tistim časom prinesel pismonoša. Še nikoli mi ni bilo žal. Res je pametno tole od banke. Greš podpisati tisti listek ali pa ne, obresti ti tečejo od prvega dne, ko pride pokojnina v banko. Včasih tudi po tri mesece pustim tiste listke tam, pa ni nič narobe. Nikoli ni treba čakati pismonoše; kadar potrebujem denar, pa grem in ga dvignem. Pa še na varnem je. Kakor vem, ima zdaj že večina upokojencev tako urejeno za svojo pokojnino.«

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske, Kranj

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 19. 9.

8.00 Poročila - 8.05 Na obisku pri zboru »Suncokrele«, otroška oddaja TV Titograd - 8.35 Beli delfin, francoska risana serija - 8.50 Divja leta, mladinska nadaljevanje TV Beograd - 9.20 Ko utihne šolski zvonec, otroška oddaja TV Zagreb - 9.50 Narava čustvenih procesov, izobrazna oddaja - 10.15 Nasilje u družini: Jimmy, dokumentarna oddaja - 11.20 J. Dietl: Bolnišnica na konca mesta, češka nadaljevanje - 12.10 Poročila (do 12.15) - 15.35 Poročila - 15.40 Galeje u zakladi, ameriški poljudnoznanstveni film - 17.10 Naš kraj - 17.25 Nogomet Sloboda: Crvena zvezda, prenos u odmoru Propagandna oddaja - 19.10 Zlata ptica - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Liscio Hit - italijanske narodnozabavne pesmi - 21.00 Modni utrinki - 21.10 Dvoboj pri O. K. Corallu, ameriški film - 23.10 TV kazipot - 23.30 Poročila

Film Galeje in zakladi je sicer posnet po romanu Kipa Wagnerja, vendar gre za resnično zgodbo o odkritju bajnega zaklada, ki se je 1715. leta topil u ladjo španske vojske u viharjem morju.

Wayatt Earp in Doc Holliday se združita, da bi premagala Clantonovo tolpo. Obratun pri OK Corallu predstavlja pravo legendo Divjega zapada. Film je znan predvsem zaradi ugledne igralske zasedbe (Burt Lancaster, Kirk Douglas, Jo Van Fleet) in režiserja Johna Sturgea in je že pred prihodom u kinematografe veljal za velik projekt.

Oddajniki II. TV mreže:

15.25 Sarajevo: Balkanske atletske igre, prenos - 18.05 Narodna glasba - 18.35 Glasbeni večeri u Donatu: Koncert ansambla »Pro cantione antiqua« - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Ona, dokumentarna serija - 20.45 Poročila - 20.55

Vidiki - 21.40 Športna sobota 22.00 EP u odbojki Jugoslavija: Bolgarija, posnetek

TV Zagreb I. program:

9.30 TV u šoli: Boj za obstanek, Risanka, Umetnost, Risanka, TV izbor - 10.55 Izobrazna oddaja - 11.25 TV u šoli: TV koledar, Ustvarjanje Titove Jugoslavije (do 12.35) - 16.05 Poročila - 16.10 TV koledar - 16.20 Šibeniški festival otroka - 17.25 Tuzla: Nogomet Sloboda: Crvena zvezda - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Mayerling, francoski film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 V soboto zvečer: Festival »Krapina 81«

NEDELJA, 20. 9.

10.10 Poročila - 10.15 Nikar kjerkoli čez cesto, film SPV - 10.25 Živ žav, otroška matineja - 11.25 Ljubezen po kmečko, nadaljevanje TV Beograd - 12.10 TV kazipot - 12.30 Narodna glasba - 13.00 Kmetijska oddaja - 14.00 Poročila (do 14.05) - 14.55 Gornja Radgona: SP u Spedwayu, prenos - 17.00 Edino življenje človeka: Ivo Dani Popović, dokumentarna oddaja TV Titograd - 17.35 Športna poročila - 17.45 Zlomljena puščica, ameriški film - 19.10 risanka - 19.22 TV in radio nocoj - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 J. Veselinov-Zarko in A. Diklić - V. Radovanović: Baza na Donavi, nadaljevanje TV Novi Sad - 21.05 Titograd skozi stoletja, dokumentarna oddaja TV Titograd - 21.35 V znamenju - 21.55 Nogometna reportaža Radnički: Hajduk - 22.25 Športni pregled

Med kraje, ki so ohranili navade iz nekdanih patriarhalnih odnosov, sodi tudi Srbika vas, ki so jo upodobili ustvarjalci beograjske nadaljevanke Ljubezen po kmečko. Celotno dogajanje se vrti okrog poroke, ki jo napletajo starši svojim otrokom. Stvar, ki bi se skoraj končala na matičnem uradu, pokvari mladenič, ki se noče poročiti. Moti ga namreč,

da starši mislijo na vse, kar sodi k sporoči po kmečko, le na ljubezen so čisto pozabili.

Zlomljena puščica je dokaj klasičen vestern, u katerem se vojaku ameriške vojske posreči skleniti premirje u Apači. Čeprav film ne izstopa u svoji zvrsti, je vredno omeniti, da so mu očitali, češ da preveč upošteva stališča Indijancev. Igrajo: James Stewart, Jeff Chandler, Debra Paget in drugi.

Oddajniki II. TV mreže

15.25 Sarajevo: Balkanske atletske igre, prenos - 18.45 Dokumentarna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer z... - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.35 7 + 7, ponovitve zabavnoglasbene oddaje

PONEDELJEK, 21. 9.

8.45 TV u šoli: TV koledar, Koš, za košem, Kultura branja, Marijan Detoni - 10.00 TV u šoli: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute - 15.30 TV u šoli: Matematika, Koš za košem, Moja pot od doma do šole, Tla (do 16.35) - 17.20 Poročila - 17.25 Cici-ban, dober dan: Akvarij - 17.45 Berberska rapsodija, češki kratki film - 18.05 Jedraka revolucija: Atom pred vojno - 18.35 Obzornik - 18.45 Mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 A. Stuparich: Zadnje šolske leto, 2. del TV drame - 21.05 Kulturne diagonale - 21.45 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik u madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.00 Miti in legende, otroška oddaja - 18.15 Izobrazna oddaja - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost in mi - 20.50 Zagrebska panorama - 21.15 Skag, semjski film (do 22.25)

TOREK, 22. 9.

8.55 TV u šoli: TV koledar, Matematika, Od doma do šole, Dnevnik 10 - 10.00 TV u šoli: Dokumentarni film, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Glasbeni pouk, Zadnje minute - 15.30 TV u šoli: Vzemajna pomoč samoupravljalcev, Otok (do 16.20) - 17.05 Poročila - 17.10 Beli delfin, francoska risana serija - 17.25 Praznični dnevi slovenske folklore - 17.55 Pisani svet: Šibenik - 18.30 Obzornik - 18.40 Čas, ki živi: Prva je gorela Rašica - 19.10 risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Pripoved o stereotipnem vprašanju, dokumentarna oddaja - 21.00 C. Ta vražji človek, francoska nadaljevanje - 22.00 V znamenju - 22.15 Za lahko noč z Ireno Grafenauer

Francoski književnik, pripovednik in filozof Voltaire (1694 - 1778), njegovo pravo ime je bilo Francois Marie Arouet, je bil u svoji mladosti večkrat zaprt u Bastilji ali izgnan iz Pariza. Dve leti je prebil u Angliji, pozneje pa je iskal možnost, da bi svobodno mislil in pisal, pri Frideriku II. u Genui in nazadnje pri Ferneyu. V nadaljevanju Voltaire - na vražji človek so prikazani dogodki iz njegovega življenja, ki so uplivali na nastanek »klasičnih« del, obenem pa tudi obdobje, ko je francoska kultura in literatura usodno uplivala na duhovna dogajanja u Evropi.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik u madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pustolovščina, otroška oddaja - 18.15 Književnost - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabavno glasbena oddaja - 20.55 Portret: Milutin Garašanin - arheolog - 21.25 Zagrebska panorama - 21.50 Safari u Jankanariju, nigerijski dokumentarni film

SREDA, 23. 9.

9.00 TV u šoli: TV koledar, Vzemajna pomoč samoupravljalcev, Otok Hvar - 10.00

TV u šoli: Biologija, Risanka, Kocka, kockica: Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute - 17.25 Poročila - 17.30 Cirkus - 17.55 Romantika proti klasicizmu, angleška dokumentarna serija - 18.25 Obzornik - 18.40 Glasbena oddaja - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Naša hči, kamerunski film - 21.40 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 21.45 Miniature: Stane Dremelj - 21.55 V znamenju

Za revne afriške družine predstavlja odločitev, da bo ena od hčerk nadaljevala študij, veliko denarno težavo. Ko pa hčerka doštudira, si zagotovi socialno in ekonomsko varnost, cela družina pričakuje, da bo skrbela za njene starejše člane. Kamerunski film Naša hči prikazuje take in podobne probleme družine Mbarga.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik u madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Dom in otroštvo - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Nogometna reportaža Dinamo: Partizan - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Bife - 21.35 Zagrebska panorama (do 21.55)

ČETRTEK, 24. 9.

8.55 TV u šoli: TV koledar, Matematika, Serijska proizvodnja, Tla - 10.00 TV u šoli: Kemija, Risanka, Združeni narodi, Risanka, Pravljica, Zadnje minute (do 12.05) - 15.25 Nogomet OFK Beograd: Sarajevo, prenos (do 17.15) u odmoru... - 17.30 Panorama - 17.35 Divja leta, mladinska nadaljevanje TV Beograd - 18.00 Nova obzorja, dokumentarna serija TV Novi Sad - 18.30 Obzornik - 18.40 Po sledeh napredka - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Bobu bob - 21.35 Iz koncertnih dvoran - M. Lipovšek: Orglar (kantata) - 22.05 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik u madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Babičin vnuč, otroška oddaja - 18.15 Znanost - 18.45 TV kabaret - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kino oko - 23.00 24 ur (do 23.05)

PETEK, 25. 9.

8.50 TV u šoli: TV koledar, Ruščina, Sodobna hrvaška književnost - I. del - 10.00 TV u šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Mali program, Risanka, Izobrazna na reportaža, Zadnje minute - 15.30 TV u šoli: Ruščina, Sodobna hrvaška književnost (do 16.30) - 17.15 Poročila - 17.20 Čebelko hlaček, japonska risana serija - 17.45 Godba brez not: Codona, 2. del - 18.15 Obzornik - 18.25 Jezik u javni rabi - 18.35 Sodobna medicina: Vsi so naši otroci - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 C. Richter: Prebujajoča se dežela, 1. del ameriške serije - 21.35 Stiri-desetletniki, zadnji del poljske humoristične serije - 22.20 V znamenju - 22.35 Nočni kino: Butley, angleški film

Ameriška nadaljevanje Prebujajoča se dežela je nastala po istoimenski trilogiji Conrada Richterja. Zgodba se začne u letu 1790, ko pride družina Wortha Luchetta iz Pennsilvanije u Ohio, kjer naj bi našla novi dom. Dežela je še vsa gozdna, nenaseljena.

Harold Pinter si je za svoj prvenec izbral filmsko verzijo duhovnih Grayevih igr Butley. Osrednji junak je nekoliko mazohističen in veseljaško zlobni univerzitetni profesor (Alan Bates), ki se ne znajde dobro u stojih »srednjih letih«.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik u madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Koraki, mladinska oddaja - 18.45 Pesem, ki traja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Vsi intervjui - 20.45 Zagrebska panorama - 21.10 Narodna glasba - 21.40 V petek ob 21.30 - kulturni mozaik (23.40)

TRŽNI PREGLED

JESENICE

Solata 35 din, cvetača 50 din, korenček 25 din, česen 70,70 din, čebula 12,50 din, fižol 30 din, pesa 15 din, paradižnik 25 din, paprika 25 din, slive 63,25 din, jabolka 18,70 din, hruške od 20 do 25 din, grozdje 3 din, limone 69,70 din, koruzna moka 21,50 din, surovo maslo 185,70 din, smetana 82,30 din, skuta 66,40 din, sladko zelje 8 din, orehi 357 din, jajčka od 3,60 do 6,20 din, krompir 10 din.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

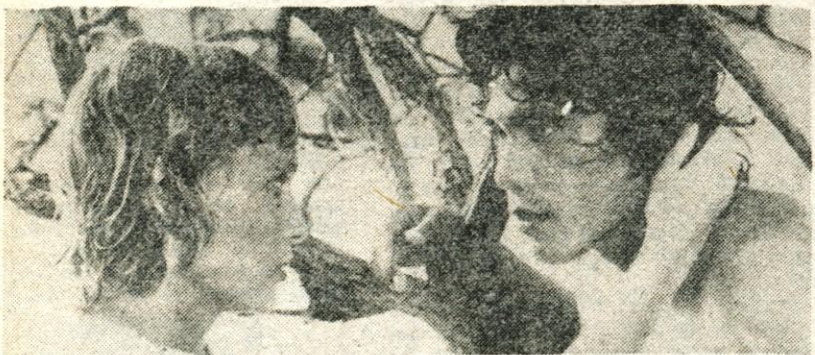
TOZD KMETIJSTVO

obvešča, da bo u nasadu u Preddvoru začel prodajati sadje za ozimnico od

10. oktobra dalje.

NOVO V KINU

Angleški glasbeni film Clash - divji fant je bil prikazan na letošnjem beograjskem Festu, kar menda govori u prid njegovi kvaliteti. Obravnava sedemdeseta leta, čas nerazumevanja med tistimi zgoraj in spodaj, med levimi in desnimi, starimi in mladimi. Igrajo Ray Gande in člani skupine The Clash.

Leta 1937 je John Ford posnel film Uragan, čudovito ljubezensko zgodbo s polinezijskih otokov. Štirideset let kasneje ga je sledil Dino de Laurentis, ki je u spektakel vložil okrog dvajset milijonov dolarjev. Zgodba, ki bo raznežila predvsem občutljive gledalke, govori o bogati Amerikanci (Mia Farrow), ki se zaljubi u postavnega domorodca, ga reši pred ječo in se z njim zateče na obalo toka Alava. Tedaj pa prihrumi silovit uragan...

Spanci so posneli lepo ljubezensko dramo Mladoporočnica. Obravnava probleme komaj poročenega para, njune napore, da bi uskladila želje in prejšnje navade. Kjer pa se pojavljajo problemi, se običajno pojavi tudi nekdo »stretji«.

Sedmerica seje smrt je kriminalka, polna dobro zrežiranih akcij. Pripoveduje o neuspešnem boju policije proti zločinom bande, ki deluje na havajskem otočju. Vsi poskusi, da bi ji stopili na prste, so zaman, dokler FBI ne pokliče na pomoč ljudi iz podzemlja.

KINO

KRANJ CENTER

18. in 19. septembra nem. barv. erot. film SPANSKE OLIVE ob 16. in 20. uri.
19. septembra ob 22. uri premiera angl. barv. glasb. filma THE CLASH - DIVJI FANT
20. septembra amer. barv. glasb. risani film ANA IN ANDY ob 10. uri, ital. barv. akcijski film PONUDI SE DRUGO LICE ob 15. uri, nem. barv. erot. film SPANSKE OLIVE ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. krim. filma SEDMERICA SEJE SMRT ob 21. uri.
21. in 22. septembra angl. barv. glasb. film THE CLASH - DIVJI FANT ob 15.30, 17.45 in 20. uri.
23. in 24. septembra amer. barv. ljub. film URAGAN ob 16. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

18. septembra ital. barv. krim. film ZME-DA V AFRIKI ob 16. in 20. uri
19. septembra amer. barv. west. film DVA SUPER BANDITA ob 16. in 18. uri, amer. barv. vojni film NOČ GENERALOV ob 20. uri
20. septembra hongk. barv. kung. fu film KITAJSKI ZMAJ ob 14. uri, amer. barv. west. film SOVRAŽNIK APACEV ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. krim. filma PO ZAKONU IN PENDREKU ob 20. uri.
21. in 22. septembra amer. barv. krim. film PO ZAKONU IN PENDREKU ob 16. in 18. in 20. uri.
23. septembra amer. barv. zgod. spektakel BEN HUR ob 16. in 19. uri.
24. septembra ital. barv. akcijski film PONUDI SE DRUGO LICE ob 16. in 20. uri

TRŽIČ

19. septembra ital. barv. akcijski film PONUDI SE DRUGO LICE ob 16. uri, amer. barv. srhljivka ON VE, DA SI SAMA ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. krim. filma PO ZAKONU IN PENDREKU ob 22. uri.
20. septembra amer. barv. risani film ANA IN ANDY ob 15. uri, amer. barv. west. komedija DVA SUPER BANDITA ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. ljub. spektakla URAGAN ob 21. uri.
21. septembra amer. barv. west. komedija DVA SUPER BANDITA ob 18. in 20. uri.
22. septembra ital. barv. krim. akcijski film ZME-DA V AFRIKI ob 18. in 20. uri.
23. septembra hongk. barv. film KITAJSKI ZMAJ ob 18. in 20. uri.
24. septembra amer. barv. zgod. spektakel BEN HUR ob 17. in 20. uri

DOM KAMNIK

19. septembra amer. barv. west. film SOV-RAŽNIK APACEV ob 15.30, amer. barv. pust. film KASKADER ob 17.30 in 19.45, premiera amer. barv. krim. filma SEDMERICA SEJE SMRT ob 22. uri

20. septembra ital. barv. krim. film ZME-DA V AFRIKI ob 15. uri, amer. barv. pust. film KASKADER ob 16.45 in 19. uri, premiera angl. barv. glasb. filma THE CLASH - DIVJI FANT ob 21.15

21. in 22. septembra nem. barv. erot. film SPANSKE OLIVE ob 18. in 20. uri.
23. septembra ital. barv. akcijski film PONUDI SE DRUGO LICE ob 18. in 20. uri.
24. septembra hongk. barv. film KITAJSKI ZMAJ ob 18. in 20. uri

DUPLICA

19. septembra amer. barv. ljub. film URAGAN ob 20. uri
20. septembra angl. barv. pust. film VO-HUN, KI ME JE LJUBIL ob 15. in 17. uri, amer. barv. zgod. spektakel BEN HUR ob 19. uri
23. septembra nem. barv. erot. film SPANSKE OLIVE ob 20. uri
24. septembra angl. barv. glasb. film THE CLASH - DIVJI FANT ob 20. uri

KOMENDA

18. septembra amer. barv. erot. film VRO-ČE MAJICE ob 20. uri
19. septembra hongk. barv. film KITAJSKI ZMAJ ob 20. uri

ČEŠNICA

19. septembra amer. barv. vojni film NOČ GENERALOV ob 20. uri

RADOVLJICA

18. septembra amer. barv. pust. film PETI MUSKETIR ob 20. uri
19. septembra amer. barv. film ROLLER BOOGIE - LJUBEZEN NA KOTALKAH ob 18. uri, amer. barv. film ZMAGOVALEC VZAME VSE ob 20. uri
20. septembra amer. barv. pust. film PETI MUSKETIR ob 18. uri, hongk. barv. karate film ČUVAJ SE KLEOPATRE WONG ob 20. uri
21. septembra amer. barv. film ROLLER BOOGIE - LJUBEZEN NA KOTALKAH ob 20. uri
22. septembra amer. barv. film ZMAGOVALEC VZAME VSE ob 20. uri
23. septembra hongk. barv. film ČUVAJ SE KLEOPATRE WONG ob 20. uri
24. septembra franc. barv. film POLICA-J ALI BANDIT ob 20. uri

BLED

18. septembra amer. barv. west. film VAN-DA NEVADA ob 20. uri
19. septembra amer. barv. west. film VAN-DA NEVADA ob 18. uri, ital. barv. film RE-KA VELIKEGA KROKODILA ob 20. uri
20. septembra amer. barv. pust. film KONVOJ ob 18. uri, amer. barv. west. film VANDA NEVADA ob 20. uri
21. septembra amer. barv. pust. film PETI MUSKETIR ob 20. uri

22. septembra amer. barv. film ROLLER BOOGIE - LJUBEZEN NA KOTALKAH ob 20. uri

23. septembra amer. barv. film ZMAJ VZAME VSE ob 20. uri
24. septembra hongk. barv. karate film ČUVAJ SE KLEOPATRE WONG ob 20. uri

BOHINJ - BOHINJSKA BISTRICA

19. septembra amer. barv. pust. film KONVOJ ob 20. uri
20. septembra ital. barv. film REKA VE-KEGA KROKODILA ob 20. uri
24. septembra amer. barv. film ROLLER BOOGIE - LJUBEZEN NA KOTALKAH ob 20. uri

JESENICE RADIO

18. septembra ital. drama PUTANA ob 19. in 20. uri
19. in 20. septembra grški krim. film ROTA OKOLI NAFTE ob 17. in 19. uri
21. in 22. septembra nem. krim. film SEM TVOJ MORILEC ob 17. in 19. uri
23. septembra amer. pust. film STIRI-MUSKETIRJI ob 18. in 20. uri

JESENICE PLAVŽ

18. septembra amer. psih. drama STI-KLENI ZVONEC ob 18. in 20. uri
19. in 20. septembra nem. krim. film SEM TVOJ MORILEC ob 18. in 20. uri
21. in 22. septembra grški krim. film ROTA OKOLI NAFTE ob 18. in 20. uri
24. septembra amer. pust. film STIRI-MUSKETIRJI ob 18. in 20. uri

DOVJE

19. septembra franc. barv. film HRAS-BEŽIMO ob 19.30
20. septembra avstrij. barv. film AN-OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 19.30
KRANJSKA GORA
19. septembra avstrij. barv. film AN-OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 20. uri
23. septembra nem. film JAZ SEM TVOJ MORILEC ob 20. uri

ŠKOFJA LOKA SORA

18. septembra angl. barv. film MOST NA REKI KWAI ob 17. in 20. uri
19. in 20. septembra amer. avant. film BEŠKI ASI ob 18. in 20. uri
22. in 24. septembra avst. barv. film ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 18. in 20. uri

ZELEZNICI OBZORJE

18. septembra amer. barv. film NEREN-ASI ob 20. uri
19. septembra nem. barv. film HOTI-DRAKULA ob 20. uri
20. septembra angl. vojni film MOST NA REKI KWAI ob 17. in 20. uri
23. septembra amer. znan. fant. film TEOR ob 20. uri

KAM?

Turistična agencija
ALPETOUR

BEOGRAD

jesenski izleti z letalom, vlakom, avtobusom
ogled Beograda s Hišo cvetja
izleti v okolico

RIM - CAPRI - ASSISI

z avtobusom, odhod 25. 9.

MAKEDONIJA

4 dni, letalo do Skopja in nazaj, ogled Ohrida
odhod 25. 9.

RAB

7-dnevni paket,
hotel International,
odhod 17. in 24. okt.

RIM

1 dan z letalom, odhod 22. 10.

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih poslovalnicah.

»ZLATI GLASOVI«

Neda Ukraden • Miki Jevremović • Fadil Toskić • Mitar Mirić • Nada Obrić • Boki Milošević • Nedeljko Bilkić in drugi
v PETEK, 18. 9.

ob 17. uri v športni dvorani pod Mežakljo na Jesenicah in ob 20. uri v športni dvorani na Planini v Kranju

Predprodaja vstopnic po 100 din v hotelu Pošta na Jesenicah in v turistični poslovalnici Alpetour (Creina) v Kranju

V restavraciji hotela Transturnist v Škofji Loki vas bodo vsa sobota zabavali priznani ansambli.

Za prijetno počutje je poskrbljeno.

Vabljeni!

V soboto, dne 19. 9. ob 20. uri bo v športni dvorani Poden v Škofji Loki igrala za ples skupina HAZARD.

V soboto, dne 19. 9. ob 20. uri in nedeljo, 20. 9. ob 18. uri bo v Delavskem domu v Kranju igrala za ples skupina VETER.

HTDO
Gorenjka

Jesenice, n. sol. o.
POZD Žitnice
Kranjska gora

Odbor za medsebojna razmerja objavlja prosta mesta in naloge

STROJNIKA SEDEŽNICE

Pogoji:
— poklicna šola kovinarske stroje,
— delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom

VZDRŽEVALCA

Pogoji:

— KV ključavničar,
— delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom

TREH STROJNIKOV VLEČNIC

Pogoji:

— poklicna šola ali dokončana osnovna šola,
— delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Turistično zanimivi slapovi v Sloveniji

Slovenija se ponaša z okoli 90 slapovi, ki so vse pogostejši cilj izletnikov in turistov. Slapovi so najrazličnejši po obliki in nastanku, precej pa se razlikujejo tudi po vodnem pretoku in stalnosti. Vsi niso enako turistično zanimivi, saj dostop do nekaterih zahteva že kar alpinistično plezanje, drugi so vredni ogleda le v določenih mesecih oziroma letnih časih.

V letošnjem letu je ekipa sodelavcev iz Zavoda SRS za varstvo naravne in kulturne dediščine natančneje izmerila višine nekaterih markantnejših slapov v Sloveniji in jih razvrstila v razpredelnico. Danes vam predstavljamo 5 slapov.

*Slap BOKA je dvostopenjski pahljačasti slap v zatrepnem delu soteske Boke in meri od ustja do prvega tolmana kar 106 metrov. Slap si lahko ogledamo že s ceste Bovec - Žaga, kjer nas ob parkirnem prostoru nanj opozarja tabla. Dostop do ustja slapu in kraškega izvira rečice Boka je možen po opuščeni italijanski planinski poti na levem pobočju soteske Boke. Od razgledišča na cesti je 1 uro in 30 minut hoje, v enakem času pa lahko pridemo tudi ob strugi do vznožja slapu.

RINKA, slap Savinje na koncu Logarske doline, je poleg obeh Peričnikov edini popolnoma prosto padajoči slap v Sloveniji.

visok 90 metrov. To je prvi izvir Savinje, ki se kmalu zatem izgubi v prodnati strugi Kotovca in se pojavi šele v Logu, kjer se pridruži drugemu izviru Savinje. Ustje slapa je dostopno le z vrhovo. Do vznožja slapa vodi markirana pot ob bifeja na parkirišču, od koder je 10 minut hoje navkreber proti Okrešlju. Slap si lahko ogledamo tudi iz okrepčevalnice Orlovo gnezdo, ki je vpeta na pobočje desno od slapu, gledano proti toku in se vzpenja nekaj 10 metrov nad tolmunom.

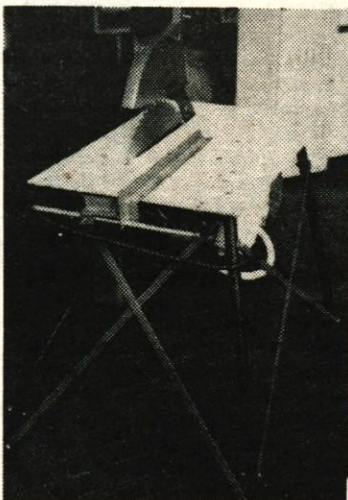
GREGORČICEV SLAP je eden manj znanih slapov. To je slap potoka Brinte, ki v svojem toku ustvarja še več slapov. Celotna višina slapa je 88 metrov. Najlaže je viden iz Vrsnega in Selc, čeprav le delno. Dostop do vznožja je zelo težak, saj ne vodi tja nobena steza.

SPODNJI PERIČNIK v dolini Vrat je eden od treh slovenskih slapov, kjer voda ne pada ob steni, ampak prosto, in je visok 52 metrov. Enak je slikoviti ZGORNJI PERIČNIK, visok le 16 metrov. Oba sta posebno lepa pozimi, ko voda zamrzne v tisoče majhnih in velikih ledenih sveč. Oba slapa sta dostopna po označeni in zavarovani poti od Koče pri Peričniku. Do spodnjega slapu je četrta ure hoje, do zgornjega pa še 10 minut.

Slap PIRAŠICA je 50 metrov visok slap istoimenskega potoka, ki v bližini Bohinjske Bistrice priteka s pobočja Pokljuke v Savo Bohinjko. Je širokopramenski in pada v treh stopnjah. Slap je zelo atraktiven predvsem ob velikem vodnem pretoku. Pozimi zaledeni v 100 metrov visok steber. Del slapu je viden že s ceste Nomenj - Bohinjska Bistrica. Izhodišče za pešpot je avtobusna postaja Log, od koder vodi pot tik ob cesti proti Bohinju do prve domačije ob desni strani ceste, nato pa je markirana steza po levi strani suhe struge do vznožja slapu. Foto: D. Sedej

IZBRALI SO ZA VAS

V Murkinem ELGU v Lescah so spet bogato založeni z vsemi vrstami porcelana; jedilnimi servisi, posameznimi krožniki, skodelicami za črno, belo kavo, za pecivo, kompote itd. Domače in tuje izdelave je, tudi iskan in priznan češki.

Tudi otroške kavbojke dobite te dni ceneje na Kokrinem otroškem oddelku v GLOBUSU. Od Elkrja Mozirje so in jih prodajajo kot posebno ugodno ponudbo. Velikosti od 6 do 16 let, barve pa svetlejšje in temnejše indigo modre.

Cena: od 413 do 699

Še po lanskih cenah lahko na otroškem oddelku v GLOBUSU (spodaj) kupite smučarskega »pajaca« za otroke od 2 do 7 let. Živih barv so.

Cena: 820 do 960 din

Vsaka hiša bi morala imeti doma takšno krožno žago za vseh vrst žaganja, posebno še sedaj, ko nam bo vsak kos lesa prav prišel za kurjavo. Standard Osijek jih izdeluje, videli smo jo pa pri FUŽI-NARJU na Jesenicah. Premier žage je 400 mm, elektromotor pa ima moč 2 kW.

Cena: 10.550,45 din

TRGOVSKO PODJETJE
nama
LJUBLJANA
VSELEJ SPREMLJA
TRŽNE AKTUALNOSTI,
zato

V
nama
VELEBLAGOVNICAH

Ljubljana — Škofja Loka — Kočevje —
Velenje — Slovenj Gradec —
Ravne na Koroškem — Žalec — Cerkno

LAHKO KUPITE TUDI BLAGO
BREZ PLAČILA
TEMELJNEGA PROMETNEGA DAVKA

ZA DINARJE,
KI IZVIRAJO IZ
MENJAVE ALI PRODAJE
KONVERTIBILNIH DEVIZ

OSNOVNO ZDRAVSTVO

GORENJSKE, o. o.

TOZD Zdravstveni dom Kranj

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. VOZNIKA RESEVALNEGA VOZILA - RESEVALCA
2. ELEKTRICARJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednja pogoja:

pod 1.:

voznik motornih vozil D kategorije ali C kategorije s 4-letno prakso in opravljen 80-urni tečaj iz prve pomoči

pod 2.:

dokončana poklicna šola elektro-stroke

Delo se združuje za nedoločen čas. Poskusno delo traja dva meseca.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o., Kranj, Gosposvetska 10, kadrovska služba.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

DOM UPOKOJENCEV KRANJ

Cesta 1. maja 59

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. PK KUCHARICE en delavec
2. DELAVKE V KUHINJI en delavec
3. SNAŽILKE en delavec

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji za sprejem:

pod 1.: dokončana osnovna šola in tečaj za PK kuharico
pod 2. in 3.: dokončana osnovna šola.

Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD, stanovanj nimamo.

II. Dom upokojencev objavlja podelitev štipendije učencu srednje šole za gostinstvo in turizem - smer kuhar

Pismene prijave z opisom dosedanje zaposlitve in pričevanjem o izobrazbi naj kandidati vložijo v 15 dneh po objavi na naslov: Komisija za delovna razmerja pri Domu upokojencev Kranj, Cesta 1. maja 59.

ŽIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE KRANJ**DEŽURNI VETERINARJI**

od 18. 9. 81 - 25. 9. 81

Za občini Kranj in Trzin

TERAN Janez, dipl. vet., Kranj, Vrečkova 5, telefon 26-357 ali 21-796
LIKOSAR Dušan, dipl. vet., Visoko 45 a, tel. 28-772

Za občino Škofja Loka

VODOPIVEC Davorin, dipl. vet., Gorenja vas 186, tel. 66-310
OBLAK Marko, dipl. vet., Škofja Loka, Novi svet 10, tel. 66-577 ali 44-518

za občini Radovljica in Jesenice

PLESTENJAK Anton, dipl. vet., Bled, Prešernova 34, tel. 77-828 ali 77-863

Dežurna služba pri Živino-rejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

MEBLO

globine posameznih elementov. Zato je pripravljen za nameščanje v slehernem prostoru. Novost FORMANOVE je tudi ta, da so elementi obdelani na obeh straneh in jih zato lahko postavimo v prostor (prostostoječe). Novost so še poljubne police (s poljubnimi oblogami, vrata, razponom po višini, druga nad drugo), vrata i.t.d. Skratka: FORMANOVA je privlačna, funkcionalna in kakovostno izdelana.

Sledi področje JOGI izdelkov. Na ogled so JOGI vzmetnice in postelje. JOGI vzmetnice so že dolgo pojem v svojem razredu, poznan iz-

gospodarsko razstavišče**Ljubljana,**

Razstava MEBLA, članice SOZD UNILES, je značilna zaradi posebnosti proizvodnega programa, ki se v pozitivnem smislu razlikuje od mnogih sorodnih programov. Najprej je tu FORMANOVA, sistemsko pohištvo, ki je drugačno od mnogih sistemov te vrste. Odlikujejo ga namreč lepe oblike, zaobljeni robovi, pa tudi različne višine, širine in

ima, omogoča izredno prožnost, da postelja reagira na vsak pritisk telesa. Telo je med spanjem naravno zleknjeno, sproščeno in ni bojazni, da bi trpela hrbtenica (na slabi bih lažjih hrbtenic!). Informacije prihaja do JOGI - pa naj bo vzmetnica ali postelja, ki ima

To pa so tudi poglaviti eksponati, na katere smo želeli opozoriti. Če je to varna MEBLO želela s to razstavo omogočiti kupcu izčrpane informacije o vseh svojih proizvodnih programih in tudi nakup teh izdelkov, ji je to v celoti uspelo. Tudi zato, ker je poskrbela, da je obiskovalcem na razpolago veliko število "informacij".

Le-ti rade volje obiskovalcem pri nakupu svetujejo tisto, kar je najprimernejše za velikost njihovega stanovanja in kar resnično potrebujejo, da bo dom nudil družini udobje, gostom pa prijetna srečanja.

naročijo tudi v salonih MEBLO v Novi Gorici, Mariboru in Celju, pa tudi v vseh večjih trgovinah s pohištvo. Vse informacije pa dobijo v Ljubljani, v Informacijskem centru MEBLA Celovški cesti 111.

16. - 23. 9.

edina dvojno vzmetenje - zasluži priznanje, saj nudi dober počitek in zdravo spanje.

Gotovo se bomo ustali vili na razstavi MEBLA tudi tam, kjer je na ogled OBLAZINJENO POHIŠTVO. Tako pohištvo je sestavni del doma, služi sprostitvi, obiskom in prijateljskim srečanjem. To sicer vemo, velja pa si ogledati sedežno pohištvo - garnituri KALA in KEA TRI. Obe imata prava vzmetna polnila, kar omogoča večjo prožnost in trajnost in sta primerni tudi za ležišče.

Tudi LAMINIRANI sedežni elementi so nekaj posebnega. Izredno kvalitetno teh izdelkov zagotavlja poseben tehnološki postopek. Ograde je namreč izdelano iz več zlepljenih plasti lesa, zato z leti posebno zaokroženje deli ograj, loki in krivulje izgube prožnosti, ne izgube prožnosti, svoje značilne, elegantne oblike.

KMETIJSKA ZADRUGA BLED

zadružni svet in razpisna komisija

v skladu s statutom in sklepom zadružnega sveta razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA ZADRUGE

Kandidat mora za opravljanje navedenih del poleg splošnih pogojev, določenih v zakoni, samoupravnimi sporazumi in drugih navedenih dokumentih izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo agronomske ali ekonomske smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na vseh delovnih mestih
- izjemoma ima kandidat lahko srednjo strokovno izobrazbo navedenih smeri, kolikor izpolnjuje druge zahtevane pogoje
- da ima sposobnost organiziranja in vodenja ter pozitivno oceno uveljavljanja načel samoupravljanja in socialistične morale.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Interesenti za razpisana dela in naloge naj pošljejo ponudbo vso potrebno dokumentacijo z opisom dosedanjega dela in prakse na naslov KMETIJSKA ZADRUGA BLEB Prešernova 11. Razpisna komisija za imenovanje individualnega poslovodnega organa.

Prijavni rok za razpisana dela in naloge je 15 dni od dneva objave razpisa. O rezultatih razpisa bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sklepu zadružnega sveta.

TERMIKA LJUBLJANA n. sol. o.

TOZD Proizvodnja Škofja Loka, o. sub. o.

razpisuje naslednja prosta dela in naloge

ORODJARJA - 1 delavec

Pogoj: - uspešno končana šola za poklic orodjarja
- 1 leto delovnih izkušenj s področja izdelave in vzdrževanja orodij

STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA - 1 delavec

Pogoj: - uspešno končana šola za poklic strojnega ključavničarja ali ključavničarja
- 1 leto delovnih izkušenj s področja vzdrževanja

TOPLOVODNEGA ALI VODOVODNEGA INŠTALATERJA - 1 delavec

Pogoj: - uspešno končana šola za toplovodnega ali vodovodnega inštalaterja
- vsaj 1 leto delovnih izkušenj s področja dela izdelave in vzdrževanja toplovodnih ali vodovodnih inštalacij

Vsa dela se opravljajo na področju vzdrževanja proizvodnih linij v obratu Trata. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo je določeno po Pravilniku.

Iz Poljanske doline imamo lasten prevoz (avtobus) na vse delovne izmene. S stanovanjem ne razpolagamo.

Za informacije vam je na voljo kadrovska služba TOZD.

Pismene prošnje z dokazili o izobrazbi in opisom dosedanjega dela pošljite na naslov: »Termika«, TOZD Proizvodnja Škofja Loka, Trata 32 v 15 dneh po objavi. Telefon: 60-771. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izbiri.

ALPETOUR TOZD POTNIŠKI PROMET KRANJ

OBVEŠČA

cenjene potnike, da spodaj navedene linije prično obratovati z 21. septembrom 1981 po spremenjenem voznem redu!

LINJA: DUPLJE - STRAHINJ - KRANJ

POSTAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	D	D*	D	D*	D*	D	D*	D	D	D	D	D	D*	D	D*	D*
DUPLJE O			5.30	6.05	6.35	7.05	7.35	8.05	9.05	10.05	11.05	12.05	12.35	13.05	13.32	14.35
DUPLJE I			5.31	6.06	6.36	7.06	7.36	8.06	9.06	10.06	11.06	12.06	12.36	13.06	13.33	14.36
Zeje			5.33	6.08	6.38	7.08	7.38	8.08	9.08	10.08	11.08	12.08	12.38	13.08	13.35	14.38
Strahinj	5.05			6.10	6.40	7.10	7.40	8.10	9.10	10.10	11.10	12.10	12.40	13.10		14.40
Naklo vas	5.08	5.30		6.13	6.43	7.13	7.43	8.13	9.13	10.13	11.13	12.13	12.43	13.13		14.43
Naklo AP	5.10	5.32	5.38	6.15	6.45	7.15	7.45	8.15	9.15	10.15	11.15	12.15	12.45	13.15	13.38	14.45
Merkur skl.															13.40	
Polica	5.14	5.35	5.41	6.18	6.48	7.18	7.48	8.18	9.18	10.18	11.18	12.18	12.48	13.18	13.48	14.48
Zdrav. dom	5.18	5.38		6.21	6.51	7.21	7.51	8.21	9.21	10.21	11.21	12.21	12.51	13.21	13.51	14.51
KRANJ AP P	5.20	5.40	5.46	6.22	6.52	7.22	7.52	8.22	9.22	10.22	11.22	12.22	12.52	13.22	13.52	14.52

POSTAJE	17	18	19	20	21	22	23
	D	D	D	D	D	D	D
DUPLJE O	15.05	16.05	17.05	18.05	19.05	20.05	21.25
Duplje I	15.06	16.06	17.06	18.06	19.06	20.06	21.26
Zeje	15.08	16.08	17.08	18.08	19.08	20.08	21.28
Strahinj	15.10	16.10	17.10	18.10	19.10	20.10	21.30
Naklo vas	15.13	16.13	17.13	18.13	19.13	20.13	21.33
Naklo AP	15.15	16.15	17.15	18.15	19.15	20.15	21.35
Polica	15.18	16.18	17.18	18.18	19.18	20.18	21.38
Zdrav. dom	15.21	16.21	17.21	18.21	19.21	20.21	21.41
KRANJ AP P	15.22	16.22	17.22	18.22	19.22	20.22	21.42

LINJA: KRANJ - STRAHINJ - DUPLJE

POSTAJE	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
	D*	D*	D*	D	D*	D	D	D	D	D	D*	D	D*
KRANJ AP O	5.20	5.40	6.15	6.45	7.15	7.45	8.45	9.45	10.45	11.45	12.15	12.45	13.15
Polica	5.24	5.44	6.19	6.49	7.19	7.49	8.49	9.49	10.49	11.49	12.19	12.49	13.19
Merkur skl.		5.52											
Naklo AP	5.27	5.57	6.22	6.52	7.22	7.52	8.52	9.52	10.52	11.52	12.22	12.52	13.22
Naklo vas	5.29		6.24	6.54	7.24	7.54	8.54	9.54	10.54	11.54	12.24	12.54	13.24
Strahinj			6.27	6.57	7.27	7.57	8.57	9.57	10.57	11.57	12.27	12.57	13.27
Zeje		6.01	6.29	6.59	7.29	7.59	8.59	9.59	10.59	11.59	12.29	12.59	13.29
Duplje I		6.04	6.31	7.01	7.31	8.01	9.01	10.01	11.01	12.01	12.31	13.01	13.31
Duplje P		6.05	6.32	7.02	7.32	8.02	9.02	10.02	11.02	12.02	12.32	13.02	13.32

POSTAJE	37	38	39	40	41	42	43	44	45
	D*	D	D	D	D	D	D	D	D
KRANJ AP O	14.15	14.45	15.45	16.45	17.45	18.45	19.45	20.45	22.25
Polica	14.19	14.49	15.49	16.49	17.49	18.49	19.49	20.49	22.29
Naklo AP	14.22	14.52	15.52	16.52	17.52	18.52	19.52	20.52	22.32
Naklo vas	14.24	14.54	15.54	16.54	17.54	18.54	19.54	20.54	22.34
Strahinj	14.27	14.57	15.57	16.57	17.57	18.57	19.57	20.57	22.37
Zeje	14.29	14.59	15.59	16.59	17.59	18.59	19.59	20.59	22.39
Duplje I	14.31	15.01	16.01	17.01	18.01	19.01	20.01	21.01	22.41
Duplje P	14.32	15.02	16.02	17.02	18.02	19.02	20.02	21.02	22.42

OPOMBA:

D vozi ob delavnikih
D* vozi ob delavnikih
razen sobote

LINJA: KRANJ - BESNICA

POSTAJE	KM	1	2	3	4	5	6	7
		D*	D*	D	D*	D*	D*	D*
KRANJ AP O		6.20	7.20	8.20	13.20			15.20
Tukanina	2	6.22	7.22	8.22	13.22		14.40	15.22
Čet. Sava	4	6.24	7.24	8.24	13.24	14.17	14.42	15.24
Blagovica	7	6.26	7.26	8.26	13.26	14.20	14.45	15.26
Polica	8	6.28	7.28	8.28	13.28	14.25	14.50	15.28
Besnica Sp.	9	6.30	7.30	8.30	13.30	14.28	14.52	15.30
Besnica ZD	10			8.33			14.55	15.33
Besnica Zg. P	11			8.36			14.58	15.36

POSTAJE	8	9	10	11	12	13
	D*	D	D*	D	D*	D*
Besnica Zg. O				9.05		
Besnica ZD				9.08		
Besnica Sp.	5.25	6.30	7.30	9.11	13.30	14.30
Polica	5.27	6.32	7.32	9.13	13.32	
Blagovica	5.29	6.34	7.34	9.15	13.34	
Čet. Sava	5.31	6.36	7.36	9.17	13.36	
Tukanina	5.32	6.37	7.37	9.18	13.37	14.40
Zdrav. dom	5.34	6.39	7.39	9.20	13.39	
KRANJ AP P	5.35	6.40	7.40	9.21	13.40	

OPOMBA:

D vozi ob delavnikih
D* vozi ob delavnikih
razen sobote v času
šolskega pouka

LINJA: PREDOSLJE - KRANJ - STRAZIŠČE

POSTAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
PREDOSLJE II	5.15	6.15	7.15	8.15	9.15	10.15	11.15	12.15	13.15	14.15	15.15	16.15	17.15	18.15	19.15	20.15
Predoslje I	5.16	6.16	7.16	8.16	9.16	10.16	11.16	12.16	13.16	14.16	15.16	16.16	17.16	18.16	19.16	20.16
Kotlica K	5.18	6.18	7.18	8.18	9.18	10.18	11.18	12.18	13.18	14.18	15.18	16.18	17.18	18.18	19.18	20.18
Lajmer	5.19	6.19	7.19	8.19	9.19	10.19	11.19	12.19	13.19	14.19	15.19	16.19	17.19	18.19	19.19	20.19
Vel. hrib	5.21	6.21	7.21	8.21	9.21	10.21	11.21	12.21	13.21	14.21	15.21	16.21	17.21	18.21	19.21	20.21
Čet. oblačila	5.23	6.23	7.23	8.23	9.23	10.23	11.23	12.23	13.23	14.23	15.23	16.23	17.23	18.23	19.23	20.23
KRANJ AP	5.25	6.25	7.25	8.25	9.25	10.25	11.25	12.25	13.25	14.25	15.25	16.25	17.25	18.25	19.25	20.25
Čet. Creina	5.27	6.27	7.27	8.27	9.27	10.27	11.27	12.27	13.27	14.27	15.27	16.27	17.27	18.27	19.27	20.27
Kranj ZP	5.29	6.29	7.29	8.29	9.29	10.29	11.29	12.29	13.29	14.29	15.29	16.29	17.29	18.29	19.29	20.29
Labore	5.31	6.31	7.31	8.31	9.31	10.31	11.31	12.31	13.31	14.31	15.31	16.31	17.31	18.31	19.31	20.31
Strazišče I	5.33	6.33	7.33	8.33	9.33	10.33	11.33	12.33	13.33	14.33	15.33	16.33	17.33	18.33	19.33	20.33
STRAZIŠČE II	5.35	6.35	7.35	8.35	9.35	10.35	11.35	12.35	13.35	14.35	15.35	16.35	17.35	18.35	19.35	20.35

STRAZIŠČE - KRANJ - PREDOSLJE

POSTAJE	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
STRAZIŠČE II	5.45	6.45	7.45	8.45	9.45	10.45	11.45	12.45	13.45	14.45	15.45	16.45	17.45	18.45	19.45	20.45
Strazišče I	5.47	6.47	7.47	8.47	9.47	10.47	11.47	12.47	13.47	14.47	15.47	16.47	17.47	18.47	19.47	20.47
Labore	5.49	6.49	7.49	8.49	9.49	10.49	11.49	12.49	13.49	14.49	15.49	16.49	17.49	18.49	19.49	20.49
Kranj ZP	5.50	6.50	7.50	8.50	9.50	10.50	11.50	12.50	13.50	14.50	15.50	16.50	17.50	18.50	19.50	20.50
Čet. Sava	5.53	6.53	7.53	8.53	9.53	10.53	11.53	12.53	13.53	14.53	15.53	16.53	17.53	18.53	19.53	20.53
KRANJ AP	5.55	6.55	7.55	8.55	9.55	10.55	11.55	12.55	13.55	14.55	15.55	16.55	17.55	18.55	19.55	20.55
Zdrav. dom	5.57	6.57	7.57	8.57	9.57	10.57	11.57	12.57	13.57	14.57	15.57	16.57	17.57	18.57	19.57	
Zdrav. dom	5.58	6.58	7.58	8.58	9.58	10.58	11.58	12.58	13.58	14.58	15.58	16.58	17.58	18.58	19.58	
Čet. oblačila	6.00	7.00	8.00	9.00	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00	
Vel. hrib	6.02	7.02	8.02	9.02	10.02	11.02	12.02	13.02	14.02	15.02	16.02	17.02	18.02	19.02	20.02	
Lajmer	6.04	7.04	8.04	9.04	10.04	11.04	12.04	13.04	14.04	15.04	16.04	17.04	18.04	19.04	20.04	
Kotlica K	6.05	7.05	8.05	9.05	10.05	11.05	12.05	13.05	14.05	15.05	16.05	17.05	18.05	19.05	20.05	
Predoslje I	6.08	7.08	8.08	9.08	10.08	11.08	12.08	13.08	14.08	15.08	16.08	17.08	18.08	19.08	20.08	
PREDOSLJE II	6.10	7.10	8.10	9.10	10.10	11.10	12.10	13.10	14.10	15.10	16.10	17.10	18.10	19.10	20.10	

TOZD

CENTRAL

GOSTINSKO IN TRGOVSKO
PODJETJE n. sol. o. KRANJ

vam nudi ugoden nakup ozimnice v Diskontu
v Kranju in na Bledu

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

STANETA
HUDOBIVNIKA

s Kokrice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem in vsem prijateljem za izrečeno sožalje ter darovane vence in cvetje. Posebna zahvala tov. Orehku za govor, kolektivu TK Gorenjski tisk in Tekstilindustriji kakor tudi osebju Instituta Golnik in Kliničnega centra v Ljubljani

VSI NJEGOVI!

Kokrica, 15. septembra 1981

ZAHVALA

Ob žalostni izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

FRANČIŠKE OVEN

roj. Sajovic

ki je umrla v 97. letu starosti, se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in upokojenecem za nesebično pomoč, poklonjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo, dr. Vidmarju za dolgoletno skrb za njeno zdravje in g. župniku za lep pogreb. Hvala predstavniku krajevne skupnosti za poslovilne besede ter pevcem in zvonarjem za lepo petje in zvonjenje

VSI NJENI!

Predoslje, 17. septembra 1981

ZAHVALA

Po dolgotrajni in hudi bolezni nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

LOVRO OBLAK

iz Sore

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in nam v najtežjih trenutkih pomagali. Zahvala tudi g. župniku, pevcem in sodelavcem Tekstilne tovarne Medvode za lep pogreb. Posebno pa se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta ter sestram in zdravnicam ZD Medvode za izredno pomoč ob hudi bolezni.

Vsem še enkrat hvala!

VSI NJEGOVI!

Sora, 14. septembra 1981

Ob tragični izgubi nas je v 36. letu starosti za vedno zapustil naš najdražji mož, ati, brat, svak in zet

MIROSLAV
ROZMAN

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pomagali ob tej nesreči. Posebna zahvala vsem sosedom, sorodnikom, dr. Janezu Bajžlu, sestri Francki, zdravstvenemu osebju Kliničnega centra - Opeklinski oddelki, vsem poslovnim kolegom, Obrtniški zvezi Kranj, Gorenjski obrtni zadrugi, nekdanjim prijateljem iz tovarne Iskra, šolskim kolegom, tov. Bogatajevi in učencem 3. c razreda osnovne šole Lucijan Seljak iz Strazisce, podjetju SGP Gradbinec, stanovalcem Galetove ul. ter vsem ostalim prijateljem za izražena sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč. Iskrena hvala sosedu Strgarju za poslovilne besede ob odprtem grobu.

ZALUJOČI: žena Iva, otroci Ana, Ksenija, Peter in Aleš, sestra Minka z možem Petrom ter družina Košnjek

Sr. Bitnje, Kokrica, Kranj, Britof

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta in sina

VIKTORJA
MRAKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za poklonjeno cvetje, spremstvo na zadnji poti in izražena sožalja. Prav posebno se zahvaljujemo godbi na pihala DPD Svoboda Lesce in pevskemu zboru Lesce za organizacijo pogreba in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi smučarskemu centru Kobla, prijateljem iz Iskre Otoče in Veletgovini Špecerija Bled. Iskrena zahvala tudi bratom Zupan za zapete žalostinke kakor tudi vsem govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu. Iskrena hvala g. župniku za opravljen pogrebni obred.

VSEM SKUPAJ priručna hvala!

VSI NJEGOVI!

Lesce, 16. septembra 1981

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodajam stereo AVTORADIO s kasetofonom še v garanciji. Dolenc Franci. Hudi graben 7, Tržič 8754

Prodajam hrastovi POSODI za namakanje od 200 do 500 l in 200 let star ŠIVALNI STROJ. Britof 190, Kranj 8791

Prodajam 200 kosov cementnega ZIDAKA 19x29x40 in 200 kg betonskega ZELEZA, premera 16 mm. Telefon 23-256 8792

Prodajam malo rabljen STEFILNIK corona (3 plin, elektrika), otroški športni VOZIČEK in otroško POSTELJICO. Sorška c. 27, Škofja Loka 8793

Prodajam 1 kub. m smrekovih DESK, 1 kub. m borovih PLOHOV in nekaj borovih HLODOV. Zapoge 12, Vodice 8794

Prodajam 500 kg OVSA. Naslov v oglašnem oddelku. 8795

Prodajam PRAŠICE, težke od 40 do 120 kg. Posavec 16, Podnart 8796

Prodajam HRUŠKE, ki so primerne tudi za vlaganje, cena 15 din. Pretnar Janez, Podbrezje 64, Duplje 8797

Prodajam STEDILNIK gorenje (4 elektrika, 2 plin) in črnel TELEVISOR EI N18. Kličite popoldan po tel. 57-064 8798

Prodajam dva meseca starega BIKCA simentalca. Zg. Lipnica 11, Kamna gorica 8799

Prodajam 8 mesecev brejo KRAVO ali po izbiri. Lahovčev 24, Cerklje 8800

Prodajam termoakumulacijsko, PEČ 2 kW. Đorđe, Šorlijeva 35, tel. 25-316 8801

Prodajam dobro ohranjeno SPALNICO. Telefon 21-692 8802

Prodajam 135 kv. m OPAŽA. Gorenc Alojz, Kranj, Kocjanova 6, telefon 21-012 od 15. ure dalje 8803

Prodajam ali zamenjam ELEKTROMOTOR 17 KM za 10 KM. Škofjeloška 25, Kranj 8804

Prodajam TELIČKO čistokrvno simentalca za pleme. Šparovec Janko, Zg. Duplje 26 8805

Prodajam mlado KRAVO simentalca z mlekom. Reš, Mošnje 38, Radovljica 8806

Prodajam suhe jesenove PLOHE 6 cm. C. na Brdo 53, Kokrica - Kranj 8807

Prodajam malo rabljeno PEČ na plin, znamke iskra, in PEČ na olje ter PRALNI STROJ gorenje, malo rabljen. Rozman Ivana, Senično 7, Tržič 8808

PEČ z bojlerjem za centralno kurjavo, 40.000 kcal ter material za celotno električno napeljavo v večji hiši prodam. Ponudbe po tel. 064-28-071 8809

Lep GLISER, posebne izdelave, in MOTOR tomos 18 KM, ugodno prodam. Ponudbe po tel. 064-28-071 8810

Prodajam VZIDLJIV desni STEDILNIK in več OPEKE - zidak. Bajt Peter, Letence 11, Golnik 8811

Prodajam 500 KG ZELEZA, 8 mm in črnel TELEVISOR. Britof 300, Kranj 8812

Prodajam plinsko PEČ za hitro ogrevanje prostora. Kokrica, Snediceva 3, Kranj 8813

Prodajam 6 tednov stare PRAŠICE. Golnik 15 8814

Prodajam CEMENT. Britof 34, Kranj 8815

Ugodno prodajam »KREDECO« (smrekovo). Ogled dopoldan. Rozman Sašo, Sp. Duplje 24/a 8816

Zamenjam TELICO frizjiko, težko 300 kg, za BIKCA simentalca. Ljubno šte. 74 8817

Prodajam stoječo silazno KORUZO. Britof 44, Kranj 8818

Prodajam dobro ohranjen črnel TELEVISOR gorenje. Angelca Horvat, Bistrica 163, Tržič 8819

Prodajam montažno pločevinasto GARAŽO. Telefon 064-62-909 8820

Poceni prodajam 4 rabljene GUME cest 6,50x16, primerne za enosno traktorsko prikolico. Pugalj, Šmarca 109/A, Kamnik 8821

Prodajam suhe hruškove PLOHE. Fric Franc, Nova vas 104, Ziri 8822

Zelo poceni prodajam POROČNO OBLEKO št. 38 ter globok OTROŠKI VOZIČEK (moder žamet). Marčeta, Podlubnik 162, Škofja Loka, tel. 60-347 8823

Bakren KOTEL za žganjekuho, brez hladilnika, prodam. Lotrič Janez, Zg. Dobrava 8, Kamna gorica 8824

Zaradi selitve prodajam tovarniško nov STEDILNIK (2+2) in pomivalno KORITO. Informacije po tel. 21-691 zjutraj (Križnar) ali 27-909 8825

Prodajam HI-FI HSR-140, 2x70 W, in ZVOČNIKE ITT 2x80 Ω. Telefon 23-702 popoldan 8826

Prodajam globok otroški VOZIČEK in nemški športni VOZIČEK, malo rabljen, oba za dvojčka. Križnar, Predvor 8 8827

Prodajam nerjaveč namizni STEDILNIK. Prebačev 57, Kranj 8828

Poceni prodajam dobro ohranjen globok OTROŠKI VOZIČEK. Telefon 27-758 Kranj 8909

Prodajam borov OPAŽ in smrekov LADIJSKI POD. Telefon 27-431 - int. 73 8910

Prodajam suha bukova DRVA. Tupaliče 5/a, Predvor 8911

Prodajam MLIN za mletje žita in OJAČEVALEC z mikrofonom, Zaplotnik Jože, Zg. Veterno 1, Križe, Tržič 8912

Prodajam 600 kom. STRESNE OPEKE trajanka, cementno siva, 10 betonskih MREŽ in dvokrilna steklena termoton VRATA s polkni 140/220, Ropret Slavko, Bistrica 75, Tržič 8913

Prodajam mlado jalovo KRAVO s šest litri mleka. Hartman Franc, Sp. Bitnje 21, Zabnica 8914

Prodajam PRALNI STROJ Gorenje, Dravinec, Vrečkova 5, Kranj tel. 26-356 8915

Prodajam bukova DRVA, Sp. Bitnje 22, Zabnica 8916

Prodajam več plemenskih ZAJKELJ, delam manjše usluge s kombijem, Benedikova 11, Stražišče, Kranj 8917

Prodajam 300 kosov pregradnih BLOKOV. Naslov v oglašnem oddelku. 8918

Prodajam rabljene črne PLOŠČICE za ležališče kamin, Podlubnik 199, Škofja Loka 8919

Prodajam globok avstrijski VOZIČEK, Hafnerjevo naselje 1, Škofja Loka, telefon 064-60-457 8920

Prodajam jesenove PLOHE, 5 cm debele. Trček Jože, Račeva 11, Ziri 8921

Prodajam češnjevo ŽGANJE. Brode 15, Škofja Loka 8922

Prodajam kombinirano kopalno PEČ za prostostoječo banjo, tel. 064-60-610 8923

Prodajam mlado JAGNJE. Eržen, Strmica 8, Selca nad Škofjo Loko 8924

Prodajam dobro ohranjeno SPALNICO, Resman, Frankovo naselje 52, Škofja Loka 8925

Prodajam trajnožarečo PEČ, rabljeno dve sezoni. Oman Jože, Groharjevo naselje 4, Škofja Loka, tel. 064-61-527 8926

Prodajam ZLATO za zobe. Tel. 28-039 8927

Prodajam drobni KROMPIR. Breg 6, Križe, Tržič 8928

Prodajam bele KUHINJSKE ELEMENTE. Sp. Benčina 180 8929

Prodajam rabljeno SPALNICO, STE-DILNIK kombinirani, tel. 28-712, Kovačič, XXXI. divizije 5, Kranj 8930

Otroško POSTELJICO z jogijem prodajam za 800 din. Ponudbe na tel. 23-729 od 19. do 20. ure. 8931

Prodajam sedem tednov starega nemškega OVČARJA. Bajt Brane, Zminc 9, 64220 Škofja Loka 8932

Prodajam smrekove DESKE. Naslov v oglašnem oddelku. 8933

Prodajam 5 večjih OLEANDROV. Ručigajeva 28, tel. (064) 26-150 8934

Prodajam KRAVO s teletom ali brejo TELICO. Voglje 65, Senčur 8935

Prodajam suhe BUTARE. Kos Marjeta, Sora 40, Medvode 8936

Prodajam TELEVISOR črnel prodam. Ul. Tat-jane Odrevo 5, Kranj 8937

Prodajam TELICO frizjiko pred telitvijo (možno oveljaviti 1 SM premije). Nova vas 3, Predvor 8938

Prodajam nova balkonska VRATA z oknom. Požen 24, Cerklje 8939

Prodajam 1500 komadov BETONSKIH KVADROV in 3000 OPEKE modelarca. Sp. Brnik 34, Cerklje 8940

Prodajam TRAKTOR Ferguson s kosilnico, registriran, Smartno 16, Cerklje 8941

Prodajam suhe smrekove PLOHE. Valjavec, Žabljje 1, Golnik 8942

Prodajam suhe smrekove DESKE 2,5 cm. Jerič, Senturška gora 8, Cerklje 8943

Prodajam novo CISTERNO, 4000 l. Rebolj Alojz, Predoslje 115 8944

Prodajam 150 BUTAR (lahko tudi več). Šakič Anton, Brezje 18, 64243 Brezje 8945

Ugodno prodajam dobro ohranjeno kompletno POHIŠTVO za v dnevno sobo, ogled popoldan. Tomšič, Šorlijeva 18, Kranj 8946

Prodajam 450 strešnih ZIDAKOV. Gorenjesavska 54, Kranj 8947

Prodajam otroško KOŠARO, žensko POROČNO OBLEKO št. 38 in namizni ŠIVALNI STROJ, tel. 28-178 8948

Prodajam rezan LES za ostrežje. Naslov v oglašnem oddelku. 8949

Prodajam 6 mesece starega BIKCA. Tenešič 6, Golnik 8950

Prodajam suha DRVA II. kvalitete v bližini Škofje Loke, vprašajte po tel. 064 62-418 zvečer 8951

Prodajam mladiče - NEMŠKE OVČARJE. Zbilje 9/a, Medvode 8952

Prodajam dva meseca stare JARČKE, rjave in grabaste. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 8953

Prodajam 450 litrski hrastov SOD, odlično ohranjen, uporaben za vsako možnost. Hafner, Kidričeva 22, Škofja Loka 8954

Prodajam dva PONY KOLESA s sklo Kolo. Rant, Podlubnik 157, Škofja Loka, tel. 064-62-535 8955

Prodajam globok OTROŠKI VOZIČEK. Tel. 24-737 8956

Prodajam PRALNI STROJ kombiniran STEDILNIK iskra (elektrika), kuhinjske ELEMENTE deja variant, opremo za v dnevno sobo, LES za ostrežje, tel. 23-69 8957

Prodajam kombinirano PEČ s kaminom, znamke brawn, trajnožarečo gorenje in SMUČARSKO OPREMO. Predvor 154, tel. 45-154 od 18 ur 8958

Prodajam KRAVO simentalca po 7 let staro KOBILO, vajeno dela. Razgledna 14, Bled, tel. 77-388 8959

Prodajam malo rabljeno termolacijsko PEČ AEG, 3 KW. Anđel Poljičica 11, Zg. Gorje 8960

Prodajam 3 kub. metre PESKA na va. OKNO 120x90, dvojno zamaženo in balkonska VRATA 220x180, fon 81-606 in 74-806 8961

Ugodno prodajam visoko brejo KRAVO. Arh Jože, Boh. Bistrica, Malejova 1 8962

Prodajam 60 vreč PERLITA in koprano PEČ za v kopalnico. Lavrhin 109 8963

Prodajam globok OTROŠKI VOZIČEK (rdeč žamet). Telefon 77-447 8964

Prodajam stereo KASSETOFON 9191 s 4 zvočniki. Telefon 28-353 8965

Prodajam 1 tono CEMENTA. Zg. št. 24 8966

Prodajam stoječo LIPO. Huje 5, Kranj 8967

Prodajam POROČNO OBLEKO (za nosečnice). Hraščje 138, Kranj 8968

Prodajam trajnožarečo PEČ, 3000 W, za perilo in gretje, 70 kosov OPEK, dimnik, dvakrat pečene. Jese Mianlovka 34, Kranj 8969

Prodajam KROMPIR cvetnik. Breg 6, Kranj 8970

DIAPROJEKTOR, nov, znamke Bole, prodajam za 5.600 din. Rant, Moša 3, Kranj, tel. 25-730 8971

Prodajam KRAVO v devetem mesecu brejosti. Koželj, Tunjica 44, Kamnik 8972

Prodajam otroško STAJICO. Obš. Pijade 9, Kranj 8973

Po ugodni ceni prodajam 4 kom. izolir okna dim. 80x120 cm. Zlatko Moše 1 pri Smledniku 8974

KUPIM

Kupim LES za ostrežje (grati-gan ali okrogel. Ponudbe pod: Les Kupim dva do tri mesece BIKCA. Potoče 9, Predvor 8975

Kupim betonsko STRESNO fole. Peternel, Podbrezje 81, Tel. 28-039 8976

Kupim HRUŠKE - TEPKE. Brezje 76/A 8977

Kupim 120-litrski MEŠALEC (navedite znamko). Košir Ivan, Tel. Medvode 8978

Kupim suhe smrekove DESKE 50 mm. Stele, Gora 2, Komenda 8979

Kupim 80 kosov rjavih STRESN (dravograd). Telefon 26-375 8980

Kupim tri PRAŠICE (svinje), 50 do 90 kg. Telefon 77-624 8981

Kupim 1000 kosov OPEKE (dobre širine 18 cm). Telefon 064-60-457 8982

VOZILA

Prodajam dobro ohranjen AUDI letnik 70. Hribar Andrej, Golniška c. 121, tel. 23-844 8983

Prodajam AUDI Variant, celozvezne dele, motor brezhiben, reg. do 15. 10. 1981. Zakrajšek, Podlubnik 199, Škofja Loka 8984

Prodajam FIAT 850 sport. Sajnamin, Koroška 53, Kranj 8985

Prodajam odlično ohranjen R4 1974. Podbrezje 81 8986

Prodajam MZ 250, letnik 1978. Golnik 7, Kokrica - Kranj 8987

Prodajam TOMOS 15 SLC, letnik Betonova 6, Kokrica - Kranj, tel. 28-039 8988

Prodajam ZASTAVO 101, cen. SM. Milan, Hraščje 73, Kranj 8989

Prodajam LADO, letnik 1971, reg. no do 3. 7. 1982 ali menjam za ZASTAVO 1974. Podbrezje 81 8990

Prodajam MZ 250, letnik 1978. Golnik 7, Kokrica - Kranj 8991

Prodajam TOMOS 15 SLC, letnik Betonova 6, Kokrica - Kranj, tel. 28-039 8992

Prodajam ZASTAVO 101, cen. SM. Milan, Hraščje 73, Kranj 8993

Prodajam LADO, letnik 1971, reg. no do 3. 7. 1982 ali menjam za ZASTAVO 1974. Podbrezje 81 8994

Prodajam MZ 250, letnik 1978. Golnik 7, Kokrica - Kranj 8995

Prodajam TOMOS 15 SLC, letnik Betonova 6, Kokrica - Kranj, tel. 28-039 8996

Prodajam ZASTAVO 101, cen. SM. Milan, Hraščje 73, Kranj 8997

Prodajam LADO, letnik 1971, reg. no do 3. 7. 1982 ali menjam za ZASTAVO 1974. Podbrezje 81 8998

Prodajam MZ 250, letnik 1978. Golnik 7, Kokrica - Kranj 8999

Prodajam TOMOS 15 SLC, letnik Betonova 6, Kokrica - Kranj, tel. 28-039 9000

Prodajam ZASTAVO 101, cen. SM. Milan, Hraščje 73, Kranj 9001

Prodajam LADO, letnik 1971, reg. no do 3. 7. 1982 ali menjam za ZASTAVO 1974. Podbrezje 81 9002

Prodajam MZ 250, letnik 1978. Golnik 7, Kokrica - Kranj 9003

Prodajam TOMOS 15 SLC, letnik Betonova 6, Kokrica - Kranj, tel. 28-039 9004

Prodajam ZASTAVO 101, cen. SM. Milan, Hraščje 73, Kranj 9005

Prodajam LADO, letnik 1971, reg. no do 3. 7. 1982 ali menjam za ZASTAVO 1974. Podbrezje 81 9006

Prodajam MZ 250, letnik 1978. Golnik 7, Kokrica - Kranj 9007

Prodajam TOMOS 15 SLC, letnik Betonova 6, Kokrica - Kranj, tel. 28-039 9008

Prodajam ZASTAVO 101, cen. SM. Milan, Hraščje 73, Kranj 9009

Prodajam LADO, letnik 1971, reg. no do 3. 7. 1982 ali menjam za ZASTAVO 1974. Podbrezje 81 9010

Prodajam MZ 250, letnik 1978. Golnik 7, Kokrica - Kranj 9011</

SDADERGAS
priredi dne, 20. 9. 1981
ob 16. uri veliko veselico.

IGRA ANSAMBEL
HAZARD

MENJALNIK za zastavo 750.
1200, registriran do aprila 1982
za 1,8 SM. Ogled vsak dan po 16.
Jelovška 17, Bled 8850
ZASTAVO 750, letnik 1970.
Boris C. 1. maja 61, tel. 21-021 8851

ohranjen **RENAULT 4** TLS.
1976. Ogled od 15. ure dalje. Po-
c. 54, Škofja Loka 8852
R-4, letnik 1977. Senčur. 8853
tovorno **PRIKOLICO** za ose-
bni. Makarjeva 38, Senčur 8854

dobro ohranjen osebni avto
GEN GS special - karavan. Franc
Zapušča 16, Begunje 8855
SPACKA, letnik 1975 in Z-101
Bundalo, C. JLA 6, Kranj 8856
original **FIAT 125**, registriran
lito. Milutinović, Savska c. 24 ali
Kranj 8857
AVO 101, letnik 1976, prodam.
Pristava 96, Tržič 8858
ZASTAVO 750. Ogled v popol-
ni. Urh. Solška 4/a, Strazhace
8859

avto **ZASTAVO 750**, letnik
registriran do avgusta 1982. Štirn-
o 8860
ali prodam **VW 1200**, letnik
FIAT 126-P. Bergant, Zmenc 37.
Loka 8861
GOLFA, letnik 1977. Telefon
8862
SKODO, garažirano in dobro
Sp. Duple 18 8863
sport, letnik 1975, prevoženih
an, garažiran, odlično ohranjen.
do julija 1982, prodam za 6,5
gman, Kurirska pot 25, Kranj -
ovo, tel. 26-052 8864

ZASTAVO 101 M, letnik okto-
14.500 km, garažirano. Ogled v
poldan in soboto. Sr. Bitnje 82
8865
OM - 55, 5 t, kasonar. Gorice
8866
NSU 1200 C, letnik 1969, regi-
do aprila 1982, prodam. Naklo 173
8867
din prodam **ZASTAVO 1300**,
do 31. decembra. Korče, Go-
15, Kranj 8868
NSU 1200, nevozen. Ogled v
nedeljo. Grič Josip, Makarje-
8869

ZASTAVO 101, letnik 1973.
voden vsak dan v hotelu »CRE-
7 do 15. ure ali tel. 23-650 8870
ZASTAVO 101, letnik 1975.
redit. Sp. Duple 20 8871
prodam **MOTORNKO KOLO CZ**
Zarko, Vrečkova 11, tel. 27-105
8872

letnik 1980, dodatno opremljen,
prodam za 8 SM. Tel. 74-187 od
8873
ZASTAVO 750, letnik 1974.
Roman, Podreča 58 8874
BMW 2002. Rovte 2, Podnart
8875

avto **ZASTAVA 101**, letnik
registriran do 15. 12. 1981. Ogled
Biserič Drago, Oprešnikova
8876
prodam **ZASTAVO 1300**.
Murn, Zg. Jezerko 33 vsak dan
8877
WARTBURG turist, letnik
00 km, z novim motorjem. Koč-
Pot na Jošta 8, Kranj 8878

FIČOTA, starejši letnik, za
dele. Tel. 26-959 po 18. uri 8879
avto **ZASTAVA 101**, letnik
registriran do aprila, cena 42.000
Zanovič, Zlato polje 3, Kranj 8880
starejši letnik, ugodno prodam.
75-236 8881

novi **TOVORNO PRIKOLI-**
etni avto. Črnivec 6, Brezje 8882
ALFA SUD, letnik 1976. Tele-
8883
UB, letnik 1976 in **ZASTAVO**
1974, prodam. Finžgar, Begu-
8884
avto **BMW 2000**, v voznem
telefon 25-741 8885
FIAT 850, letnik 1960. Tele-
8886

06, letnik 1977, dobro ohranje-
prodam. Telefon 27-323 8887
prodam avto **ZASTAVA 750**.
obnovljen. Rakovec Rafael,
vas 48, Selca 8888
dobro ohranjen **WARTBURG**,
50.000 km. Zvirče 5/B, Tržič,
od 6. do 14. ure 8889
5 let staro **LADO 1500**, za 9,5
telefon 064-21-334 8890
ZASTAVO 101, letnik 1977.
27-319 popoldan 8891

prodam obnovljeno **ZASTAVO**
letnik 1973. Milan Likozar, C.
b, Jesenice, tel. 24-554 popoldan;
8892
WARTBURGA, letnik 1972,
nasega do julija 1982. Albinini, Sp.
4, Kropa, tel. 79-608 8893
prodam **MOSKVIČ** karavan.
je po tel. 77-964 8894
ZASTAVO 750 SE, staro 6 me-
Ogled možen vsak dan popoldan.
Peter, Lipce 62, Blejska Dobrava
8895

R-4 TLS, letnik 1979. Draškič
črnikova 2, Medvode tel. 061
8896
prodam **ZASTAVO 101**, letnik
kdo 5 pri Senčurju 8897
ZASTAVO 750, letnik 1977.
C. JLA 39, Tržič 8898
MOTOR za **NSU 1200**, po ge-
velesovska c. 1, Senčur 8899
prodam **AMI 8**, letnik 1974. Hri-
Vidmarjeva 2/a, Kranj (pri
rani) 8900

Prodam **ZASTAVO 101 SLC**, letnik
1980, prevoženih 17.000 km. Veljka
Vlahovič 7, Kranj, stanovanje 2 8901
Prodam **ZASTAVO 101** mediteran, let-
nik 1979. Žilih Franc, Hlebece 17, Lesce

8902
Ugodno prodam tovarno **PRIKOLICO**
in **MOTOR - PONY EXPRESS**. Sušter-
šič Vili, Zg. Bitnje 213, Zabnica 8903
Po ugodni ceni prodam **ZASTAVO 750**
S, letnik 1978, prevoženih 50.000 km. Je-
lenc Lojze, Dražgoše 3, Železniki, tele-
fon 064-67-099 od 6. do 8. in od 19. do
22. ure 8904
Ugodno prodam **MOTORNKO KOLO**
CZ 350, letnik 1979. Jelenc, Kovor 92,
Tržič 8905

Dobro ohranjen in urejen **OPEL RE-**
KORD 1700, mnogo rezervnih delov, po-
ceni prodam ali zamenjam za manjše
vozilo, lahko poskodovano. C. talcev
27/III., Koroška Bela - Jesenice 8906
Nujno prodam mototokel **HUSQVAR-**
NA 250 cm, po ugodni ceni. Mertelj,
Gozd Martuljek 97/D 8907

Ugodno prodam **MOSKVIČ 408**, letnik
1968, neregistriran, pripravljen za teh-
nični pregled. Robič Marko, Gozd Martu-
ljek 23 8908
MERCEDES 200 D, letnik 1968, po ge-
neralni 8.000 km, prodam. Telefon 25-325
9010

Za **NSU 1200 C**, prodam nadomestne
dele. Rant, Moša Pijade 3, Kranj, tele-
fon 25-730 9011
Ugodno prodam **KOMBI IMV** bus,
letnik 1973, registriran, cena 7,5 SM. Jug
Branko, Partizanska 38, Bled, tel. 77-477
9012

STANOVANJA

Zamenjam družbeno **GARSONJERO**
(21 kv. m) s centralnim ogrevanjem in
toplo vodo za dvosobno ali večje **STA-**
NOVANJE na območju Planine v Kra-
nju, lahko tudi brez centralne. Ponudbe
pod: Zamenjava 8218
V Škofji Loki prodam trosobno **STA-**
NOVANJE. Sifra: V privatni hiši 8971
Kupim manjše dvosobno **STANOVA-**
NJE s centralno kurjavo v Kranju ali
okolici. Ponudbe pod: Gotovina - kredit
8972

Dve študentki iščeta **SOBO**. Lindič,
telefon 064-26-779 od 15. do 16. ure 8973
Iščem enosobno **STANOVANJE** ali
GARSONJERO na območju Gorenjske.
Naslov v oglašnem oddelku. 8974
Mlad zakonik par išče enosobno **STA-**
NOVANJE v Škofji Loki ali okolici. Po-
nudbe pod sifro: Denar v naprej 8975
SOBO in **KUHINJO**, išče mlad zakon-
ski par brez otrok, v okolici Škofje Loke.
Enoletno predplačilo. Kaltak Rizah,
Draga 20, Škofja Loka 8976
Zamenjam **GARSONJERO** na Planini
za **GARSONJERO** na Zlatem polju ali
Vodovodnem stolpu. Sifra: Zlato polje
8977

Poštena družina dobi **STANOVANJE**
in garažo. Poizve se v trafiki Cerklje 8978
SOBO v okolici Kranja ali Škofje Loke,
išče uslužbenka mirnega značaja. Sifra:
Mirna 8979
Prodaj takoj vseljivo **STANOVANJE**
v starejši hiši. Prednost imajo interese-
ti z devizami. Ogled vsak dan. Kmet Jože,
Ljubljanska 6, Kranj 8980
Ogrevano **SOBO** v Kranju, išče mirna
študentka. Sifra: Šolsko leto 81/82 8981
Oddam ogrevano **SOBO** študentki ali
uslužbenki, v centru mesta. Tel. (064)
23-772 8982
SOBO za dve osebi, oddam. Informacije
Suligoj Cveto, Britof 367, Kranj. Ogled v
petek in soboto po 16. uri 8983

V Kranjski gori zamenjam lastniško
enosobno komfortno **STANOVANJE** s
centralno kurjavo za večje. Ponudbe pod:
Doplačilo 8984
SOBO išče študentka v Kranju. Sifra:
Skromna 8985

POSESTI

V Ljubljani - Šiška zamenjam novejšo
GARSONJERO (29 kv. m) za enako-
vredno, lahko tudi starejše stanovanje v
okolici Radovljice. Cenjene ponudbe spo-
roči po tel. 061-346-388 8986
Prodaj 1015 kv. m veliko **PARCELO** s
celetno gradbeno dokumentacijo. Ponud-
be pošljite pod: V bližini Kranja 8987
V najem vzamem manjšo **GOSTILNO**
ali bife. Možnost odkupa inventarja. Ce-
njene ponudbe pod: Gostilničar 8987
Menjam **HISO** v starem delu mesta
Kranj za **HISO** z vrtom. Sifra: Vrt 8988
GARAŽO vzamem v najem na Planini.
Sifra: Plačam za leto naprej 8989

Prodaj 3500 kv. m **ZEMLJE** na Tréte-
niku, travnik in malo gozda. Eljon Jože,
Zadružna 8, Kranj 8990
Prodajmo zidano **GARAŽO** na Golniku.
Omérzel, Golnik 67 - stolpič 8991

ZAPOSLOTITVE

Zaposlim priučenega ali NK delavca v
SLIKOPLESKARSKI stroki. Ponudbe
pod: Pleskar 8992

Zaposlim **KV NATAKARJA**. Infor-
macije po tel. 064-27-132 8993

KV ali VKV KUHARJA, **KV NATA-**
KARJA (mlajšega) ter žensko za pomoč v
kuhinja, takoj zaposlamo. **GOSTISČE** »**PI-**
BERNIK« - Blejski otok, Bled, telefon
77-820 8994

SIVILJSTVO - KLAKOČAR. Sr.
Bela 41, sprejme delavko, ki ima veselje
do šivanja (iz okolice Preddvora) 8978
Nujno zaposlim stavbnega **KLEPAR-**
JA ali kleparja za priučen. Svetelj,
Grmiceva 31, Cirk - Kranj 8790
Kakršnokoli delo vzamem na dom. Na-
slov v oglašnem oddelku. 8994

NATAKARICO ali dekle, ki ima vese-
lje do gostinstva, sprejememo takoj v red-
no delovno razmerje. OD približno 10.000
din ter hrana in stanovanje. Dom pod
planino **TREBIJA**, Gorenja vas, tele-
fon 68-246 8995

OBVESTILA

Cenjene stranke obveščam, da spre-
jemam naročila za **POPRAVILA PRAL-**
NIH STROJEV po tel. 42-052 osebno pri
telefonu od 7. do 8. ure. **JAGODIC**, Vo-
povlje 19, Cerklje 7470

ROLETE vseh vrst naročište **ŠPILER-**
JU, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 064
75-610. Lahko pišete pridem na dom! 7663
Izdelujem mreže za **PREBIRALNIKE**
KROMPIRJA. FRLIC, Zevnikova 5,
Oreh - Kranj, tel. 27-937 8510

ZAGAM DRVA na širšem območju
Škofje Loke, Kavčič, Podlubnik 160, tele-
fon 61-032 8727
Popravljam vseh vrst tranzistorskih
SPREJEMNIKOV. **GRAMOFONE**.
KASETOFOFONE. Silvo Mulej, Staneta
Zagorja 57 pri plinarni 8996

IZDELUEM posebno pomožno lopu-
to za zapiranje vleka pri pečeh za cen-
tralno ogrevanje na trda goriva, izrečno
za KTK ter programiran vžig za trda
goriva, na splošno za vse peči. Informa-
cije vsak dan od 15. ure dalje. Božič,
Hraše 23/a, Smlednik 8997

PIREDITVE

ANSAMBEL TRGOVCI, vas vabi v
soboto, 19. 9., ob 20. uri na **PLES** v Želez-
nike in vsako nedeljo ob 17. uri na Prim-
skovo 8998
ANSAMBEL JEVSEK, igra v petek,
soboto in nedeljo na **RAZSTAVI CVET-**
JA na gospodarskem razstavišču v Ljub-
ljani 8999

Vsako soboto vas vabimo na **PLES** v
hotel **KAZINA** na Jezerskem. Zabaval
vas bo ansambel **SIBILA**. Po plesu odprt
DISKO do 4. ure zjutraj 9000
Vsako nedeljo vas vabimo na **PLES** ob
ZBILJSKEM JEZERU z ansamblom
SIBILA 9001

ČESTITKE

Dragim staršem **MIHU** in **MARIJI**
ANŽIČ iz Šenturške gore, iskrene čes-
titke za 80. rojstni dan, ter še na mnoga
zdrava leta jima želijo otroci: Jože, Tine,
Ivanka in Mici z družinami 9003
CEBULJ JOŽU - Savska c. 1, čestita-
jo za 80-letnico žena Lojzka, sin Jože,
hčerki Marija in Neda ter šest vnukov in
dva pravnuka 9004

IZGUBLJENO

V Gozd Martuljku sem v ponedeljek,
14. 9. 1981, ob 14. uri na glavni cesti, od
trgovine Rožca proti Kranjski gori izgub-
il zlato **ZAPESTNICO** in zlat **OBE-**
SEK. Oboje mi je drag spomin, zato pro-
sim poštenega najditelja, da mi proti na-
gradi vrne. Lapuh Marija, Krška vas 1/a
pri Brežicah 8970

NAJDENO

V Švabski vasi smo našli **ZENSKO**
URO. Telefon 22-856 9002

PLANINSKO DRUŠTVO

JESENICE
C. železarjev 1

razpisuje prosta dela in
naloge

ZA OSKRBNISKI PAR
v Erjavčevi koči na
Vršču.

Delo se združuje za nedo-
ločen čas.

Pogoji: skupno vodenje
planinske postojanke. OD
po pravilniku.

Pismene prijave spre-
jema PD Jesenice do za-
sedbe delovnih mest.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi predrage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE HRIBAR

roj. Fabjan

se iskreno zahvaljujemo vsem za izkazano pomoč, darovano cvet-
je, izraženo sožalje ter spemstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se
gospodu kaplanu Francu Ivancu za lepo opravljen pogrebni
obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI!

Kranj, 16. septembra 1981

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega ata,
moža, brata in starega ata

JOŽETA
ZRIMŠKA

upokojenega pleskarja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za
pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje in spemstvo na njegovi
zadnji poti. Posebna zahvala dr. Francu Rešku za pomoč, v času
bolezni, ZB Železniki in podjetju Tehtnica za lep pogrebni
obred.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega žene, mame, babice in
sestre

BARBKE BEVK-
METKE

roj. Kokalj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom ter
vsem, ki so nam izrazili sožalje, podarili vence in cvetje ter jo
pospremili na zadnji poti. K. O. ZB in DPO - Sovodenj,
dr. Bojanu Gregorčiču za prizadevno zdravljenje, pihalni godbi
Alpine Žiri, pevcem iz Gorenje vasi za žalostinke in govornikom
za lepe poslovilne besede o življenju in delu pokojnice.

ZALUJOČI: mož Franc, sin Janko, hčerki Milka in Danica
z družinami ter drugo sorodstvo!

Podjelo brdo, 13. septembra 1981

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega
očeta in strica

FRANCA ŠIFRARJA

s Češnjice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in pri-
jateljem, ki so sočustvovali z nami, mu darovali cvetje in ga tako
številno pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku in
govornikom.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega
očeta in strica

FRANCA ŠIFRARJA

s Češnjice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in pri-
jateljem, ki so sočustvovali z nami, mu darovali cvetje in ga tako
številno pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku in
govornikom.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega žene, mamice, sestre in tete

JELKE JEZERŠEK

roj. Sušnik

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in znancem, ki so nam izrekli sožalje in jo v tako velikem številu
pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem daroval-
cem vencev in cvetja, osnovni šoli Planina, pevcem ter gospodu
župniku.

VSI NJENI!

Kranj, 12. septembra 1981

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega ata,
moža, brata in starega ata

JOŽETA
ZRIMŠKA

upokojenega pleskarja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za
pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje in spemstvo na njegovi
zadnji poti. Posebna zahvala dr. Francu Rešku za pomoč, v času
bolezni, ZB Železniki in podjetju Tehtnica za lep pogrebni
obred.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi predrage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE HRIBAR

roj. Fabjan

se iskreno zahvaljujemo vsem za izkazano pomoč, darovano cvet-
je, izraženo sožalje ter spemstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se
gospodu kaplanu Francu Ivancu za lepo opravljen pogrebni
obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI!

Kranj, 16. septembra 1981

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega ata,
moža, brata in starega ata

JOŽETA
ZRIMŠKA

upokojenega pleskarja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za
pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje in spemstvo na njegovi
zadnji poti. Posebna zahvala dr. Francu Rešku za pomoč, v času
bolezni, ZB Železniki in podjetju Tehtnica za lep pogrebni
obred.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi predrage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE HRIBAR

roj. Fabjan

se iskreno zahvaljujemo vsem za izkazano pomoč, darovano cvet-
je, izraženo sožalje ter spemstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se
gospodu kaplanu Francu Ivancu za lepo opravljen pogrebni
obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI!

Kranj, 16. septembra 1981

ZAHVALA

Ob prerani smrti

Gorenjske zdravstvene skupnosti so prvo polovico poslovnega leta zaključile z izgubo. Ta je sicer najmanjša v kranjski zdravstveni skupnosti, vendar tako v Kranju kot tudi po ostalih občinah ne pričakujejo, da bi bili rezultati kaj drugačni v še ostalih letošnjih mesecih. Kljub temu, da zmanjkuje sredstev, pa v skupnostih ne drže križem rok in zgolj opazujejo drsenje negativne razlike med prihodkom in odhodki: prav tako tudi v zdravstvenih delovnih organizacijah ne verjamejo, da bodo ob galopirajočih cenah materialnih stroškov, na katere nimajo nobenega vpliva, še lahko gospodarili na račun mase za osebne dohodke. V zdravstvenih delovnih organizacijah so zadnja leta precej storili za boljše organizacijo dela, sprejemali in tudi izvajali so akcije varčevalne programe ter se prizadevali vključevati v ustalitvena prizadevanja gospodarstva.

Letos so sicer v gorenjskih zdravstvenih skupnostih sredstva za zdravstveno varstvo višja kot lani za 19 do 23 odstotkov, toda ob porastu materialnih stroškov, manjšem dotoku sredstev iz participacije, povečanih prispevkih za republiško solidarnost, informativni sistem in sredstva za SLO, bo vseh prihodkov premalo za program zdravstvenega varstva. Za primerjavo vzemimo Slovenijo: v republiki je za 8 odstotkov več sredstev na delavca za zdravstveno varstvo kot pa na Gorenjskem. Ob tem kaže znova omeniti, da je gorenjsko zdravstvo med najrazvitejšimi, raven zdravstvenega varstva pa vzdržujemo z najnižjimi prispevnimi stopnjami v republiki. Že letos, pa tudi lani in predlani vse gorenjske zdravstvene skupnosti sprejemajo varčevalne ukrepe in nekateri od njih so učinkoviti. Kljub temu pa so vse zdravstvene skupnosti nelikvidne. Valorizacija bi sicer

stanje nekoliko popravila, kljub temu pa se v zdravstvenih delovnih organizacijah že pripravljajo, da bodo ponovno preverili svoje programe varčevanja.

Nekaj pa bi se dalo prihraniti tudi z delnim zmanjšanjem pravic vseh uporabnikov zdravstvenega varstva — to je vseh nas. Brez dvoma bi bilo prav, če bi v nastalem položaju pripevali svoj del tudi uporabniki, čeprav omejitve niso prijetne: zvišanje participacije za 20 odstotkov, skrajšanje zdraviliškega zdravljenja na 14 dni, znižanje nadomestila za bolezen na 80 odstotkov, ukinitve nadomestila za nego družinskega člana in drugo. Gorenjske zdravstvene skupnosti se za sedaj za tak način pridobivanja prihrankov v sedanji finančni situaciji še niso odločile, ker menijo, da bi ga bilo treba na široko oceniti tudi v sindikatih in družbenopolitičnih skupnostih. Toda ob tako skokovitih materialnih stroških ne bodo »prišli skozi« z resolucijsko dogovorjenimi prihodki v nobeni zdravstveni skupnosti. Treba bo stisniti pas. Toda komu? Bolnemu verjetno ne.

L. M.

S SODIŠČA

Spečima pobral denar

Sredi julija lani se je Darko Nadižar, 21-letni delavec iz Kranja, zadrževal v hotelu Creina in sklenil tam tudi prenočiti. Ko se je okoli tretje ure zjutraj povzpel do sob, ni

zavil v svojo, pač pa je odprl nezaklenjeno sobo št. 208, v kateri sta trdno spala dva hotelska gosta. Nadižar je preiskal sobo in našel 12.000 dinarjev, 500 švicarskih frankov ter 2000 lir, vzel pa je tudi brivski aparat, igralne karte, uro štoparico in še nekaj drugih predmetov, vse v skupni vrednosti 26.000 din. Oba gosta sta bila seveda zjutraj nemalo začudena, kje je njun denar in tudi nekaj predmetov, vendar nista oklevala in sta tatvino takoj prijavila. Miličniki so tako že zjutraj denar in njune predmete našli pri Nadižarju v njegovi sobi ter seveda vse skupaj vrnilo oškodovancema. Pri tem je prišlo na dan tudi, da je Nadižar v maju zagrešil vlom v osebni avtomobil, parkiran v Cirkah, in iz njega pobral meglenko, sončna očala, izvijač, tračni meter, tri kasete, pri vrlomu pa je poškodoval tudi trikotno okence.

Za obe veliki tatvini ga je senat temeljnega sodišča v Kranju, enota Kranj, obsodil na enotno kazen dveh let in 10 mesecev zapora, ker se v kazni všteje tudi prejšnja pogojna obsodba.

Tabor mladih prostovoljcev

Naklo — V nedeljo, 20. septembra, se bo na Okroglem pri Naklu začelo letošnje štiridnevno usposabljanje mladincev-prostovoljcev v enote teritorialne obrambe, ki sta ga pripravila občinski štab TO in občinska konferenca ZSMS Kranj.

Na taborjenju, ki bo trajalo od nedelje do četrтка, se bo usposabljal 80 mladincev prostovoljcev iz Kranja, od tega kar 50 novincev. Program obsega popolno spoznavanje orožja, vrsto taktičnih postopkov, v samem vojaškem načinu življenja pa si bodo mladi pridobili nekaj najpotrebnejših veščin za boj in bivanje v nekoliko trših pogojih ter se navajali na kolektivno življenje.

D. Ž.

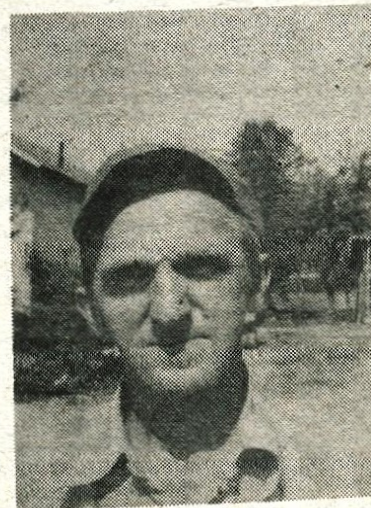

Nenavaden jekleni konjiček — Za tole vozilo, posnetek bugatija iz 1927. leta, Ivan Kramberger iz Radgone, sicer na začasnem delu v tujini, ni potreboval le obilo veselja in potrpežljivega ubadanja z raznim materialom, pač pa tudi precejšen znesek denarja. Vozilo, v katerega je vdelal v glavnem plastiko in les ter le nekaj kosov železa, ga je namreč stalo prek 20 tisoč nemških mark. Veliko so namreč stali kosi opreme, ki so se morali čimbolj skladati z izvirnikom. Kot kaže, se zdaj njegov triletni trud in izdatki obrestujejo, saj trdi, da mu za avto njegovi muzeji ponujajo kar 80 tisoč mark. Vendar pa naš rojak vozila nemški muzeji ponujajo kar 80 tisoč mark. Vendar pa naš rojak vozila neče prodati, saj je povsem sposobno za cestni promet, z vseh koncev in krajev pa privablja trume radovednežev, kar lastniku očitno prija. (dž) — foto: M. Ajdovec

Pšenica — odkup in setev

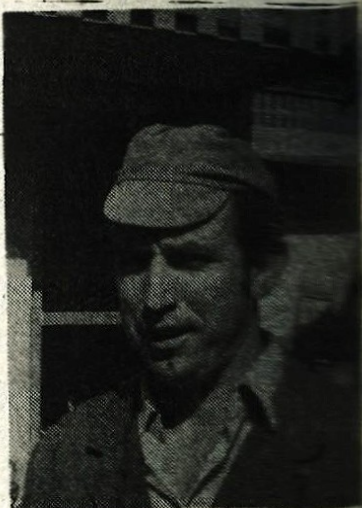
Gorenjski pridelovalci pšenice so se zavezali, da bodo ob naslednji žetvi primaknili k skupni slovenski »kruhovi pogaci« čez devetsto ton pšenice, od tega člani in kooperanti zadrug okoli tristo ton. Malo, če vemo, da na Gorenjskem posejemo letno s pšenico čez 1200 hektarov, veliko pa, če upoštevamo, da so v Gorenjski kmetijski zadrugi predlani odkupili z več kot osemsto hektarjev pšeničnega polja le 34 ton pridelka. Akcija »Za kruh in sladkor« ima na Gorenjskem opravka tudi s svojevrstnim tradicionalizmom. Še pred desetletjem smo kmetom dopovedovali, da se pšenice na Gorenjskem ne splača sejati, zdaj vsi v en glas zatrjujemo, da je mogoče tudi tukaj doseči dobre hektarske donose, povsem enake tistim v žitornih pokrajinah Slovenije. Na družbenih poljih so to že dokazali.

Setev je pred vrati. Čez deset dni bo prvo seme že v zemlji. Le upati velja, da se ne bodo ponovile lanskoletne napake. Setev ne sme biti negotova bitka, to mora biti (dogovorjen) vnaprej dobljen boj. Kako se gorenjski kmetje pripravljajo nanjo? O tem smo se pogovarjali s tremi pridelovalci pšenice.

Jože Likozar iz Vokla: »Lani smo posejali novosadsko rano na 80 arih. Stiri tone smo je namlatili. Polovico jo bo ostalo doma, drugi dve tone bom zamenjal za koruzo. Ne, za krmo živini je pa ne meljem. Pšenico sejemo vsako leto, enkrat več in drugič manj. V kolobarju pa dajem prednost krompirju, silažni koruzi in drugim krmnim rastlinam, ker smo pač usmerjeni v živinorejo. Letos bom posejal pšenico v enakem obsegu kot lani. Zadruga nas je že seznanila z gospodarskimi pogoji pridelovanja in odkupa pšenice. Koliko je nameravam oddati na trg ob prihodnji žetvi, sprašujete. Najbrže toliko kot letos. Natančne številke ni mogoče reči. Kmetje ne moremo tako načrtovati kot v tovarnah.«

Miha Remic iz Vasce: »Kmetje bi oddali zadrugi ali zamenjali s koruzo še več pšenice, če bi bilo

v prodajalni tudi dovelj. Tako pa mnogi rekujejo tako, da meljejo pšenico, je to z odlomkom prepev. Letos sem prvič zamenjal kilogramov pšenice. Se več če mi ne bi pozaba uničila tona pridelka. Namesto tega in pol smo pridelali le dve. Del pšenice zamenjam v Setmoko, ostalo pa pozabaje. Na okoli 70 arih jo bom posejal letos. Odlučil sem se za dolino. Sejem ročno, pa dvakrat, jeseni in spomladi. Bo letina dobra, bom ob prihodnji žetvi zamenjal s koruzo tone pšenice.«

Anton Pavlin iz Nakla: »Lani smo posejali na enem hektarju. Stiri tone smo pridelali, od tega smo oddali kilogramov oddali naklo drugi. Zanj smo dobili toliko koruze in še 2,15 pri kilogramu. Del jo doma za peko kruha. Letos smo jo prodajali za krmo živini in kokošim. smo jo prav zaradi pomanj ponudili zadrugi. V kolobarju bomo tudi zdaj namenili hektar. Zanimivo je, da v zadnjih letih pričeli sejati tudi kmetje, ki je prej po pet ali celo deset let. Krpač postal drag, domači je bolj okusen, samo pridelava niti ni tako zamudno in go.«

C. Zaplotnik

NESREČE

VOZNIK DIANE POBEGNIL

Kranj — V sredo, 16. septembra, nekaj po 19. uri se je na magistralni cesti Kranj-Ljubljana med Drulovko in Mejo pripetila prometna nezgoda, katere povzročitelj je pobegnil. Voznik osebnega avtomobila znamke diana kranjske registracije je vozil kot četrti v koloni proti Ljubljani. Na čelu kolone je vozil tovornjak s priklopnikom, za njim osebni avto znamke škode, nato pa avtomobil znamke 126 p. Ko se je kolona vozil približala desnemu slabemu preglednemu ovinku, se je voznik diane odločil za prehitovanje. Prehitel je obo osebnega avtomobila in začel prehitovati še tovorni avtomobil. Nasproti pa je prav tedaj pripeljal voznik osebnega avtomobila Jure Frelih (roj. 1947) iz Kranja, ki je zavil v desno s ceste, da bi se izognil trčenju z diano. V nesreči je bil voznik Frelih ranjen in so ga prepeljali v Klinični center. Voznik diane, povzročitelj te nesreče, je odpeljal naprej.

Uprava za notranje zadeve naproša vse očitvice te nesreče, še posebej voznika tovornjaka s priklopnikom, da podrobno opiše te nesreče s poročilom najbližji postaji milice, še posebej pa opis avtomobila, ki je po nesreči pobegnil.

NEZGODA MOPEDISTA

Vrba — Na regionalni cesti med Vrbo in Zabreznico se je v križišču s poljsko cesto v sredo, 16. septembra, nekaj pred 20. uro pripetila prometna nezgoda. Voznik mopeda Vinke Kosmač (roj. 1931) iz Sela je zapeljal v križišče z regionalno cesto brez luči, prav ko je mimo peljal voznik osebnega avtomobila Anton Globočnik (roj. 1936) iz Lesc. Voznik avtomobila je sicer zaviral, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Ranjenega Kosmača so prepeljali v jesenjsko bolnišnico.

L. M.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 19. septembra, bodo odprte naslednje dežurne prodajalne:

KRANJ

Central: Delikatesa, Maistrov trg 11, Na vasi, Senčur in Naklo v Naklem od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo odprte od 7. do 19. ure: Klemenček, Duplje, Krvavec, Cerklje, hrib, Preddvor, Kočna Zg. Jezersko, Na Klancu, Oprešnikova 84, Kranj.

Živila: Diskont Naklo, odprto od 8. do 12. ure, dežurne prodajalne pa so odprte od 7. do 19. ure in sicer: PC Klanec, Kranj, Likozarjeva 12, SP Pri nebotičniku, Kranj, Stošičeva 1, SP Planina — Center, Ul. Gorenjskega odreda, trgovina in bife Živila — Globus, PC Bitnje, PC Senčur, PC Britof.

V nedeljo, pa so dežurne naslednje prodajalne:

Centrala Kranj od 7. do 11. ure: Delikatesa, Maistrov trg 11, Krvavec, Cerklje, Naklo v Naklem, Na vasi Senčur.

V soboto, 19. septembra, bodo odprte v ostalih občinah naslednje prodajalne:

JESENICE

Delikatesa, Kašta 2 na Tržnici, Titova 22 in Delikatesa, poslov. 2, Titova 58.

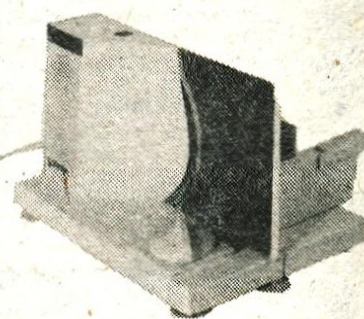
ŠKOFJA LOKA

SP Groharjevo naselje, mesnica Groharjevo naselje

TRZIC

Mercator, Bistrica nad šolo, Mercator, Trg Svobode 16.

čas je zlato

strojček za rezanje

gorenje

RAZSTAVNO PRODAJNI CENTER
V LJUBLJANI
NA TITOVU 118
(BEŽIGRAD)
Tel.: 061-348 927